

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ภาคผนวก ก

รายนามผู้เชี่ยวชาญ

1. นางสาวอารีย์ หมั่นปัญญา อาจารย์ 3 ระดับ 8 สาขาวิชาภาษาไทย
โรงเรียนนวมินทราชูทิศ พายัพ อำเภอแม่ริม
จังหวัดเชียงใหม่
2. นางจงจิตร บัวไฟจิตร อาจารย์ 3 ระดับ 8 สาขาวิชาภาษาไทย
วิทยาลัยเทคนิคลำพูน อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่
3. นายวิทยา ใจวิถีศึกษานิเทศก์ 8 ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพศึกษาภาคเหนือ
4. นางปวีณกร เป็นกลัด อาจารย์ 2 ระดับ 7 วิทยาลัยอาชีพศึกษาเชียงใหม่

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ภาคผนวก ข

แผนการสอน

	แผนการสอนหน่วยที่ 1	แผนการสอนที่ 1
	ชื่อวิชา ภาษาไทยเพื่อการอาชีพ 1 รหัส 3000-1101	
	ชื่อหน่วย ลักษณะของคำ	
ชื่อเรื่อง ลักษณะของคำ		จำนวน 2 คาบ
<p>หัวข้อเรื่องและงาน</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.1 ความหมายของคำ 1.2 ประเภทของคำ 1.3 ชนิดของคำ 1.4 ลักษณะเฉพาะของคำไทย <p>แนวคิด</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. คำ หมายถึง เสียงที่เปล่งออกมาแล้วมีความหมาย มีทั้งคำพยางค์เดียว และคำหลายพยางค์ 2. ประเภทของคำในภาษาไทยมี 2 ประเภท ได้แก่ คำที่มีใช้ดั้งเดิมในภาษาไทยและคำที่สร้างขึ้นใหม่ 3. คำที่ใช้ในภาษาไทยได้สร้างหลายวิธี เช่น การประสมคำ การสมาสคำ การบัญญัติศัพท์ เป็นต้น 4. ชนิดของคำตามหลักภาษาไทยมี 7 ชนิด ได้แก่ คำนาม คำสรรพนาม คำกริยา คำวิเศษณ์ คำบุพบท คำสันธาน คำอุทาน 5. คำไทยมีลักษณะเฉพาะหลายประการ อาทิ ภาษาคำโดด มีลักษณะนาม 		

จุดประสงค์การเรียนรู้

เมื่อเรียนจบหน่วยการเรียนรู้แล้ว นักศึกษาสามารถ

1. อธิบายความหมายของคำได้
2. ยกตัวอย่างประเภทของคำได้
3. บอกความรู้เกี่ยวกับลักษณะของคำไทยได้
4. มีพัฒนาการที่แสดงออกทางพฤติกรรมในด้านความกระตือรือร้น ความตั้งใจ และ

มีความรับผิดชอบต่อการเรียน

เนื้อหาสาระ

1. ความหมายของคำ
2. ประเภทของคำ
3. ชนิดของคำ
4. ลักษณะเฉพาะของคำไทย

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. วัดความรู้ก่อนเรียน (30 นาที) โดยใช้แบบทดสอบก่อนเรียนซึ่งเป็นแบบทดสอบแบบปรนัย จำนวน 40 ข้อ โดยวิเคราะห์ตามเนื้อหาที่ใช้สอน ดังนี้

- 1.1 ทดสอบ หน่วยที่ 1 ลักษณะของคำไทย จำนวน 10 ข้อ
- 1.2 ทดสอบ หน่วยที่ 2 ความรู้พื้นฐานทางการอ่าน จำนวน 10 ข้อ
- 1.3 ทดสอบ หน่วยที่ 3 หลักการเขียนคำและประโยค จำนวน 10 ข้อ
- 1.4 ทดสอบ หน่วยที่ 4 สำนวนในภาษาไทย จำนวน 10 ข้อ

ในการสอบวัดความรู้ก่อนเรียนใช้เวลาในการทำแบบทดสอบ 30 นาที และนักศึกษาจะต้องทำแบบทดสอบให้ถูกต้องตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ทุกหน่วยการเรียนรู้จะต้องผ่านเกณฑ์ 7 คะแนนขึ้นไป ถือว่าผ่านเกณฑ์ เมื่อนักศึกษาทำข้อสอบเสร็จแล้ว ครูเฉลยแบบทดสอบในชั้นเรียน และให้นักศึกษาเปลี่ยนกันตรวจคำตอบ แล้วนำกระดาษคำตอบส่งครู เพื่อนำผลการทดสอบมาวางแผนปรับแผนการสอนที่วางไว้แล้ว ต่อไป

2. นำเข้าสู่บทเรียน (20 นาที)

2.1 ครูชี้แจงเรื่องการจัดการเรียนการสอน ในด้านต่อไปนี้

- 1) คำอธิบายรายวิชา
- 2) จุดประสงค์การเรียนรู้
- 3) กิจกรรมการเรียนการสอน
- 4) การวัดผลและประเมินผล

2.2 ครูสร้างข้อตกลงร่วมกันเป็นกฎระเบียบในห้องเรียน เพื่อเป็นแนวทางการปฏิบัติอย่างเดียวกัน และเป็นการพัฒนาพฤติกรรม สร้างคุณธรรม จริยธรรมให้แก่ผู้เรียน เช่น การตรงต่อเวลา ความตั้งใจ ในการเรียน การเข้าห้องเรียน ความรับผิดชอบ ความสามัคคีในการร่วมมือทำกิจกรรมการเรียน

2.3 ครูนำผลการทดสอบก่อนเรียนมาจัดกลุ่มนักศึกษา โดยใช้วิธีการเพื่อนช่วยเพื่อน โดยให้นักศึกษาเก่งนั่งคู่กับนักศึกษาอ่อน และให้นักศึกษาเก่งช่วยเหลือแนะนำนักศึกษาอ่อน

2.4 ครูแนะนำให้ นักศึกษาสามารถถามครูได้ในเรื่องที่ยังสงสัยไม่เข้าใจในชั้นเรียนและนอกชั้นเรียน โดยอนุญาตให้พบครูในคาบว่าง และนักศึกษาที่สอบไม่ผ่านเกณฑ์ก่อนเรียน ครูจะนัดหมายเพื่อสอนซ่อมเสริมให้

2.5 ครูให้นักศึกษาพูดถึงเอกลักษณ์ของชาติและความสำคัญของภาษาไทย

2.6 ครูให้นักศึกษาคูตัวอย่างคำจากเครื่องฉายภาพข้ามศีรษะแล้วให้นักศึกษาช่วยกันตอบชนิดของคำ

3. ขั้นสอน (70 นาที)

3.1 ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม ๆ ละ 7 คน จำนวน 4 กลุ่ม โดยให้แต่ละกลุ่มเลือกสมาชิกในกลุ่มเอง กำหนดให้มีนักศึกษาที่ได้คะแนนวัดผลก่อนเรียนมากและน้อยละกัน พร้อมทั้งให้นักศึกษาในกลุ่มคัดเลือกประธานและเลขานุการในกลุ่ม

3.2 ให้นักศึกษากลุ่มที่ 1-4 ประชุมปรึกษาหารือวางแผนร่วมกันโดยร่วมกันอ่านเอกสารประกอบการเรียนการสอนหน่วยที่ 11 เรื่องลักษณะของคำ ดังต่อไปนี้

กลุ่มที่ 1 ความหมายของคำและคำดั้งเดิมในภาษาไทย

กลุ่มที่ 2 การสร้างคำในภาษาไทย

กลุ่มที่ 3 ลักษณะเฉพาะของคำไทย

กลุ่มที่ 4 ชนิดของคำ

3.3 ให้นักศึกษาแต่ละกลุ่มปฏิบัติงานร่วมกันสรุปสาระสำคัญและยกตัวอย่างคำตามกลุ่มที่รับผิดชอบ แล้วเขียนลงในแผ่นโปสเตอร์ที่ครูแจกให้ พร้อมทั้งให้นักศึกษาส่งตัวแทนออกไปพูดหน้าชั้นเรียน กลุ่มละ 5 นาที โดยครูสังเกตพฤติกรรมของนักศึกษาในด้านความตั้งใจ ความสามัคคี และความรับผิดชอบในหน้าที่ของตนเอง

3.4 ครูให้นักศึกษาทุกกลุ่มตั้งใจฟังเพื่อนพูดสาระสำคัญและตัวอย่างหน้าชั้นเรียน และให้ซักถามข้อสงสัยโดยครูช่วยตอบคำถาม

4. ขั้นสรุป (30 นาที)

4.1 ครูและนักศึกษาช่วยกันสรุปเนื้อหาหน่วยที่ 1 ลักษณะของคำไทยร่วมกัน พร้อมทั้งให้นักศึกษาช่วยกันอภิปรายแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะของคำไทย แล้วให้นักศึกษาสรุปสาระสำคัญของหน่วยที่ 1 ลงในสมุดบันทึก

4.2 ครูมอบหมายงานให้นักศึกษาทำกิจกรรมหน่วยที่ 1 ข้อ 1-5 ลงในสมุดแบบฝึกหัดเป็นการบ้านแล้วนำส่งครูในวันต่อไป

4.3 ครูให้นักศึกษาทำแบบทดสอบหน่วยที่ 1 จำนวน 10 ข้อ

4.4 ครูเฉลยแบบทดสอบและให้นักศึกษาตรวจคำตอบด้วยตนเอง โดยที่ครูได้กำหนดเกณฑ์ผ่านการวัดผลหลังเรียน 7 คะแนน

4.5 ครูให้นักศึกษาที่สอบไม่ผ่านเกณฑ์มาพบนอกเวลาเรียน เพื่อจัดสอนซ่อมเสริมในสิ่งที่ไม่เข้าใจ แล้วให้ทำแบบทดสอบหลังเรียน

งานที่มอบหมายหรือกิจกรรม

1. ครูให้นักศึกษา ศึกษาเอกสารประกอบการเรียนการสอน หน่วยที่ 1 ลักษณะของคำ
2. ครูให้นักศึกษา ทำกิจกรรมท้ายหน่วยที่ 1

สื่อการเรียนการสอน

สื่อสิ่งพิมพ์

1. ศรัณญา กิจเจริญสิน และสายใจ ทองเนียม. เอกสารประกอบการเรียนการสอน วิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ. กรุงเทพฯ : บริษัท เอ็มพันธ์ จำกัด, 2545.
2. เอกสารเพิ่มสะสมงานนักเรียน

สื่อโสตทัศน

1. แผ่นโปร่งใสตัวอย่างคำ
2. เครื่องฉายข้ามศีรษะ

การประเมินผล

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจ ตั้งใจ ความรับผิดชอบและความสามัคคีในการทำกิจกรรม
2. การถาม-ตอบ
3. การทำกิจกรรมประจำหน่วย
4. การทำแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

เกณฑ์ในการประเมินผล

1. จากการสังเกต ความสนใจ ตั้งใจ ความรับผิดชอบ และความสามัคคีในการทำกิจกรรม การเรียนการสอน โดยให้คะแนนจิตพิสัย และสังเกตพฤติกรรม ดังนี้
 - ก. ความสนใจในระหว่างเรียน หมายถึง มีความสนใจกระตือรือร้นในการตอบคำถาม ทำงานตามที่ครูหรือกลุ่มมอบหมายด้วยความเต็มใจ
 - ข. ความรับผิดชอบ หมายถึง มีความตรงต่อเวลา ไม่ขาดเรียน และส่งงานตามกำหนดเวลา
 - ค. ความสามัคคี หมายถึง การให้ความร่วมมือในการทำงานกลุ่ม มีน้ำใจ มีความเสียสละ มีมนุษยสัมพันธ์ และมีความเป็นประชาธิปไตยในการทำงานกลุ่ม

เกณฑ์ให้คะแนนจิตพิสัย

- 1.1 นักศึกษามีความสนใจ กระตือรือร้น มีความรับผิดชอบดีมาก และมีความสามัคคีในหมู่คณะสูง ได้คะแนน 9 คะแนน
- 1.2 นักศึกษามีความสนใจ กระตือรือร้น มีความรับผิดชอบดี และมีความสามัคคีในหมู่คณะค่อนข้างสูง ได้คะแนน 8 คะแนน
- 1.3 นักศึกษาความสนใจ กระตือรือร้น มีความรับผิดชอบพอใช้ และมีความสามัคคีในหมู่คณะต่ำ ได้คะแนนต่ำกว่า 7 คะแนน

ผลการประเมิน นักศึกษาจะต้องผ่านเกณฑ์ จัดอันดับคุณภาพได้ 7 คะแนนขึ้นไป หากนักศึกษาทำคะแนนได้ต่ำกว่านี้ ครูผู้สอนจะอบรมสั่งสอนและให้คำแนะนำเป็นรายบุคคล

2. จากกิจกรรมทบทวนความรู้ 5 ข้อ

- 2.1 นักศึกษาทำได้ 5 ข้อ หมายความว่า ดีมาก ได้คะแนน 9-10 คะแนน
 2.2 นักศึกษาทำได้ 4 ข้อ หมายความว่า ดี ได้คะแนน 7-8 คะแนน
 2.3 นักศึกษาทำได้ 3 ข้อ หมายความว่า พอใช้ ได้คะแนน 5-6 คะแนน
 2.4 นักศึกษาทำได้ต่ำกว่า 2 ข้อ หมายความว่า อ่อน ได้คะแนน 1-4 คะแนน

ผลการประเมินนักศึกษาจะต้องผ่านเกณฑ์ จัดอันดับคุณภาพได้ 8 คะแนนขึ้นไป
 หากนักศึกษาทำได้คะแนนได้นี้นี้ ครูผู้สอนจะสอนซ่อมเสริมในเรื่องที่ไม่เข้าใจต่อไป

3. จากการทำแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน จำนวน 10 ข้อ เพื่อทดสอบหลังเรียน
แล้ว

- 3.1 นักศึกษาทำได้ 9-10 ข้อ หมายความว่า ดีมาก ได้คะแนน 9-10 คะแนน
 3.2 นักศึกษาทำได้ 7-8 ข้อ หมายความว่า ดี ได้คะแนน 7-8 คะแนน
 3.3 นักศึกษาทำได้ 5-6 ข้อ หมายความว่า พอใช้ ได้คะแนน 5-6 คะแนน
 3.4 นักศึกษาทำได้ต่ำกว่า 5 ข้อ หมายความว่า อ่อน ได้คะแนนต่ำกว่า 5 คะแนน

ผลการประเมิน นักศึกษาจะต้องผ่านเกณฑ์ จัดอันดับคุณภาพ 7 คะแนน ขึ้นไป
 หากนักศึกษาทำคะแนนได้นี้นี้ ครูผู้สอนจะสอนซ่อมเสริมในเรื่องที่ไม่เข้าใจต่อไป

4. ครุภัณฑ์ที่ผลลงในสมุดประเมินผลการเรียน

แบบสังเกตพฤติกรรม

วิชา.....หน่วยที่.....เรื่อง.....

ครูผู้สอน นางศรัณญา กิจเจริญสิน ชั้น.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. เวลา .. น.

รายชื่อ	ด้านการเรียน			ความประพฤติ			ความสนใจ			ความเห็น ของผู้สังเกต	
	การเรียน	ถาม	ตอบ	เรียบร้อย	มีวินัย	ตรงเวลา	ตั้งใจ	สามัคคี	ความพร้อม		กล้าแสดงออก

แบบบันทึกผลการประเมินวิชาภาษาไทยเพื่อการอาชีพ
คำชี้แจง ให้บันทึกคะแนนและจัดอันดับคุณภาพ หน่วยที่.....

รายชื่อนักศึกษา	จิตพิสัย 10 คะแนน			กิจกรรม		แบบทดสอบ		สรุปผล การประเมิน
			รวม 10	ทบทวน 10	กลุ่ม 10	ก่อน 10	หลัง 10	

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 Copyright © by Chiang Mai University
 All rights reserved

.....ผู้ประเมิน

บันทึกหลังการสอน

1. สังเกตพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษา นักศึกษาส่วนมากมีความสนใจ กระตือรือร้น และมีความรับผิดชอบในการเรียน ทำแบบทดสอบ ได้ตามเกณฑ์การประเมินผล ที่ครูแจ้งให้ทราบ สำหรับนักศึกษาบางคนที่ไม่ผ่านเกณฑ์ประเมินผล ครูแนะนำนักศึกษาเป็นรายบุคคล ให้สังเกตข้อแตกต่างของคำที่เรียนในหน่วยที่ 1

2. บันทึกผลการเรียน ความก้าวหน้า และสังเกตพฤติกรรมของนักศึกษาเป็นรายบุคคล ในสมุดบันทึก พร้อมทั้งนัดหมายซ่อมเสริมให้แก่นักศึกษาที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน

.....ผู้สอน

(นางศรัญญา กิจเจริญสิน)

ตำแหน่ง อาจารย์ 3 ระดับ 8

ความเห็นของผู้บริหาร

() ตรวจสอบแล้วใช้สอนได้

() ความคิดเห็นอื่น ๆ

.....

ลงชื่อ.....

(นางเสาวนิจ ศรีสวัสดิ์)

ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ

() ตรวจสอบแล้วใช้สอนได้

() ความคิดเห็นอื่น ๆ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 Copyright © by Chiang Mai University
 All rights reserved

ลงชื่อ.....

(นายกมล ปิ่นมาศ)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงใหม่

กิจกรรมหน่วยที่ 1

ลักษณะของคำ

ทบทวนความรู้และกิจกรรมปฏิบัติ

1. ให้อธิบายความหมายของคำ และยกตัวอย่างคำ พร้อมทั้งยกตัวอย่างคำชนิดต่าง ๆ จำนวน 3 ชนิด ชนิดละ 5 คำ
2. ให้อธิบายความหมายของคำมูล พร้อมยกตัวอย่างคำมูล จำนวน 10 คำ
3. ให้นักศึกษาอธิบายความหมายของคำประสม คำซ้อน คำสมาส พร้อมยกตัวอย่างประเภทละ 5 คำ
4. ให้อธิบายลักษณะสำคัญของคำไทย อย่างน้อย 5 ประการ
5. ให้พิจารณาคำดังต่อไปนี้ ว่าเป็นลักษณะของคำประเภทใด อาทิ คำมูล คำประสม คำซ้อน คำซ้ำ คำสมาส คำสมาสสนธิ

ลำดับ	คำ	ประเภท	ลำดับ	คำ	ประเภท
1	มะม่วง		11	บ้านเรือน	
2	ข้าวเหนียว		12	ดี ๆ ชั่ว ๆ	
3	วรรณคดี		13	เก้าอี้	
4	กาแฟ		14	น้ำแข็ง	
5	ทัศนคติ		15	อักษรวิธี	
6	กฎหมาย		16	สารคดี	
7	แว่นตา		17	เคื่อดร้อน	
8	หนังสือ		18	กฎหมาย	
9	อักษรศาสตร์		19	การเขียน	
10	สุขาภิบาล		20	ตั้งमतาน	

แบบทดสอบ หน่วยที่ 1

ลักษณะของคำ

คำสั่ง จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องเพียงข้อเดียว

1. ข้อใด คือ ความหมายของคำว่า คำ
 - ก. เสียงที่เปล่งออกมา แล้วมีความหมาย
 - ข. เสียงที่เปล่งออกมา 1 ครั้ง แล้วมีความหมาย
 - ค. สัญลักษณ์ที่มนุษย์ใช้ติดต่อกันในเผ่าพันธุ์
 - ง. เอกลักษณะที่แสดงความเป็นชาติ เป็นเอกราชของชาติต่าง ๆ
2. ข้อใดที่มีคำมูลเป็นคำไทยแท้ทุกคำ

ก. บ้าน	หลวง	ลำไย
ข. โรงเรียน	ทรัพย์	มะม่วง
ค. กาแฟ	หมื่น	ลำพูน
ง. พ้อตา	สิทธิ์	มะไฟ
3. ข้อใดเป็นคำประสมที่มีความหมายต่างไปจากคำเดิม

ก. ลายมือ	ลูกเขย	ราชวัง
ข. พุดจา	รวบรวม	คัดลอก
ค. พ้อตา	ลูกน้อง	ยกมณฑล
ง. จดหมาย	ชวานา	อ่างทอง
4. ข้อใดไม่มีคำสมาสแบบสนธิ

ก. สโรบล	อักษรวิธิ
ข. มหรรณพ	สุโขทัย
ค. พุทธประวัติ	กาลสมัย
ง. ราโชวาท	ปรากฏการณ์
5. ข้อใดเป็นคำไทย

ก. นงราม	ค. กัลยา
ข. นุชนาถ	ง. กัญญา

6. ข้อใดมีคำซ้ำ ที่แสดงความหมายเป็นพหูพจน์

- ก. พงมานสวมเสื้อสีส้ม ๆ
- ข. เพื่อน ๆ จะไปดูหนังวันนี้
- ค. อยู่ดี ๆ ก็หายหน้าไปเลย
- ง. เมย์เขียน ๆ ไปตามคำบอก

7. คำในข้อใดเป็นคำซ้อนความหมาย

- ก. เท็จจริง หน้าตา
- ข. คำขาว ผองเพื่อน
- ค. แข็งแรง ปากแข็ง
- ง. เดือดร้อน อ่อนหวาน

8. คำกริยาใดที่มีความหมายที่คนเดียวทำไม่ได้

- ก. หัว
- ข. หาบ
- ค. หาม
- ง. แบก

9. ข้อใดไม่ใช่ลักษณะสำคัญของภาษาไทย

- ก. คำขยายอยู่หน้าคำที่ถูกขยาย
- ข. คำทั่วไปเป็นพยางค์เดี่ยวโดด ๆ
- ค. คำไทยไม่นิยมวิธีการควบกล้ำ
- ง. การสร้างคำใหม่โดยนำคำมูลมาประสมกัน

10. ข้อใดเป็นคำประสมทุกคำ

- ก. ลูกน้ำ ใจลอย
- ข. ฟุตบอล ธันวาคม
- ค. นักกีฬา กระฉับกระเฉง
- ง. นาฬิกา ภูมิประเทศ

แบบทดสอบประจำภาคเรียน

หน่วยที่ 1 ลักษณะของคำ

คำสั่ง จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องเพียงข้อเดียว

จุดประสงค์การเรียนรู้ ข้อที่ 1 อธิบายความหมายของคำ

1. ข้อใดเป็นลักษณะของคำมูลที่ถูกต้องที่สุด
 - ก. มีพยางค์เดียว
 - ข. เป็นคำไทยแท้
 - ค. มีความหมายเดียว
 - ง. เป็นคำที่มีดั้งเดิมในภาษาไทย

จุดประสงค์การเรียนรู้ ข้อที่ 2 ยกตัวอย่างคำชนิดต่าง ๆ ได้ถูกต้อง

2. ข้อใดเป็นคำประสมทั้งหมด
 - ก. ราตรี หวานเย็น
 - ข. ศีรษะ ร่างกาย
 - ค. เครื่องยนต์ รถเมล์
 - ง. พรหมลิขิต วิทยาลัย

3. ข้อใดมีคำสมาสแบบสนธิ

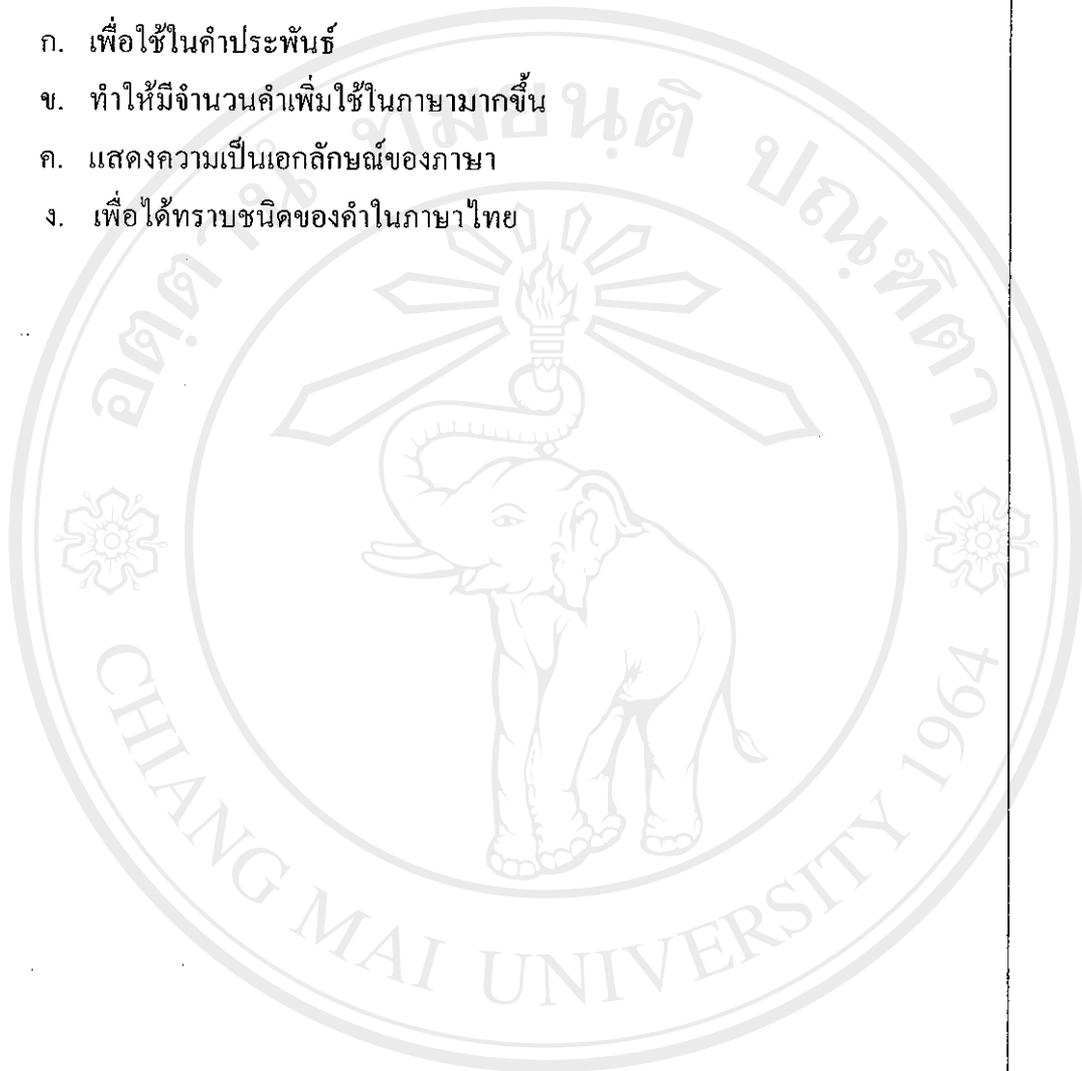
- ก. ปีนี้สมาคมศิษย์เก่าวชิราวุธเป็นผู้จัดงานปีใหม่
- ข. โรงเรียนยุพราช รับนักเรียน ม.1 จำนวน 200 คน
- ค. นวนิยายเรื่อง วัยรุ่นวุ่นรัก เป็นที่นิยมของวัยรุ่น
- ง. ภาพยนตร์เรื่อง แฮรี่ พอตเตอร์ ได้รับรางวัลภาพยนตร์ยอดเยี่ยมในปี

จุดประสงค์การเรียนรู้ ข้อที่ 3 บอกความรู้เกี่ยวกับลักษณะของคำไทยได้

4. ข้อใดเป็นข้อแตกต่างระหว่างคำประสมกับคำสมาสที่ชัดเจนที่สุด
 - ก. การแปลความหมาย
 - ข. จำนวนคำที่นำมาประสม
 - ค. การเรียงลำดับคำหลักและคำขยาย
 - ง. ที่มาของคำที่นำมาประสมกัน

5. ข้อใดเป็นประโยชน์ของการสร้างคำในภาษาไทย

- ก. เพื่อใช้ในคำประพันธ์
- ข. ทำให้มีจำนวนคำเพิ่มขึ้นในภาษามากขึ้น
- ค. แสดงความเป็นเอกลักษณ์ของภาษา
- ง. เพื่อได้ทราบชนิดของคำในภาษาไทย

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved

เฉลย

หน่วยที่ 1 ลักษณะของคำ

ทบทวนความรู้และกิจกรรมปฏิบัติ

1. ให้อธิบายความหมายของคำ พร้อมทั้งยกตัวอย่างคำชนิดต่าง ๆ จำนวน 3 ชนิด ชนิดละ 5 คำ

คำ หมายถึง เสียงที่เปล่งออกมาแล้ว มีความหมาย เช่น พ่อ แม่ พี่น้อง เก้าอี้ กาละมัง สับประรด กาแฟ นอน นั่ง

ตัวอย่างคำชนิดต่าง ๆ

คำนาม - บ้าน ต้นไม้ เรือ โรงเรียน ห้องฟ้า

คำกริยา - วิ่ง เดิน นอน เล่น บิน

คำวิเศษณ์ - สวย ขาว สาว งาม อ้วน

2. ให้อธิบายความหมายของคำมูล พร้อมทั้งยกตัวอย่าง คำมูล จำนวน 10 คำ

คำมูล หมายถึง คำที่มีใช้ดั้งเดิมในภาษาไทย จะเป็นคำไทยแท้ หรือคำที่มาจากภาษาอื่นก็ได้ เช่น ปู ผี เสือ ม้า โต๊ะ กว้าง กะทิ นาฬิกา ฟ้า หมอก

3. ให้อธิบายความหมาย คำประสม คำซ้อน คำสมาส

คำประสม หมายถึง การนำคำมูลตั้งแต่ 2 คำ มารวมกัน เพื่อให้เกิดคำที่มีความหมายใหม่ เช่น เครื่องยนต์ ชาวบ้าน ลูกเสือ ช่างก่อสร้าง เรือใบ

คำซ้อน หมายถึง การนำคำมูล ตั้งแต่ 2 คำขึ้นไป ที่มีความหมายใกล้เคียงกัน หรือคำที่มีเสียงใกล้เคียงกัน หรือคำที่มีความหมายตรงกันข้ามมาซ้อนกัน เพื่อให้เกิดคำที่มีความหมายใหม่ เช่น ลูกหลาน หน้าตา โต้งดั่ง พื้นเพ ถ้วย ชาม สูงต่ำ คำขาว ดิษฐ์

คำสมาส หมายถึง การนำคำที่มีมาจากภาษาบาลี สันสกฤต ตั้งแต่ 2 คำขึ้นไป มารวมกัน เช่น ภูมิภาค ประวัติศาสตร์ ศิลปกรรม คณบดี อีศรภาพ ฯลฯ และมีคำสมาสอีกลักษณะหนึ่ง เรียกว่า สมาสแบบสนธิ หรือคำสนธิ เป็นการนำคำที่มาจากภาษาบาลี สันสกฤต ตั้งแต่ 2 คำขึ้นไป มารวมกัน มีการเปลี่ยนแปลงรูปคำ เช่น สุขโขทัย ธันวาคม สาธารณูปโภค

4. ให้อธิบายลักษณะสำคัญของคำไทย

1. คำไทยแท้ส่วนใหญ่เป็นคำพยางค์เดียว เช่น ปู่ ม้า ลา น่อง
2. คำบางคำทำหน้าที่ได้หลายอย่าง เช่น คำติ
3. มีราชาศัพท์ แสดงขนบธรรมเนียม ประเพณีที่งดงาม
4. การเรียงคำ ถ้าเรียงคำผิดตำแหน่ง ความหมายก็เปลี่ยนไป
5. ไม่มีการเปลี่ยนแปลงรูปคำ

5. ให้พิจารณาคำดังต่อไปนี้ ว่าเป็นลักษณะของคำประเภทใด

ลำดับ	คำ	ประเภท	ลำดับ	คำ	ประเภท
1	มะม่วง	คำมูล	11	บ้านเรือน	คำซ้อน
2	ข้าวเหนียว	คำประสม	12	ดี ๆ ชั่ว ๆ	คำซ้ำ
3	วรรณคดี	คำสมาส	13	เก้าอี้	คำมูล
4	กาแฟ	คำมูล	14	น้ำแข็ง	คำประสม
5	ทัศนคติ	คำสมาส	15	อักษรวิธี	คำสมาส
6	กฎหมาย	คำประสม	16	สารคดี	คำสมาส
7	แว่นตา	คำประสม	17	เต๋อคร้อน	คำซ้อน
8	หนังสือ	คำประสม	18	กฎหมาย	คำประสม
9	อักษรศาสตร์	คำสมาส	19	การเขียน	คำประสม
10	สุขาภิบาล	คำสมาสแบบสนธิ	20	สังฆทาน	คำสมาส

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright © by Chiang Mai University

All rights reserved

เฉลยแบบทดสอบ หน่วยที่ 1

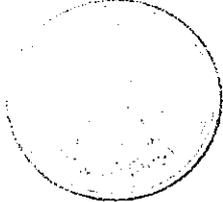
1. ก
2. ก
3. ค
4. ค
5. ก

6. ข
7. ง
8. ค
9. ก
10. ก

เฉลยแบบทดสอบ ประจำภาคเรียน
หน่วยที่ 1

1. ง
2. ค
3. ก
4. ง
5. ข

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

	แผนการสอนหน่วยที่ 2	แผนการสอนที่ 2
	ชื่อวิชา ภาษาไทยเพื่อการอาชีพ รหัส 3000-1101	
	ชื่อหน่วย ความรู้พื้นฐานทางการอ่าน	
ชื่อเรื่อง ความรู้พื้นฐานทางการอ่าน		จำนวน 3 คาบ
<p>หัวข้อเรื่อง</p> <ol style="list-style-type: none"> 2.1 หลักการอ่านคำ 2.2 คำที่มักอ่านผิด 2.3 ประเภทของการอ่าน <p>แนวคิด</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การอ่านเป็นทักษะที่สำคัญในการใช้ภาษา หน้าที่ของคนไทยทุกคนควรอ่านภาษาไทยให้ถูกต้อง การอ่านให้ถูกต้องนั้นต้องยึดถือตามพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน ฉบับ พ.ศ. 2525 2. การอ่านออกเสียงในภาษาไทยมีหลักการและกฎเกณฑ์ที่ผู้อ่านออกเสียงต้องศึกษาและฝึกฝนเพื่อให้เกิดทักษะในการออกเสียงได้อย่างถูกต้อง 3. นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ควรมีทักษะในการอ่านเพื่อเก็บความรู้ การอ่านวิเคราะห์ การอ่านเพื่อตีความประเมินค่าในสิ่งที่อ่านได้ <p>จุดประสงค์การเรียนรู้</p> <p>เมื่อเรียนจบหน่วยการเรียนรู้แล้ว นักศึกษาสามารถ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. บอกความสำคัญของการอ่านได้ 2. บอกหลักการและกฎเกณฑ์ของการอ่านออกเสียงได้ 3. อ่านคำได้ถูกต้อง 4. วิเคราะห์ข้อความที่อ่านได้อย่างมีเหตุผล 5. ตีความสิ่งที่อ่านได้ 6. มีพัฒนาการ แสดงพฤติกรรมในด้านความกระตือรือร้น ตั้งใจเรียน และมีความรับผิดชอบต่อการเรียน 		

เนื้อหาสาระ

ความรู้พื้นฐานทางการอ่าน

2.1 หลักการอ่านคำ

- 2.1.1 การอ่านออกเสียงตัว ร, ล และคำควบกล้ำ
- 2.1.2 การอ่านคำที่มาจากภาษาบาลี สันสกฤต
- 2.1.3 การอ่านอักษรควบ
- 2.1.4 การอ่านอักษรนำ
- 2.1.5 การอ่านคำพ้อง
- 2.1.6 การอ่านตามความนิยม
- 2.1.7 การอ่านตัวเลข

2.2 คำที่มักอ่านผิด

2.3 ประเภทของการอ่าน

- 2.3.1 การอ่านเพื่อเก็บความรู้และการอ่านเอาเรื่อง
- 2.3.2 การอ่านวิเคราะห์
- 2.3.3 การอ่านเพื่อความเข้าใจ

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

1. ผลการวัดความรู้ก่อนเรียน

ครูนำผลการวัดความรู้ก่อนเรียนมาปรับแผนการสอนที่วางไว้แล้ว เพื่อให้เหมาะสมกับนักศึกษาในชั้นเรียน และได้คำแนะนำเรื่องการเรียนแก่นักศึกษาที่ไม่ผ่านเกณฑ์ 7 คะแนน

2. นำเข้าสู่บทเรียน (20 นาที)

2.1 ครูชี้แจงเรื่องการจัดการเรียนการสอน ดังต่อไปนี้

- 1) จุดประสงค์การเรียนรู้
- 2) กิจกรรมการเรียนการสอน
- 3) การวัดผลและประเมินผล

2.2 ครูนำผลการทดสอบก่อนเรียนมาจัดกลุ่มนักศึกษา โดยใช้วิธีการเพื่อนช่วยเพื่อนให้นักศึกษาเก่งเข้ากลุ่มกับนักศึกษาอ่อน และให้นักศึกษาเก่งช่วยเหลือแนะนำนักศึกษาอ่อน

2.3 ครูให้นักศึกษาสอบถามครูในเรื่องที่สงสัยไม่เข้าใจในชั้นเรียน และอนุญาตให้นักศึกษาพบครูนอกชั้นเรียนในคาบว่าง

2.4 ครูให้นักศึกษาช่วยกันอภิปรายถึงความสำคัญของการอ่าน

2.5 ครูทบทวนความรู้เดิมโดยให้นักศึกษาคูวิดิทัศน์ เรื่องการออกเสียง ร, ล และตัวควบกล้ำ และอ่านออกเสียงเอกสารแบบฝึก การอ่านออกเสียง ร, ล และตัวควบกล้ำ

3. ขั้นสอน (100 นาที)

3.1 ครูให้นักศึกษาแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 3 คน จำนวน 9 กลุ่ม โดยให้แต่ละกลุ่มเลือกสมาชิกในกลุ่มเอง กำหนดให้มีนักศึกษาที่ได้คะแนนวัดผลก่อนเรียนมากและน้อยคละกัน พร้อมทั้งให้นักศึกษาคัดเลือกประธานและเลขานุการของกลุ่ม

3.2 ครูให้นักศึกษาทั้ง 9 กลุ่ม ประชุมปรึกษาหารือ วางแผนร่วมกัน พร้อมทั้งอ่านเอกสารประกอบการสอนหน่วยที่ 2 เรื่องความรู้พื้นฐานทางการอ่าน และมอบหมายให้แต่ละกลุ่มช่วยกันสรุปสาระสำคัญ และหาตัวอย่างแล้วเขียนลงในกระดาษชาร์ตที่ครูแจกให้โดยกำหนดเนื้อหา ดังนี้

กลุ่มที่ 1 สรุปวิธีการอ่านออกเสียงตัว ร, ล และตัวควบกล้ำ พร้อมทั้งช่วยหาตัวอย่างคำที่มีพยัญชนะต้น เป็นตัว ร และตัวควบกล้ำ จำนวน 10 คำ

กลุ่มที่ 2 สรุปสาระสำคัญหลักการอ่านคำที่มาจากภาษาบาลี สันสกฤต และหาตัวอย่างคำที่มาจากภาษาบาลี สันสกฤต จำนวน 10 คำ

กลุ่มที่ 3 สรุปสาระสำคัญการอ่านอักษรควบแท้และอักษรควบไม่แท้ พร้อมทั้งหาตัวอย่างคำที่อ่านอย่างอักษรควบแท้ และอักษรควบไม่แท้ อย่างละ 10 คำ

กลุ่มที่ 4 สรุปสาระสำคัญการอ่านอักษรนำ และช่วยกันหาตัวอย่างคำที่อ่านอย่างอักษรนำ จำนวน 10 คำ

กลุ่มที่ 5 สรุปสาระสำคัญของคำพ้องรูป และคำพ้องเสียง พร้อมทั้งยกตัวอย่างคำพ้องรูปและคำพ้องเสียง จำนวน 10 คำ

กลุ่มที่ 6 บอกวิธีสังเกตการอ่านคำตามความนิยม และยกตัวอย่างคำที่อ่านตามความนิยม จำนวน 10 คำ

กลุ่มที่ 7 สรุปหลักการอ่านตัวเลขและยกตัวอย่างตัวเลขมาพอเข้าใจ

กลุ่มที่ 8 รวบรวมคำที่มักจะอ่านผิด อย่างน้อย 30 คำ

กลุ่มที่ 9 หาตัวอย่างร้อยกรองและร้อยแก้ว จากหนังสือพิมพ์ นิตยสาร หรือวารสารในห้องสมุด อย่างละ 1 ตัวอย่าง แล้วนำมาอ่านสรุปสาระสำคัญ หรือตีความให้เพื่อนฟัง

3.3 ครูให้นักศึกษาแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกไปเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน โดยใช้กระดาษชาร์ทประกอบการพูด กลุ่มละ 5 นาที แล้วให้นักศึกษาในชั้นเรียนช่วยกันพิจารณาและซักถามข้อสงสัย

4. ขั้นสรุป (30 นาที)

4.1 ครูและนักศึกษาช่วยกันสรุปเนื้อหาหน่วยที่ 2 โดยการอภิปรายซักถาม และใช้สื่อการเรียนการสอนที่ครูและนักศึกษาทำขึ้นประกอบ เพื่อให้เข้าใจชัดเจนยิ่งขึ้น

4.2 ครูให้นักศึกษابันทักสาระสำคัญลงในสมุดบันทึก

4.3 ครูให้นักศึกษาทำกิจกรรมหน่วยที่ 2 ข้อ 1-7 ลงในสมุดแบบฝึกหัดเป็นการบ้านแล้ว

นำสมุดส่งครูในวันต่อไป โดยที่ครูกำหนดเกณฑ์ผ่านกิจกรรมประจำหน่วย 7 คะแนน

4.4 ครูให้นักศึกษาฝึกอ่านออกเสียงในกิจกรรมปฏิบัติ ข้อ 1-4 ให้ถูกต้อง

4.5 ครูให้นักศึกษาทำแบบทดสอบหน่วยที่ 2 จำนวน 10 ข้อ

4.6 ครูเฉลยแบบทดสอบและให้นักศึกษาเปลี่ยนกันตรวจคำตอบ โดยที่ครูได้กำหนดเกณฑ์ผ่านการทดสอบ 7 คะแนน และครูบันทึกคะแนนไว้ในแบบบันทึกความก้าวหน้า

4.7 ครูให้นักศึกษาที่สอบไม่ผ่านเกณฑ์ อ่านทบทวนความรู้ใหม่ และให้นักศึกษาซักถามข้อสงสัย พร้อมทั้งจัดสอนซ่อมเสริมให้นอกเวลาเรียน แล้วทดสอบอีกครั้ง

4.8 ครูให้นักศึกษาเขียนแบบบันทึกด้านการเรียน และแบบสอบถามเมื่อจบหน่วยการเรียนรู้ โดยให้ทำเป็นการบ้าน แล้วนำมาส่งครูในวันต่อไป

งานที่มอบหมายหรือกิจกรรม

1. ครูให้นักศึกษาแบ่งกลุ่ม 9 กลุ่ม สรุปสาระสำคัญและหาตัวอย่างการอ่านคำตามที่ครูมอบหมาย และเขียนแผ่นโปสเตอร์ตัวอย่างการอ่านคำ
2. ครูให้นักศึกษาทำกิจกรรมหน่วยที่ 2 จำนวน 7 ข้อ ลงในสมุดแบบฝึกหัด

สื่อการเรียนการสอน

สื่อสิ่งพิมพ์

1. ศรัณญา กิจเจริญสิน. เอกสารประกอบการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ. เชียงใหม่ : วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงใหม่, 2545. (เอกสารอัดสำเนา)
2. เอกสารแบบฝึก การอ่านออกเสียง ร, ล และตัวควบกล้ำ

สื่อโสตทัศน

1. วิดีทัศน์เรื่องการอ่านออกเสียงตัว ร, ล และควบกล้ำ
2. บัตรคำศัพท์

การประเมินผล

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจในการทำกิจกรรมกลุ่ม
2. การถาม-ตอบ
3. การทำกิจกรรมประจำหน่วย
4. การทำแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

เกณฑ์ในการประเมินผล

1. จากการสังเกต ความสนใจ ตั้งใจ ความรับผิดชอบ และความสามัคคีในการทำกิจกรรมการเรียนการสอน โดยให้คะแนนจิตพิสัย และสังเกตพฤติกรรม ดังนี้

ก. ความสนใจในระหว่างเรียน หมายถึง มีความสนใจกระตือรือร้นในการตอบคำถาม ทำงานตามที่ครูหรือกลุ่มมอบหมายด้วยความเต็มใจ

ข. ความรับผิดชอบ หมายถึง มีความตรงต่อเวลา ไม่ขาดเรียน และส่งงานตามกำหนดเวลา

ค. ความสามัคคี หมายถึง การให้ความร่วมมือในการทำงานกลุ่ม มีน้ำใจ มีความเสียสละ มีมนุษยสัมพันธ์ และมีความเป็นประชาธิปไตยในการทำงานกลุ่ม

เกณฑ์ให้คะแนนจิตพิสัย

1.1 นักศึกษามีความสนใจ กระตือรือร้น มีความรับผิดชอบดีมาก และมีความสามัคคีในหมู่คณะสูง ได้คะแนน 9-10 คะแนน

1.2 นักศึกษามีความสนใจ กระตือรือร้น มีความรับผิดชอบดี และมีความสามัคคีในหมู่คณะค่อนข้างสูง ได้คะแนน 7-8 คะแนน

1.3 นักศึกษาความสนใจ กระตือรือร้น มีความรับผิดชอบพอใช้ และมีความสามัคคีในหมู่คณะต่ำ ได้คะแนนต่ำกว่า 7 คะแนน

ผลการประเมิน นักศึกษาจะต้องผ่านเกณฑ์ จัดอันดับคุณภาพได้ 7 คะแนนขึ้นไป หากนักศึกษาทำคะแนนได้ต่ำกว่านี้ ครูผู้สอนจะอบรมสั่งสอนและให้คำแนะนำเป็นรายบุคคล

2. จากกิจกรรมทบทวนความรู้ 7 ข้อ

- 2.1 นักศึกษาทำได้ 7 ข้อ หมายความว่า ดีมาก ได้คะแนน 9-10 คะแนน
- 2.2 นักศึกษาทำได้ 6 ข้อ หมายความว่า ดี ได้คะแนน 7-8 คะแนน
- 2.3 นักศึกษาทำได้ 5 ข้อ หมายความว่า พอใช้ ได้คะแนน 5-6 คะแนน
- 2.4 นักศึกษาทำได้ต่ำกว่า 5 ข้อ หมายความว่า อ่อน ได้คะแนน 1-4 คะแนน

ผลการประเมินนักศึกษาจะต้องผ่านเกณฑ์ จัดอันดับคุณภาพได้ 7 คะแนนขึ้นไป

หากนักศึกษาทำได้คะแนนได้ต่ำกว่านี้ ครูผู้สอนจะสอนซ่อมเสริมในเรื่องที่ไม่เข้าใจต่อไป

3. จากการทำแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน จำนวน 10 ข้อ เพื่อทดสอบหลังเรียนแล้ว

- 3.1 นักศึกษาทำได้ 9-10 ข้อ หมายความว่า ดีมาก ได้คะแนน 9-10 คะแนน
- 3.2 นักศึกษาทำได้ 7-8 ข้อ หมายความว่า ดี ได้คะแนน 7-8 คะแนน
- 3.3 นักศึกษาทำได้ 5-6 ข้อ หมายความว่า พอใช้ ได้คะแนน 5-6 คะแนน
- 3.4 นักศึกษาทำได้ต่ำกว่า 5 ข้อ หมายความว่า อ่อน ได้คะแนนต่ำกว่า 5 คะแนน

ผลการประเมิน นักศึกษาจะต้องผ่านเกณฑ์จัดอันดับคุณภาพ 7 คะแนนขึ้นไป

หากนักศึกษาทำคะแนนได้ต่ำกว่านี้ ครูผู้สอนจะสอนซ่อมเสริมในเรื่องที่ไม่เข้าใจต่อไป

4. ครุภัณฑ์ที่ลดลงในแบบฟอร์มบันทึกความก้าวหน้าของนักศึกษา

หมายเหตุ ในระหว่างกิจกรรมการเรียนการสอน ครูใช้แบบบันทึกการสังเกต ใช้แบบบันทึกด้านการเรียน และแบบสอบถามเมื่อจบหน่วยการเรียนรู้ เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำผลไปใช้ในการปรับแผนการสอนครั้งต่อไป

แบบสังเกตพฤติกรรม

วิชา.....หน่วยที่.....เรื่อง.....

ครูผู้สอน นางศรัณญา กิจเจริญรัตน์ ชั้น.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. เวลา .. น.

รายชื่อ	ด้านการเรียน			ความประพฤติ			ความสนใจ			ความเห็น ของผู้สังเกต	
	การเรียน	ถาม	ตอบ	เรียบร้อย	มีวินัย	ตรงเวลา	ตั้งใจ	สามัคคี	ความพร้อม		กล้าแสดงออก

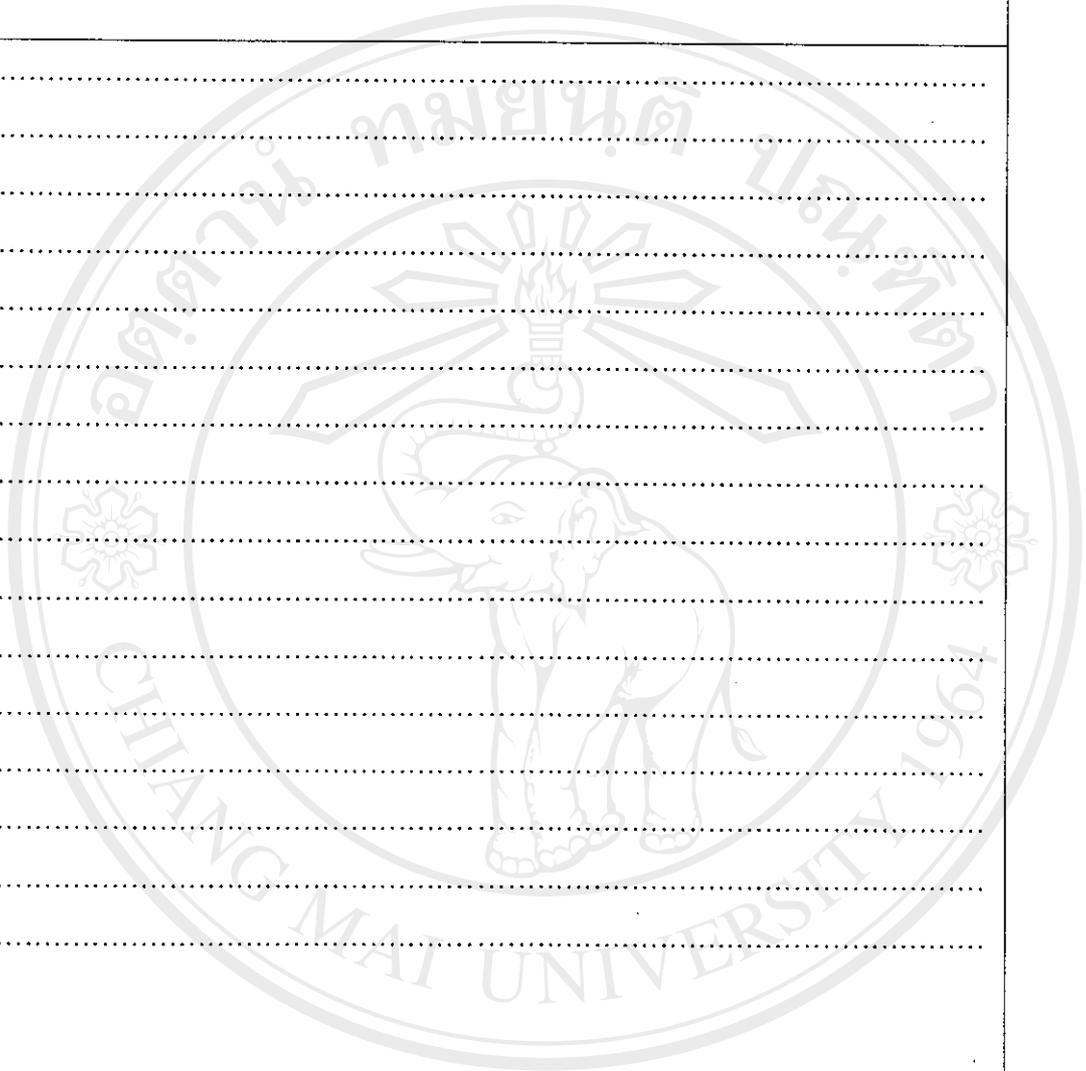
แบบบันทึกผลการประเมินวิชาภาษาไทยเพื่อการอาชีพ
คำชี้แจง ให้บันทึกคะแนนและจัดอันดับคุณภาพ หน่วยที่.....

รายชื่อนักศึกษา	จิตพิสัย 10 คะแนน			กิจกรรม		แบบทดสอบ		สรุปผล การประเมิน
			รวม 10	ทบทวน 10	กลุ่ม 10	ก่อน 10	หลัง 10	

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 Copyright © by Chiang Mai University
 All rights reserved

.....ผู้ประเมิน

บันทึกหลังการสอน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright © by Chiang Mai University

All rights reserved

.....ผู้สอน

(นางศรัญญา กิจเจริญสิน)

ตำแหน่ง อาจารย์ 3 ระดับ 8

กิจกรรมหน่วยที่ 2
ความรู้พื้นฐานทางการอ่าน

ทบทวนความรู้

1. ถ้านักศึกษาต้องการอ่านออกเสียงให้ถูกต้อง ควรมีหลักการอ่านอย่างไรบ้าง
2. การอ่านคำพ้องรูปและพ้องเสียง แตกต่างกันอย่างใด ให้ยกตัวอย่างคำพ้องรูปและพ้องเสียงมาอย่างละ 10 คำ
3. ให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการอ่านตามความนิยมนักศึกษาเห็นด้วยหรือไม่ พร้อมทั้งให้เหตุผลประกอบ
4. จงบอกหลักการอ่านคำสมาส การอ่านอักษรควบอักษรนำ การอ่านตัวเลข พร้อมทั้งยกตัวอย่างการอ่านทั้ง 3 ประเภท ประเภทละ 10 คำ
5. จงเขียนคำอ่านคำต่อไปนี้ พร้อมทั้งบอกหลักการอ่าน มกราคม ไศกนาฏกรรม สมุทัย สมานฉันท์ ปรโลก ฉัตรมงคล ครหา อานาจ จำรัส อัฒจันทร์ รัฐนิยม พรหมบุตร ตึกตา กรรตุการก สรภัญญะ มหரசพ อุบัติเหตุ กรรมวิธีการ รงเลข ศัลยกรรม
6. จงเขียนคำอ่านต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

1) เกียรติประวัติ	อ่านว่า.....
2) ฉัตรมงคล	อ่านว่า.....
3) บำราศ	อ่านว่า.....
4) ปังนิก	อ่านว่า.....
5) ประกาศนียบัตร	อ่านว่า.....
6) ผรุสวาท	อ่านว่า.....
7) ภูมิฉำเนา	อ่านว่า.....
8) สมรรถภาพ	อ่านว่า.....
9) อาชยาน	อ่านว่า.....
10) พลีชีพ	อ่านว่า.....
11) ทุนทรัพย์	อ่านว่า.....
12) โลกนิติ	อ่านว่า.....
13) เทศนา	อ่านว่า.....

- 14) ประวัติการณ์ อ่านว่า.....
- 15) มุลนิธิ อ่านว่า.....
- 16) สวรรคต อ่านว่า.....
- 17) พลคความ อ่านว่า.....
- 18) อาชญา อ่านว่า.....
- 19) สัปดาห์ อ่านว่า.....
- 20) ชันษา อ่านว่า.....

7. จงเติมพยางค์ที่ออกเสียงเหมือนคำที่กำหนดให้ข้างหน้าของแต่ละชุดให้ถูกต้องด้วย

กัน	กัป.....	กุมภ.....	โล.....เทศน์	ทศ.....
จัน	โจษ.....	ลูก.....	อัฒ.....ทันโลง
ทัน	กรม.....	ราช.....	ลง.....พีช	โทษ.....
มาด	สา..... मैं	ราช.....ฐาน	มุง.....
สาดตราจารย์	ปี.....	لاغ.....	ราก.....	ปรา.....

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

กิจกรรมปฏิบัติ

1. ให้นักศึกษาอ่านบทร้อยแก้วต่อไปนี้ ฝึกอ่านตัว ร, ล และคำควบกล้ำให้ชัดเจน

พรานไพรคว้าวานพร้อมด้วยพร้าครบครัน สุดคปรามคลายความเครียด กวดแกว่ง ขวานดังขยับเคียว เขาชวนขวยข้ามคลอง เหยียบโคลนตม ท่ามกลางเสียงฝนตกพรำ ๆ พราน ได้ยินเสียงนกแซง และนกคลั่ง โคลงร้องครวญคราง สักครู่นายพรานก็เคลือบแคลงว่า เสือโคร่ง จะอยู่ใกล้ ๆ เมื่อใคร่ครวญดีแล้ว แกก็ไม่พรั่นพริ้ง ค่อย ๆ คืบคลานเข้าไปไม่พรวดพรวด จึงเห็น เสือโคร่งตัวหนึ่งกำลังคลุ้มคลั่ง ข่วนพฤษยาเสียงแควกควาก ไม่สนใจฝูงควายหรือควางที่เดิน เตร็ดเตร่อยู่แถวนั้น พรานไพรใจกล้าตรงเข้าใกล้ ๆ แล้วภาวนาคาถาอาคมขลัง โดยไม่มีความ หวาดกลัวเลย พรานเหวี่ยงดาขายเข็อกเส้นใหญ่ ครอบคลุมเสือโคร่งไว้ เสือโคร่งดิ้นขลุขลุ๊ก พรานจึงหยิบขลุ่ยขึ้นมาเป่าเพลง โดยมิได้ครั้นคร้าม ปรากฏว่าเสือโคร่งที่มีอารมณ์แปรปรวน ก็สงบลง หลังดาพริ้มปล่อยให้นายพรานปลดดาขายออก เสือโคร่งนอนเกลือกกลิ้งอยู่สักครู่ ก็ลุก ขึ้นวิ่งพรวดพรวด เข้าพงไพรไปทันที

2. ให้นักศึกษาอ่านบทประพันธ์ต่อไปนี้ แล้วขีดเส้นใต้คำที่อ่านออกเสียงควบไม่แท้ แล้วเขียน คำอ่านออกเสียงควบไม่แท้

บทที่ 1

ทรวงทราบทรามทรายทรด

มีทริหยคไคันทไร

ทรวดทรงองค้อรไท

ทรดทรมไปไห้อาดูร

แทรกชอนเก็บพุทรา

ทรัพัยโรยราบมากมูล

ไม่ทรงทริดจำรูญ

ทรวงทรู่ฟ่าวรำวิญญาณ

อินทริมีสองนัย

ชื่อนี้ใ้รียกนกปลา

อินทริย์ คือ กายา

ตันนนทริมีร่มเา

เป็นทรางอยำทรมหอย

ริบกลับมาฉะเิงทรา

"ท-ร" หักขัดเกล้า

อ่านออกเสียง "ช" ขอจำเอย

ทรวง	อ่านว่า.....
ทราบ	อ่านว่า.....
ทราม	อ่านว่า.....
ทราย	อ่านว่า.....
ทรูด	อ่านว่า.....
ม้ตรี	อ่านว่า.....
ไทร	อ่านว่า.....
ทรวดทรวง	อ่านว่า.....
ทรูดโทรม	อ่านว่า.....
แทรก	อ่านว่า.....
พุทรา	อ่านว่า.....
ทรพ์ย์	อ่านว่า.....
ทรง	อ่านว่า.....
เทริด	อ่านว่า.....
ทรู้	อ่านว่า.....
อินทรี	อ่านว่า.....
อินทรีย์	อ่านว่า.....
นนทรี	อ่านว่า.....
ทราง	อ่านว่า.....
โทรม	อ่านว่า.....
ฉะเชิงเทรา	อ่านว่า.....

บทที่ 2

เศรษฐีรักศักดิ์ศรี	สร้างศรัยนี้ด้วยศรัทธา
เสวราโศกโปรดจมา	พูดปราศรัยในอาศรม
ทำบุญศราทพรต	สร้างกำสรดกำสรวลชม
โสรจสรงในสระผม	เสร็จสร้าวเสียวเสริดสู่ทรง
สรวมชีพข้าพระบาท	สรรเสริญราชสรูงใหญ่หลวง
สรวลสันต์กันทั้งปวง	ประเสริฐไสร้ไม่แสรังเสริม
ไปเที่ยวที่เมืองสรอง	สวมสร้อยทองของดั่งเดิม
แม่สรวยเมืองรวยเริ่ม	แหล่งท่องเที่ยวที่เชียงราย
โชรมโรมไซร์รวยเริ่ม	สร้อยสร้าครันมิตรสลาย
จริงแท้แก่หญิงชาย	พราหมณ์บวงสรวงปวงเทวา

เศรษฐี	อ่านว่า.....
ศรัย	อ่านว่า.....
ศรัทธา	อ่านว่า.....
เสวราโศก	อ่านว่า.....
ปราศรัย	อ่านว่า.....
อาศรม	อ่านว่า.....
ศราทพรต	อ่านว่า.....
สร้าง	อ่านว่า.....
กำสรด	อ่านว่า.....
กำสรวล	อ่านว่า.....
โสรจ	อ่านว่า.....
สรง	อ่านว่า.....
สระผม	อ่านว่า.....
เสร็จ	อ่านว่า.....

สรวม	อ่านว่า.....
สรรเสริญ	อ่านว่า.....
สรุง	อ่านว่า.....
สรวลสันต์	อ่านว่า.....
ประเสริฐ	อ่านว่า.....
ไสร้	อ่านว่า.....
แสรัง	อ่านว่า.....
เสริม	อ่านว่า.....
เมืองสรอง	อ่านว่า.....
สร้อยทอง	อ่านว่า.....
แม่สรวย	อ่านว่า.....
โซรมโรม	อ่านว่า.....
ไซร์	อ่านว่า.....
สร้อยเศร้า	อ่านว่า.....
บวงสรวง	อ่านว่า.....

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 Copyright© by Chiang Mai University
 All rights reserved

3. ให้นักศึกษาเติมคำควบกล้ำทางซ้ายมือให้สมบูรณ์ โดยให้มีความหมายตรงกับข้อความที่กำหนดให้ทางขวามือ

คำ	อธิบายความหมายของคำ
ตัวอย่าง ก ร ำ บ	แสดงความเคารพ
1. ก ร — —	แผนภูมิที่ใช้เส้น หรือจุด หรือภาพ
2. ก ร — —	ปลาน้ำจืดชนิดหนึ่ง ลักษณะค่อนข้างแบนมาก
3. ก ร — —	ชื่อเพลงหน้าพาทย์ใช้ในเวลายกทัพ
4. ข ว — —	ชื่อต้นไม้ขนาดกลาง, ยุง หรือวุ่น
5. ข ว — —	เครื่องมือสำหรับตัด ฟัน ผ่า ถากไม้
6. ข ว — — — —	เสาะหา, แสวงหา
7. ต ร ำ — — —	ติดแน่น
8. ต ร ำ — — —	หมายหน้าไว้ หยามหน้า สบประมาท
9. ต ร ำ — — —	หนังสือสำคัญซึ่งเป็นเอกสารแสดงสิทธิ
10. ป ร — —	โคตร, วงศ์
11. ป ร — —	ทำให้ราบ, กำจัด, ทำให้กลัว
12. ป ร — —	ผู้มีชีวิต, สัตว์, คน
13. ป ร ำ — — —	คูถูก
14. ป ร ำ — — —	เริ่มแรก, รำพึง, ครุ่นคิด
15. ป ร ำ — — — —	ความบันเทิงใจ, ความปลื้มใจ

4. ปริศนาหาคู่

จงจับคู่คำซ้อนและคำควบกล้ำต่อไปนี้ โดยนำคำที่อยู่ด้านขวามือมาเติมคำที่อยู่ด้านซ้ายมือให้ถูกต้อง

1) พร้อม.....	ก) ตรา
2) ใคร.....	ข) กราน
3) คล้าย.....	ค) ขวัญ
4) ตรา.....	ง) กลัว
5) ปราบ.....	จ) เปรียง
6) กราบ.....	ฉ) ขวาง
7) กล่อม.....	ช) ครวญ
8) ขวน.....	ซ) แก้ว
9) เกือบ.....	ฅ) คลั่ง
10) ขวาง.....	ญ) เปรอ

แบบทดสอบหน่วยที่ 2
ความรู้พื้นฐานทางการอ่าน

คำสั่ง ให้เลือกคำตอบที่ถูกต้องเพียงข้อเดียว

1. ข้อใดอ่านไม่ถูกต้องวิธี

ก. ปรัชญา	อ่านว่า	ปรัค-ยา
ข. ปราชัย	อ่านว่า	ปะ-รา-ไช
ค. ปริญา	อ่านว่า	ปะ-ริน-ยา
ง. ปรมัตต์	อ่านว่า	ปอ-ระ-มัต

2. ข้อใดอ่านผิดอักขรวิธี

ก. คำรบ	อ่านว่า	คำ-หรับ
ข. บำราศ	อ่านว่า	บ้ำ-หรวด
ค. บำราบ	อ่านว่า	บ้ำ-หราบ
ง. กำราบ	อ่านว่า	ก้ำ-หราบ

3. ข้อใดต้องออกเสียง "มิ" กลางคำ

- ก. ภูมิรู้
ข. ภูมิธรรม
ค. ภูมิภาค
ง. ภูมิลีนา

4. ข้อใดอ่านอย่างอักษรควบแท้

- ก. สระ
ข. จริง
ค. นิทรา
ง. พุทธา

5. ข้อใดอ่านอย่างคำสมาสอย่างธรรมดา

- ก. มหรรณพ
ข. พุทธประวัติ
ค. สโรบล
ง. ศาสตราวุธ

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถาม ข้อ 6-10

เนื่องจากประเทศไทยใช้ระบบเศรษฐกิจแบบเสรีนิยม ซึ่งในขณะนี้มีความอ่อนในด้านกลไก รัฐบาลจัดสรรทรัพยากรและการกระจายประโยชน์ ทำให้กลุ่มเศรษฐกิจบางกลุ่มมีโอกาสและสามารถใช้สิทธิพลผูกขาดทางเศรษฐกิจได้ อันเป็นผลทำให้เกิดเงื่อนไขสงคราม นอกจากนี้ยังปรากฏว่า กลุ่มผูกขาดทางเศรษฐกิจบางส่วนสามารถสร้างพลังต่อรองทางการเมืองได้สูงจนเป็นเหตุให้เป็นอุปสรรคและขัดขวางการพัฒนาประชาธิปไตยได้

6. ข้อความนี้กล่าวถึงข้อใด

- ก. กลุ่มเสรีนิยม
- ข. กลุ่มเศรษฐกิจ
- ค. กลุ่มการเมือง
- ง. กลุ่มพัฒนาประชาธิปไตย

7. กลไกของรัฐ หมายถึง

- ก. ประชาชน
- ข. กลุ่มเศรษฐกิจ
- ค. ระบบราชการ
- ง. พรรคการเมืองร่วมรัฐบาล

8. คำว่า "ผูกขาด" ตรงกันข้ามกับข้อใด

- ก. เสรี
- ข. จำกัด
- ค. ควบคุม
- ง. ละเลย

9. ความยากไร้ทางวัตถุ หมายถึงข้อใด

- ก. ลำบาก
- ข. ยากเย็น
- ค. แร้นแค้น
- ง. ยากจน

10. อ่านข้อความนี้แล้ว คิดว่าควรแก้ปัญหของชาติอย่างไร

- ก. ลดการผูกขาดทางกลุ่มเศรษฐกิจ
- ข. ทำลายระบบเศรษฐกิจแบบเสรีนิยม
- ค. สร้างพลังต่อรองทางการเมือง
- ง. พัฒนาประชาธิปไตยให้แก่กลุ่มเศรษฐกิจ

แบบทดสอบประจำภาคเรียน

หน่วยที่ 2

ความรู้พื้นฐานทางการอ่าน

คำสั่ง ให้นักศึกษาเลือกคำตอบที่ถูกต้องเพียง 1 ข้อ (ข้อ 1-11)

1. การอ่านในข้อใดที่สำคัญมากที่สุด
 - ก. อ่านสะกดคำได้ถูกต้อง
 - ข. อ่านได้ถูกต้องตามบริบท
 - ค. อ่านแล้วตีความได้ถูกต้อง
 - ง. อ่านเว้นจังหวะวรรคตอนถูกต้อง
2. ข้อใดอ่านได้ถูกต้อง

ก. เจรจา	อ่านว่า	เจ-ระ-จา
ข. โฆษณา	อ่านว่า	โศค-สะ-นา
ค. ฉัตรมงคล	อ่านว่า	ฉัต-ตะ-มง-คน
ง. สมรรถชัย	อ่านว่า	สะ-หมัด-ตะ-ไช
3. ข้อใดอ่านได้ถูกต้อง

ก. ทิฐิ	อ่านว่า	ทิ-ถิ
ข. นิรัตติชัย	อ่านว่า	นิ-รัต-ไส
ค. อุปโลกน์	อ่านว่า	อุ-ปะ-โหลก
ง. สัพพอก	อ่านว่า	สัพ-พะ-หยุก
4. คำในข้อใดอ่านตามหลักของคำที่มาจากภาษาบาลี สันสกฤต
 - ก. คำรัส
 - ข. เทพเจ้า
 - ค. เกษตรกร
 - ง. ราชดำเนิน
5. ข้อใดอ่านตามหลักการอ่านอักษรนำ
 - ก. อร้อย
 - ข. อรณูช
 - ค. อรรณบท
 - ง. อารยา

เฉลย

กิจกรรมหน่วยที่ 1

ความรู้พื้นฐานทางการอ่าน

1. ถ้านักศึกษาต้องการอ่านออกเสียงให้ถูกต้องขึ้น ควรมีหลักในการอ่านอย่างไรบ้าง

- การอ่านออกเสียงในภาษาไทย มีหลักการและกฎเกณฑ์ที่ผู้อ่านออกเสียงต้องศึกษาและฝึกฝน เพื่อให้เกิดทักษะในการอ่านออกเสียงได้อย่างถูกต้อง

หลักการออกเสียงในภาษาไทยนั้น มีกฎเกณฑ์ที่ผู้อ่านควรคำนึงถึง มีดังต่อไปนี้

- 1) การอ่านออกเสียงตัว ร, ล และตัวควบกล้ำ
- 2) การอ่านออกเสียง คำที่มาจากภาษาบาลี สันสกฤต
- 3) การอ่านอักษรควบ
- 4) การอ่านอักษรนำ
- 5) การอ่านคำพ้อง
- 6) การอ่านตามความนิยม
- 7) การอ่านตัวเลข

2. การอ่านคำพ้องรูปและพ้องเสียง แตกต่างกันอย่างไร ยกตัวอย่างคำพ้องรูป 10 คำ และคำพ้องเสียง อย่างละ 10 คำ พร้อมทั้งเขียนความหมาย

- คำพ้องรูปนั้น คือ คำที่เขียนเหมือนกัน แต่จะอ่านต่างกันหรือเหมือนกันก็ได้ ดังนั้นผู้อ่านจะต้องเข้าใจความหมายของคำ ส่วนคำพ้องเสียง คือ คำที่เขียนรูปต่างกัน หรือรูปคำอาจเหมือนกัน แต่อ่านเสียงเดียวกัน การอ่านหรือฟังให้เข้าใจต้องอาศัยหลักสังเกตจากความหมายของคำข้างเคียง หรือความทั่วไปประกอบ

ตัวอย่างคำพ้องรูป

1) ชัน	อ่านว่า	ชัน	หมายความว่า	ภาชนะใส่น้ำ
	อ่านว่า	ชัน	หมายความว่า	เสียงไก่ขัน
2) ฉัน	อ่านว่า	ฉัน	หมายความว่า	สรรพนามบุรุษที่ 1
	อ่านว่า	ฉัน	หมายความว่า	กินใช้กับภิกษุสงฆ์
3) เผลา	อ่านว่า	เพ - ลา	หมายความว่า	เวลา
	อ่านว่า	เพลา	หมายความว่า	แกนล้อ

4) แหน	อ่านว่า	แหน	หมายความว่า	หวง
	อ่านว่า	แหฺน	หมายความว่า	พืชน้ำชนิดหนึ่ง
5) พลี	อ่านว่า	พะลึ	หมายความว่า	เสียสละ
	อ่านว่า	พลึ	หมายความว่า	บูชา
6) กรี	อ่านว่า	กรึ	หมายความว่า	กระดูกแหลม, หัวกุ้ง
	อ่านว่า	กะ - รึ	หมายความว่า	ข้าง
7) เหมา	อ่านว่า	เข - มา	หมายความว่า	สบายใจ, สุขใจ
	อ่านว่า	หะ - หม่า	หมายความว่า	ชื่อ โกลุชนิดหนึ่งที่ใช้ทำยา
8) ลิด	อ่านว่า	ลิด - ตะ	หมายความว่า	ขาว
	อ่านว่า	ลิด - ตะ	หมายความว่า	ยืมเข้มน
9) แซ่	อ่านว่า	แซ่	หมายความว่า	มีเสียงอ้ออึ้ง
	อ่านว่า	แซ่	หมายความว่า	ชื่อวงศ์สกุลของจีน
10) กระทบ	อ่านว่า	กระทบ	หมายความว่า	เรือนเล็ก ๆ สร้างพอบอยู่ได้
	อ่านว่า	กระทบ	หมายความว่า	ชื่อต้นไม้ชนิดหนึ่งเป็นยาเสพติด

ตัวอย่างคำพ้องเสียง

1) การ	- งาน
กาล	- เวลา
กาพ	- คำ
กานต์	- ที่รัก
การณ์	- เหตุการณ์
2) รัค	- บีบ
รัตน์	- แก้ว
3) อัด	- แน่น, เบียด
อัฐ	- เงิน
4) ขัน	- เสียงไก่ขัน
ขรรค์	- อาวุธชนิดหนึ่ง

5) พัน
พรรณ	- สิบร้อย
- ผิว
6) วัน
วรรณ	- เวลากลางวัน
- ผิว
7) เฒ่า
เถ้า	- แก่, ขรา
- เศษผงที่เหลือจากการเผาไหม้
8) วาน
วาร	- เมื่อวาน, วันที่ผ่านมา
- ใช้, บอกให้ผู้อื่นทำอะไรให้
9) ทด
ทศ	- แทน
- สิบ
10) คัน
ครรรภ์	- ลักษณะนามของรถ, เบ็ด เป็นต้น
- สตรีมีท้อง

3. ให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการอ่านตามความนิยม นักศึกษาเห็นด้วยหรือไม่ พร้อมทั้งให้เหตุผล

- เห็นด้วย เพราะ การอ่านตามหลักภาษามีหลักการอ่านหลายประการ และมีภาษาต่างประเทศเข้ามาปะปนอยู่มาก บางคำที่ไม่สะดวกกับการออกเสียงของคนไทย จึงควรที่จะให้มีการอ่านตามความนิยม ซึ่งไม่มีกฎเกณฑ์ที่ตายตัว ถือว่าเป็นการสะดวกในการออกเสียงของคนไทย อีกทั้งการอ่านตามความนิยมที่มีผู้อ่านกันอย่างมาก จนทำให้ทราบได้ยากว่าคำไหนอ่านถูกต้องตามหลักภาษา คำไหนเป็นการอ่านตามความนิยม

- ไม่เห็นด้วย เพราะการอ่านคำในภาษาไทย ซึ่งมีจำนวนคำมาก ถ้าทุกคนอ่านตามความนิยมเพื่อสะดวกในการออกเสียงเพียงอย่างเดียว อาจทำให้การสื่อความหมายไม่ตรงกัน ถ้าไม่มีหลักในการอ่านคำ ให้ผู้ใช้ภาษาได้ศึกษาในโอกาสต่อไป ภาษาไทยคงต้องถึงกาลวิบัติเป็นแน่แท้

4. จงบอกหลักการอ่านคำสมาส, การอ่านอักษรควบ, อักษรนำ, การอ่านตัวเลข พร้อมทั้งยกตัวอย่างการอ่านทั้ง 3 ประเภท ๆ ละ 10 คำ

- หลักการอ่านคำสมาส

คำสมาส คือ การนำเอาคำบาลี-สันสกฤต ตั้งแต่ 2 คำ มาต่อกัน โดยอ่านออกเสียงให้ต่อเนื่องกัน เช่น

1) มาตรฐาน	อ่านว่า	มาค-ตระ-ถาน
2) ประวัติศาสตร์	อ่านว่า	ประ-หวัค-ติ-สาด
3) กลวิธี	อ่านว่า	กน-ละ-วิ-ที
4) ทรัพย์สินสิทธิ์	อ่านว่า	ชัป-พะ-ยะ-สิต
5) เกียรติประวัติ	อ่านว่า	เกียรติ-ติ-ประ-หวัค
6) จัตุรมงคล	อ่านว่า	จัค-ตระ-มง-คน
7) รัฐธรรมนูญ	อ่านว่า	รัต-ทะ-ท่า-มะ-นูน
8) อดีตกาล	อ่านว่า	อะ-คิต-ตะ-กาน
9) โลกบาล	อ่านว่า	โลก-กะ-บาน
10) นพมาศ	อ่านว่า	นบ-พะ-มาค

- หลักการอ่านอักษรควบ

อักษรควบ คือ พยัญชนะใด ๆ ที่เขียนตามด้วยพยัญชนะ ร, ล และ ว ให้ออกเสียงควบกล้ำกัน การอ่านอักษรควบ อ่านได้ 2 อย่างคือ

- 1) อ่านอย่างควบแท้ คือ อ่านออกเสียงพยัญชนะตัวต้นและพยัญชนะตัวควบพร้อมกันไป เช่น

- กราบกราน	อ่านว่า	กราบ-กราน
- ขวาน	อ่านว่า	ขวาน
- ครีบ	อ่านว่า	ครีบ
- ปราบปราม	อ่านว่า	ปราบ-ปราม
- พลาย	อ่านว่า	พลาย

2. อ่านอย่างควบไม่แท้ มี 2 แบบ คือ

(1) อ่านออกเสียงพยัญชนะตัวต้น ไม่ออกเสียงควบ

(2) อ่านออกเสียงแปรไปเป็นพยัญชนะอื่น ได้แก่ อักษรควบ "ทร"

ออกเสียง เป็น ซ

- จริง	อ่านว่า	จิง
- สระ	อ่านว่า	สะ
- สร้าง	อ่านว่า	สร้าง
- ทรวดทรง	อ่านว่า	ซวด-ซง
- ทรัพย์	อ่านว่า	ซัป

- หลักการอ่านอักษรนำ

1) ถ้าพยัญชนะต้นเป็นอักษรสูงหรืออักษรกลาง และพยัญชนะตัวตามเป็นอักษรเดี่ยว อักษรเดี่ยวที่ถูกลำมานั้น จะต้องออกเสียงตามวรรณยุกต์ของอักษรสูง หรืออักษรกลางที่เป็นตัวนำนั้น

2) ถ้าพยัญชนะตัวนำมิใช่อักษรสูงหรืออักษรกลาง หรือตัวถูกนำมิใช่อักษรเดี่ยว เป็นลักษณะพยัญชนะประสมทั่วไป ให้อ่านตัวที่ถูกลำตามเสียงสระที่กำกับอยู่ไม่ต้องอ่านตามเสียงวรรณยุกต์ของตัวนำ

3) คำที่เขียนอยู่ในรูปอักษรนำ ถ้าแผลงพยัญชนะต้นออกเป็น 2 พยางค์ จะต้องอ่านออกเสียงพยางค์หลัง ให้มีเสียงสูงต่ำ เท่ากับคำเดิมที่ยังไม่ได้แผลง

4) อักษรนำที่ช่วยในการผันอักษร คือ ห นำอักษรต่ำเดี่ยว หรือ อ หรือ ย ไม่ต้องออกเสียงตัว ห ตัว อ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright © by Chiang Mai University

All rights reserved

ตัวอย่างการอ่านอักษรนำ

- จริต	อ่านว่า	จะหริต
- ตลก	อ่านว่า	ตะหลก
- ดิเรก	อ่านว่า	ดิเหรก
- อร่อย	อ่านว่า	อะหรร่อย
- บุรุษ	อ่านว่า	บุหรุค
- ขนมน	อ่านว่า	ขะหนมน
- ทววย	อ่านว่า	ทะววย
- พยศ	อ่านว่า	พะยค
- จำรัส	อ่านว่า	จำหรัค
- อยาก	อ่านว่า	หยาก

- หลักการอ่านตัวเลข

1) อ่านจำนวนเลขที่ลงท้ายด้วย 1 ว่า "เอ็ด" เช่น

11	อ่านว่า	สิบเอ็ด
101	อ่านว่า	ร้อยเอ็ด
1001	อ่านว่า	พันเอ็ด

2) อ่านจำนวนที่มีจุดทศนิยม ให้อ่านจำนวนหน้าจุดทศนิยมเป็นจำนวนเต็มตามปกติ เช่น ตัวเลขหลังจุดทศนิยม ให้อ่านเรียงไปที่ละตัว

5.28	อ่านว่า	ห้าจุดสองแปด
294.183	อ่านว่า	สองร้อยเก้าสิบลีจุดหนึ่งแปดสาม
.36	อ่านว่า	จุดสามหก

3) อ่านแบบอื่น ๆ เช่น

บ้านเลขที่ 62/2	อ่านว่า	บ้านเลขที่ หกสิบสองทับสอง
โทร. 312184	อ่านว่า	โทร. สาม-หนึ่ง-สอง-หนึ่ง-แปด-สี่
เวลา 08.30 น.	อ่านว่า	แปดนาฬิกา สามสิบนาที
จำนวนเงิน 15.50	อ่านว่า	สิบห้าบาท ห้าสิบบาท

หมายเหตุ การอ่านหมายเลขโทรศัพท์ เลข 2 อาจอ่านว่า "โท" ก็ได้

5. คำต่อไปนี้อ่านออกเสียงอย่างไร

- มกราคม	อ่านว่า	มะ-กะ-รา-คม
- โศกนาฏกรรม	อ่านว่า	โศก-กะ-นาถ-ตะ-กำ
- สมุทัย	อ่านว่า	สะ-หฺมุ-ไท
- สมานฉันท์	อ่านว่า	สะ-มา-นะ-ฉัน
- ปรโลก	อ่านว่า	ปะ-ระ-โลก
- นั้ตรมงคล	อ่านว่า	นั้ต-ตระ-มง-คน
- ครหา	อ่านว่า	คะ-ระ-หา
- อำนาจ	อ่านว่า	อ่า-นาจ
- จำรัส	อ่านว่า	จำ-หรั้ด
- อัฒจันทร์	อ่านว่า	อัถ-ถะ-จัน
- รัฐนิยม	อ่านว่า	รั้ด-ถะ-นิ-ยม
- พรหมบุตร	อ่านว่า	พรหม-มะ-บุถ
- ตึกตา	อ่านว่า	ตึก-กะ-ตา
- กรรตุการก	อ่านว่า	กั้ด-ตุ-กา-รก
- สรรภัญญะ	อ่านว่า	สะ-ระ-พัน-ยะ
- มหรสพ	อ่านว่า	มะ-หอ-ระ-สบ
- อุบัติเหตุ	อ่านว่า	อุ-บั้ด-ติ-เหถ
- กรรมาธิการ	อ่านว่า	ก่า-มา-ทึ-กาน
- รจเลข	อ่านว่า	รจ-จะ-เลก
- ศั้ลยกรรม	อ่านว่า	สั้น-ละ-ยะ-ก่า

6. ให้นักศึกษาเขียนบอกเสียงอ่านของคำต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

- เกิดติประวัตติ	อ่านว่า	เกียถ-ติ-ประ-หวัถ
- นั้ตรมงคล	อ่านว่า	นั้ต-ตระ-มง-คน
- บำราศ	อ่านว่า	บ่า-ราถ
- ประกาศนึ้ยบั้ตร	อ่านว่า	ประ-กา-สะ-นึ้-ยะ-บั้ถ
- ผรุสวาท	อ่านว่า	พะ-รุ-สะ-วาด
- สมรรถภาพ	อ่านว่า	สะ-มั้ด-ถะ-ภาพ

- อาชยาน	อ่านว่า	อา-ชะ-หยาน
- พลีสชีพ	อ่านว่า	พลี-ชีพ
- ทุนทรัพย์	อ่านว่า	ทุน-ชัย
- โลกนิติ	อ่านว่า	โลก-กะ-นิต
- เทศนา	อ่านว่า	เทศ-สะ-หนา
- ประวัติการณ	อ่านว่า	ประ-หวัด-ติ-กาน
- มุลนิธิ	อ่านว่า	มุล-ละ-นิ-ทิ
- สวรรคต	อ่านว่า	สะ-หวัน-คต
- พลความ	อ่านว่า	พน-ละ-คววม
- อาชญา	อ่านว่า	อาด-ชา
- สัปดาห์	อ่านว่า	สับ-ดา
- ชันษา	อ่านว่า	ชัน-นะ-สา

7. จงเติมพยางค์ที่ออกเสียงเหมือนคำที่กำหนดให้ข้างหน้าของแต่ละชุด และสะกดให้ถูกต้อง

กัน	กัปกัลป์	กุมภกรรณ	โลกันตร์	กัณฑ์เทศน์	ทศกัณฐ์
จัน	โจษจัน	ลูกจันท์	อัครจันท์	จันท์	จรรโลง
ทัน	กรมธรรม์	ราชทัณฑ์	ลงทัณฑ์	ธัญพืช	โทษทัณฑ์
มาด	สามารถ	มาตรเม้น	ราชมาย	มาตรฐาน	มุ่งมาด
สาด	ศาสตราจารย์	ปีศาจ	ล้างสาด	รอกสาด	ปราสาท

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

กิจกรรมปฏิบัติ

1. ให้นักศึกษาอ่านบทร้อยแก้วต่อไปนี้ ฟังอ่านตัว ร, ล และคำควบกล้ำให้ชัดเจน

พรานไพรคว่าขวานพร้อมด้วยพว้าครบครัน สุดลดปรานคลายความเครียด กวัดแกว่ง
ขวานดั่งขวับควิว เขาขวนขวยข้ามคลอง เขียบโคลนตม ท่ามกลางเสียงฝนตกพริ้ว ๆ พราน
 ได้ยินเสียงนกแขวก และนกกลิ้ง โคลงร้องครวญคราง สักครู่ นายพรานก็เลื้อบแกลงว่า เสื่อโครง
จะอยู่ใกล้ ๆ เมื่อใคร่ครวญดีแล้ว แกก็ไม่พรั่นพริ้ง ค่อย ๆ คืบคลานเข้าไปไม่พรวดพรวด จึงเห็น
 เสื่อโครงตัวหนึ่งกำลังคลุ้มคลั่ง ข่วนพฤษาเสียงแควกควาก ไม่สนใจฝูงควายหรือควางที่เดิน
 เตรี่คเตร้อยแถวนั้น พรานไพรใจกล้าตรงเข้าใกล้ ๆ แล้วภาวนาคาถาอาคมขลัง โดยไม่มีความ
 หวาดกลัวเลย พรานเหวี่ยงดาข่ายเชือกเส้นใหญ่ครอบคลุมเสื่อโครงไว้ เสื่อโครงคืบขลุขลัก
พรานจึงหยิบขลุ่ยขึ้นมาเป่าเพลงโดยมิได้ครั้นคร้าม ปรากฏว่าเสื่อโครงที่มีอารมณ์แปรปรวน
 ก็สงบลงหลังดาพริ้มปล่อยให้นายพรานปลดดาข่ายออก เสื่อโครงนอนเกลือกกลิ้งอยู่สักครู่ ก็ลุก
 ขึ้นวิ่งพรวดพรวด เข้าพงไพรไปทันที

2. ให้นักศึกษาอ่านบทประพันธ์ต่อไปนี้ แล้วขีดเส้นใต้คำที่อ่านออกเสียงควบไม่แท้ แล้วเขียน คำอ่านออกเสียงควบไม่แท้

บทที่ 1

<u>ทรวงทราบทรามทรายทรุด</u>	<u>มัทรีหยุดใต้ต้นไทร</u>
<u>ทรวดทรงองค์อรไท</u>	<u>ทรุดโทรมไปให้อาดูร</u>
<u>แทรกซ่อนเก็บพุทธา</u>	<u>ทรัพย์โรยราบ่มากมุล</u>
<u>ไม่ทรงเทริดจำรูญ</u>	<u>ทรวงทรู้ฝ่าร้าววิญญาณ์</u>
<u>อินทรีมีสองนัย</u>	<u>ชื่อนี้ใช้เรียกนกปลา</u>
<u>อินทรีย์ คือ กายา</u>	<u>คันทนุนทรีมีรมเงา</u>
<u>เป็นทรวงอย่าโทรมหลญา</u>	<u>รีบกลับมาชะเชิงเทรา</u>
"ท-ร" หัดขัดเกล้า	อ่านออกเสียง "ซ" ขอจำเอย

.....

ทรวง	อ่านว่า	ชวง
ทราบ	อ่านว่า	ซาบ
ทราบ	อ่านว่า	ชาม
ทราย	อ่านว่า	ชาย
ทรุด	อ่านว่า	ซุด
มัทรี	อ่านว่า	มัต-ชี
ไทร	อ่านว่า	ไซ
ทรุดทรง	อ่านว่า	ซวด-ซง
ทรุดโหม	อ่านว่า	ซุด-โซม
แทรก	อ่านว่า	แซก
พุทธา	อ่านว่า	พุด-ซา
ทรัพย์	อ่านว่า	ซัป
ทรง	อ่านว่า	ซง
เทริด	อ่านว่า	เซิด
ทู่	อ่านว่า	ซู
อินทรี	อ่านว่า	อิน-ชี
อินทรีย์	อ่านว่า	อิน-ชี
นนทรี	อ่านว่า	นน-ชี
ทราง	อ่านว่า	ซาง
โหม	อ่านว่า	โซม
นะเชิงเตรา	อ่านว่า	นะ-เชิง-ซา

บทที่ 2

เศรษฐีรักศักดิ์ศรี	สร้างศรัยนี้ด้วยศรัทธา
เสวราโศกโปรดจมา	พูดปราศรัยในอาศรม
ทำบุญศราทศพรด	สร้างกำสรดกำสรวลชม
โสรจสรงในสระพม	เสร็จสร้าวเสียวเสริดสู่ทรง
สรวมซีพ้ำพระบาท	สรรเสริญราชสรุงใหญ่หลวง
สรวลสันต์กันทั้งปวง	ประเสริฐไสร้ไม้แสรงเสริม
ไปเที่ยวที่เมืองสรอง	สวมสร้อยทองของคั้งเคิม
แม่สรวยเมืองรวยเริ่ม	แหล่งท่องเที่ยวที่เชียงราย
โชรรมโรมไซร์รวยเริ่ม	สร้อยเศวราครันมิตรสลาย
จริงแท้แก่หญิงชาย	พราหมณ์บวงสรวงปวงเทวา

เศรษฐี	อ่านว่า	เสด-ถี
ศรัย	อ่านว่า	สัย
ศรัทธา	อ่านว่า	สัด-ทา
เสวราโศก	อ่านว่า	เส้า-โศก
ปราศรัย	อ่านว่า	ปรา-สัย
อาศรม	อ่านว่า	อา-สม
ศราทศพรด	อ่านว่า	สาด-ทะ-พรด
สร้าง	อ่านว่า	สร้าง
กำสรด	อ่านว่า	กำ-สด
กำสรวล	อ่านว่า	กำ-สรวน
โสรจ	อ่านว่า	โสด
สรง	อ่านว่า	สง
สระพม	อ่านว่า	สะ-พม
เสร็จ	อ่านว่า	เส็ด
สรวม	อ่านว่า	สวม

สรรเสริญ	อ่านว่า	สัน-เสิน
สูง	อ่านว่า	สูง
สรวลสันต์	อ่านว่า	สรวน-สัน
ประเสริฐ	อ่านว่า	ประ-เส็ด
ไส้	อ่านว่า	ไส้
เสี้ยง	อ่านว่า	เสี้ยง
เสิม	อ่านว่า	เสิม
เมืองสอง	อ่านว่า	เมือง-สอง
ส้อยทอง	อ่านว่า	ส้อย-ทอง
แม่สวย	อ่านว่า	แม่-สวย
โซมโรม	อ่านว่า	โซม-โรม
ไซ้	อ่านว่า	ไซ้
ส้อยเค้า	อ่านว่า	ส้อย-เค้า
บวงสรวง	อ่านว่า	บวง-สรวง

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 Copyright© by Chiang Mai University
 All rights reserved

3. ให้นักศึกษาเติมคำควบกล้ำทางซ้ายมือให้สมบูรณ์ โดยให้มีความหมายตรงกับข้อความที่กำหนดให้ทางขวามือ

คำ	อธิบายความหมายของคำ
ตัวอย่าง กร าบ	แสดงความเคารพ
1. กร ำ ฟ	แผนภูมิที่ใช้เส้น หรือจุด หรือภาพ
2. กร ำ ย	ปลาน้ำจืดชนิดหนึ่ง ลักษณะค่อนข้างแบนมาก
3. กร ำ ว	ชื่อเพลงหน้าพาทย์ใช้ในเวลายกทัพ
4. ข ว าด	ชื่อต้นไม้ขนาดกลาง, ยุง หรือวุ่น
5. ข ว าน	เครื่องมือสำหรับตัด ฟัน ผ่า ถากไม้
6. ข ว น ข ว าย	เสาะหา, แสวงหา
7. ต ร ำ ด ร ึ่ง	ติดแน่น
8. ต ร ำ ห ้ำ	หมายหน้าไว้ หยามหน้า สบประมาท
9. ต ร ำ ส ำ ร	หนังสือสำคัญซึ่งเป็นเอกสารแสดงสิทธิ
10. ป ร ำ น	โคตร, วงศ์
11. ป ร ำ บ	ทำให้ราบ, กำจัด, ทำให้กลัว
12. ป ร ำ ณี	ผู้มีชีวิต, สัตว์, คน
13. ป ร ำ มา ส	คูถูก
14. ป ร ำ ร ม ภ์	เริ่มแรก, รำพึง, ครุ่นคิด
15. ป ร ำ โ ม ท ย์	ความบันเทิงใจ, ความปลื้มใจ

4. ปริศนาหาคู่

จงจับคู่คำซ้อนและคำควบกล้ำต่อไปนี้ โดยนำคำที่อยู่ด้านขวามือมาเติมคำที่อยู่ด้านซ้ายมือให้ถูกต้อง

1) พร้อม	จ	ฎ) ตรำ
2) ไคร่	ช	ฎ) กราน
3) คล้าย	ณ	ฐ) ขวาย
4) ตราก	ก	ฑ) กลั่ว
5) ปรง	ณ	ฒ) เปรียง
6) กราบ	ข	ณ) ขวาง
7) กล้อม	ช	ค) ครวญ
8) ขวน	ค	ต) แกลัม
9) เกลือก	ง	ถ) คลิ่ง
10) ขวาก	ณ	ท) เปร่อ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

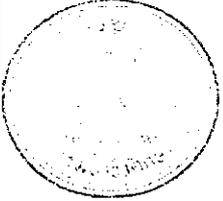
เฉลยแบบทดสอบประจำหน่วยที่ 2

1. ข	6. ข
2. ข	7. ค
3. ค	8. ก
4. ค	9. ง
5. ข	10. ง

เฉลยแบบทดสอบ ประจำภาคเรียน
หน่วยที่ 2

1. ค	6. ง
2. ข	7. ข
3. ค	8. ง
4. ค	9. ค
5. ก	10. ง

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

	แผนการสอนหน่วยที่ 3	แผนการสอนที่ 3
	ชื่อวิชา ภาษาไทยเพื่อการอาชีพ รหัส 3000-1101	
	ชื่อหน่วย หลักการเขียนคำและประโยค	
ชื่อเรื่อง หลักการเขียนคำและประโยค		จำนวน 3 คาบ
<p>หัวข้อเรื่อง</p> <ol style="list-style-type: none"> 3.1 หลักการเขียนคำ 3.2 หลักการเขียนตัวสะกดที่ควรทราบ 3.3 คำที่มักเขียนผิด 3.4 การเขียนประโยค 3.5 ลักษณะของประโยคที่ดี <p>แนวคิด</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การเขียนมีความสำคัญต่อการใช้ภาษา เพราะภาษาเขียนเป็นภาษาที่สื่อความเข้าใจกันได้ ต้องกำหนดตัวอักษรเป็นหลัก ถ้าเขียนผิดความหมายก็จะเปลี่ยนแปรไป 2. ในการเขียนสะกดคำ ผู้เขียนควรระมัดระวังเรื่องการสะกดคำ ต้องเขียนให้ถูกต้องตามพจนานุกรมไทย ฉบับราชบัณฑิตยสถาน ฉบับ พ.ศ. 2525 3. การเขียน คือ การแสดงความรู้ ความคิด ความรู้สึกและความต้องการของผู้ส่งสารออกมาเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อให้ผู้รับสารอ่านแล้วเข้าใจได้รับความรู้ ความคิดและเจตนาของผู้ส่งสาร ดังนั้นผู้เขียนต้องมีความสามารถในการแต่งประโยค เรียบเรียงถ้อยคำเพื่อสื่อความหมายให้เข้าใจตรงกัน 		

จุดประสงค์การเรียนรู้

เมื่อศึกษาจบหน่วยนี้แล้ว นักศึกษาสามารถ

1. บอกหลักการเขียนคำได้
2. เขียนสะกดคำได้ถูกต้อง
3. เขียนประโยคให้ถูกต้องได้ตามหลักภาษาไทย
4. มีพัฒนาการที่แสดงออกทางพฤติกรรมในด้านความกระตือรือร้น ตั้งใจเรียน และมีความรับผิดชอบต่อการเรียน

เนื้อหาสาระ

หลักการเขียนคำและประโยค

- 3.1 หลักในการเขียน
 - 3.1.1 หลักการประวิสรรชนีย์
 - 3.1.2 หลักการใช้ อำ อัม อ่าม อรรรม
 - 3.1.3 หลักการใช้ ไอ โอ โอย อัย
 - 3.1.4 หลักการใช้ ศ ษ และ ส
 - 3.1.5 หลักการใช้ไม้หันอากาศ
- 3.2 ข้อสังเกตในการใช้พยัญชนะ
- 3.3 คำที่มักเขียนผิด
- 3.4 การเขียนประโยค
 - 3.4.1 ลักษณะประโยค
 - 3.4.2 ชนิดของประโยค
 - 3.4.3 รูปแบบประโยค
- 3.5 ลักษณะของประโยคที่ดี
 - 3.5.1 ประโยคที่ถูกต้องตามหลักภาษา
 - 3.5.2 ประโยคกะทัดรัด
 - 3.5.3 ประโยคชัดเจน

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

1. ผลการวัดความรู้ก่อนเรียน

ครูนำผลการวัดความรู้ก่อนเรียนมาปรับแผนการสอน และสนทนาซักถามนักศึกษาในเรื่องที่สงสัย ไม่เข้าใจในบทเรียนที่ผ่านมา

2. นำเข้าสู่บทเรียน (20 นาที)

2.1 ครูนำผลการวัดความรู้ก่อนเรียนมาจัดกลุ่มนักศึกษา โดยใช้วิธีการเพื่อนช่วยเพื่อนและให้นักศึกษาเก่งช่วยเหลือนักศึกษาอ่อน

2.2 ครูและนักศึกษาช่วยกันอภิปรายเรื่อง ถ้าสะกดคำผิดและเขียนประโยคไม่ถูกต้อง จะทำให้เกิดผลเสียอย่างไร

2.3 ครูแจกเอกสารคำที่เขียนผิด คนละ 1 แผ่น ให้นักศึกษาทุกคนแก้ไขให้ถูกต้องในเอกสารที่ครูแจกให้ และเขียนคำถูกต้องบนกระดาน เรียงตามลำดับเลขที่

3. ขั้นสอน (120 นาที)

3.1 ครูชี้แจงถึงวิธีการเรียน โดยแบ่งเป็นกลุ่ม จำนวน 7 กลุ่ม กลุ่มละ 4 คน สมาชิกในกลุ่มจะมีหมายเลขประจำตัว หมายเลข 1 ถึงหมายเลข 4 ตามลำดับ แล้วมอบหมายให้สมาชิกทุกกลุ่มปฏิบัติ ดังนี้

สมาชิกหมายเลข 1 อ่านเอกสารประกอบการเรียนการสอน หน่วยที่ 3 เรื่อง หลักการเขียนคำ แล้วสรุปสาระสำคัญพร้อมทั้งเขียนตัวอย่างคำที่เขียนตามหลัก โดยเขียนลงในกระดาษขาวที่ครูแจกให้

สมาชิกหมายเลข 2 ช่วยกันหาคำศัพท์ที่มักจะเขียนผิดในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 จำนวน 100 คำ พร้อมความหมาย แล้วเขียนลงในกระดาษขาวที่ครูแจกให้

สมาชิกหมายเลข 3 อ่านเอกสารประกอบการเรียนการสอน หน่วยที่ 3 เรื่อง การแต่งประโยคตามหลักภาษา แล้วสรุปสาระสำคัญ พร้อมทั้งเขียนตัวอย่างประโยคลงในกระดาษขาวที่ครูแจกให้

สมาชิกหมายเลข 4 อ่านเอกสารประกอบการเรียนการสอน หน่วยที่ 3 อ่านเรื่องลักษณะของประโยคที่ดี แล้วสรุปสาระสำคัญ พร้อมทั้งเขียนตัวอย่างประโยคที่ดีลงในกระดาษขาวที่ครูแจกให้

3.2 ครูให้สมาชิกหมายเลข 1-4 ทำงานร่วมกันด้วยความกระตือรือร้น มีความรับผิดชอบ และมีความสามัคคีในหมู่คณะ โดยที่ครูกำหนดเวลาทำงานร่วมกัน 30 นาที แล้วให้สมาชิก หมายเลข 1-4 กลับเข้ากลุ่มเดิม พร้อมทั้งนำความรู้ที่ได้รับ อธิบายให้เพื่อนกลุ่มเดิมฟัง

4. ขั้นสรุป (30 นาที)

4.1 ครูสนทนซักถามนักศึกษา ให้นักศึกษาช่วยกันตอบคำถาม

4.2 ครูและนักศึกษาช่วยกันสรุปสาระสำคัญ โดยใช้แผ่นโปสเตอร์ประกอบการสอน แล้วมอบหมายให้นักศึกษาสรุปสาระสำคัญลงในสมุดบันทึก

4.3 ครูให้นักศึกษาอ่านคำถามของกิจกรรมหน่วยที่ 3 เพื่อซักถามในสิ่งที่สงสัยไม่เข้าใจ แล้วมอบหมายให้นักศึกษาทำกิจกรรมหน่วยที่ 3 ข้อ 1-7 ลงในสมุดแบบฝึกหัดเป็นการบ้าน และให้นำสมุดมาส่งครูในวันต่อไป

4.4 ครูให้นักศึกษาทำแบบทดสอบหน่วยที่ 3 จำนวน 10 ข้อ

4.5 ครูเฉลยแบบทดสอบและให้นักศึกษาเปรียบเทียบกันตรวจคำตอบ โดยที่ครูได้กำหนดเกณฑ์ผ่าน 7 คะแนน

4.6 ครูบันทึกคะแนนลงในแบบบันทึกความก้าวหน้า และนัดหมายให้นักศึกษาที่สอบไม่ผ่านเกณฑ์มาพบนอกเวลา เพื่อแนะนำและสอนซ่อมเสริมในสิ่งที่ไม่เข้าใจแล้วให้ทำแบบทดสอบใหม่อีกครั้ง

4.7 ครูให้นักศึกษาเขียนแบบบันทึกด้านการเรียน และแบบสอบถามเมื่อจบหน่วยการเรียนรู้ โดยให้ทำเป็นการบ้าน แล้วนำมาส่งในวันต่อไป

งานที่มอบหมายหรือกิจกรรม

1. ครูให้นักศึกษาแบ่งกลุ่ม 7 กลุ่ม สรุปสาระสำคัญ และหาตัวอย่าง ทำเป็นเอกสารตามที่ครูมอบหมาย

2. ครูให้นักศึกษาทำกิจกรรมหน่วยที่ 3 จำนวน 7 ข้อ ลงในสมุดแบบฝึกหัด

Copyright © Chiang Mai University
All rights reserved

สื่อการเรียนการสอน

สื่อสิ่งพิมพ์

1. ศรัญญา กิจเจริญสิน. เอกสารประกอบการเรียนการสอนภาษาไทยเพื่ออาชีพ.
เชียงใหม่ : วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงใหม่, 2545.
2. เอกสารคำที่มักเขียนผิด

สื่อโสตทัศน

1. เอกสารคำที่มักเขียนผิด
2. แผ่นโปร่งใส สรุปสาระสำคัญ
3. เครื่องฉายข้ามศีรษะ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

การประเมินผล

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจในการทำกิจกรรมกลุ่ม
2. การถาม-ตอบ
3. การทำกิจกรรมประจำหน่วย
4. การทำแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

เกณฑ์ในการประเมินผล

1. จากการสังเกต ความสนใจ ตั้งใจ ความรับผิดชอบ และความสามัคคีในการทำกิจกรรมการเรียนการสอน โดยให้คะแนนจิตพิสัย และสังเกตพฤติกรรม ดังนี้
 - ก. ความสนใจในระหว่างเรียน หมายถึง มีความสนใจกระตือรือร้นในการตอบคำถาม ทำงานตามที่ครูหรือกลุ่มมอบหมายด้วยความเต็มใจ
 - ข. ความรับผิดชอบ หมายถึง มีความตรงต่อเวลา ไม่ขาดเรียน และส่งงานตามกำหนดเวลา
 - ค. ความสามัคคี หมายถึง การให้ความร่วมมือในการทำงานกลุ่ม มีน้ำใจ มีความเสียสละ มีมนุษยสัมพันธ์ และมีความเป็นประชาธิปไตยในการทำงานกลุ่ม

เกณฑ์ให้คะแนนจิตพิสัย

- 1.1 นักศึกษามีความสนใจ กระตือรือร้น มีความรับผิดชอบดีมาก และมีความสามัคคีในหมู่คณะสูง ได้คะแนน 9-10 คะแนน
 - 1.2 นักศึกษามีความสนใจ กระตือรือร้น มีความรับผิดชอบดี และมีความสามัคคีในหมู่คณะค่อนข้างสูง ได้คะแนน 7-8 คะแนน
 - 1.3 นักศึกษาความสนใจ กระตือรือร้น มีความรับผิดชอบพอใช้ และมีความสามัคคีในหมู่คณะต่ำ ได้คะแนนต่ำกว่า 7 คะแนน
- ผลการประเมิน นักศึกษาจะต้องผ่านเกณฑ์ จัดอันดับคุณภาพได้ 7 คะแนนขึ้นไป หากนักศึกษาทำคะแนนได้ต่ำกว่านี้ ครูผู้สอนจะอบรมสั่งสอนและให้คำแนะนำเป็นรายบุคคล

2. จากกิจกรรมทบทวนความรู้ 7 ข้อ

2.1 นักศึกษาทำได้ 7 ข้อ หมายความว่า ดีมาก ได้คะแนน 9-10 คะแนน

2.2 นักศึกษาทำได้ 6 ข้อ หมายความว่า ดี ได้คะแนน 7-8 คะแนน

2.3 นักศึกษาทำได้ 5 ข้อ หมายความว่า พอใช้ ได้คะแนน 5-6 คะแนน

2.4 นักศึกษาทำได้ต่ำกว่า 5 ข้อ หมายความว่า อ่อน ได้คะแนน 1-4 คะแนน

ผลการประเมินนักศึกษาจะต้องผ่านเกณฑ์ จัดอันดับคุณภาพได้ 7 คะแนนขึ้นไป

หากนักศึกษาทำได้คะแนนได้น้อยกว่านี้ ครูผู้สอนจะสอนซ่อมเสริมในเรื่องที่ไม่เข้าใจต่อไป

3. จากการทำแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน จำนวน 10 ข้อ เพื่อทดสอบหลังเรียนแล้ว

3.1 นักศึกษาทำได้ 9-10 ข้อ หมายความว่า ดีมาก ได้คะแนน 9-10 คะแนน

3.2 นักศึกษาทำได้ 7-8 ข้อ หมายความว่า ดี ได้คะแนน 7-8 คะแนน

3.3 นักศึกษาทำได้ 5-6 ข้อ หมายความว่า พอใช้ ได้คะแนน 5-6 คะแนน

3.4 นักศึกษาทำได้ต่ำกว่า 5 ข้อ หมายความว่า อ่อน ได้คะแนนต่ำกว่า 5 คะแนน

ผลการประเมิน นักศึกษาจะต้องผ่านเกณฑ์จัดอันดับคุณภาพ 7 คะแนนขึ้นไป

หากนักศึกษาทำคะแนนได้น้อยกว่านี้ ครูผู้สอนจะสอนซ่อมเสริมในเรื่องที่ไม่เข้าใจต่อไป

4. ครุภัณฑ์ที่ลดลงในแบบฟอร์มบันทึกความก้าวหน้าของนักศึกษา

หมายเหตุ ในระหว่างกิจกรรมการเรียนการสอน ครูใช้แบบบันทึกการสังเกต ใช้แบบบันทึกด้านการเรียน และแบบสอบถามเมื่อจบหน่วยการเรียนรู้ เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำผลไปใช้ในการปรับแผนการสอนครั้งต่อไป

แบบสังเกตพฤติกรรม

วิชา.....หน่วยที่.....เรื่อง.....

ครูผู้สอน นางศรัญญา กิ่งเจริญสุข ชั้น.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. เวลา .. น.

รายชื่อ	ด้านการเรียน			ความประพฤติ			ความสนใจ			ความเห็น ของผู้สังเกต	
	การเรียน	ถาม	ตอบ	เรียบร้อย	มีวินัย	ตรงเวลา	ตั้งใจ	สามัคคี	ความพร้อม		กล้าแสดงออก

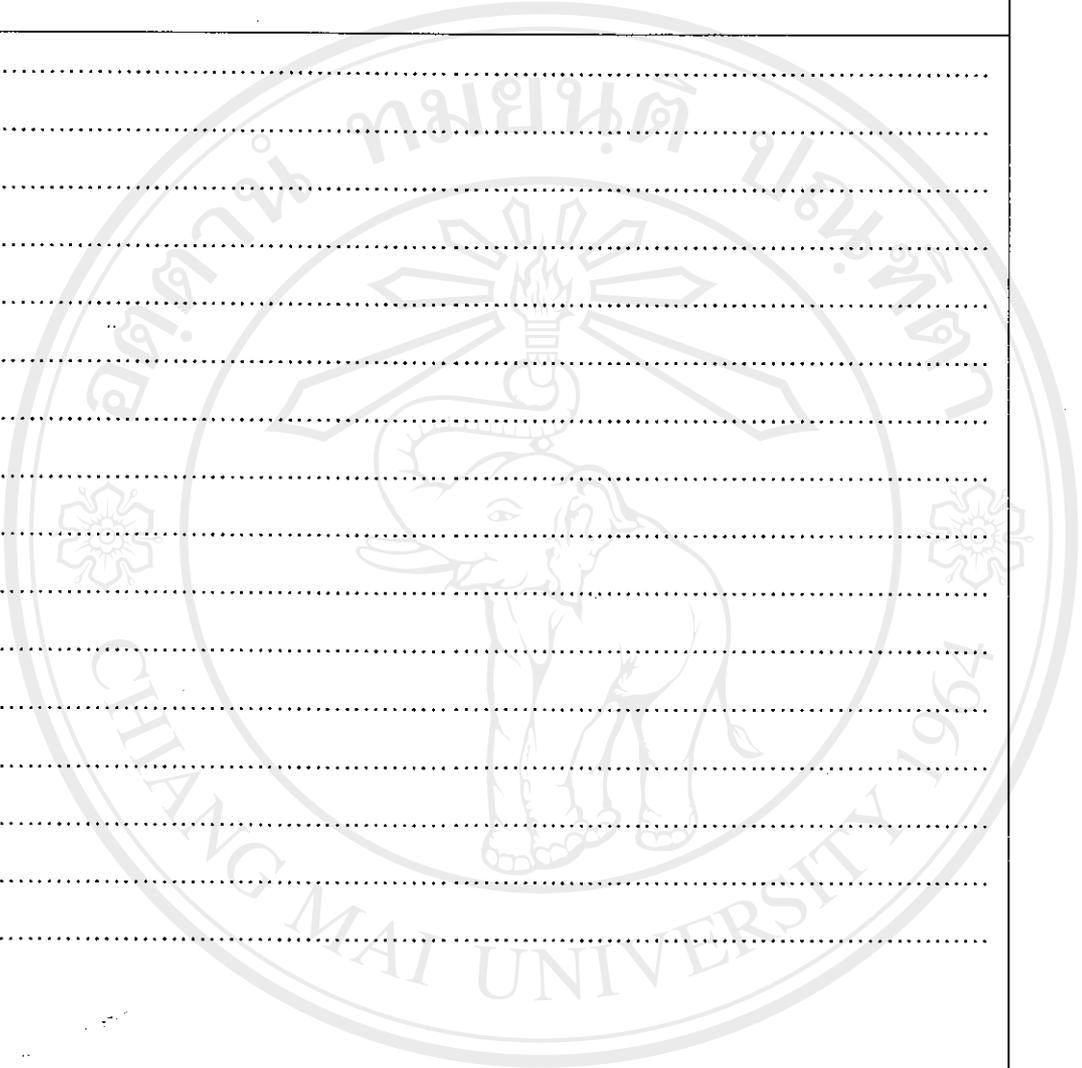
แบบบันทึกผลการประเมินวิชาภาษาไทยเพื่อการอาชีพ
คำชี้แจง ให้บันทึกคะแนนและจัดอันดับคุณภาพ หน่วยที่.....

รายชื่อนักศึกษา	จิตพิสัย 10 คะแนน			กิจกรรม		แบบทดสอบ		สรุปผล การประเมิน
			รวม 10	ทบทวน 10	กลุ่ม 10	ก่อน 10	หลัง 10	

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 Copyright © by Chiang Mai University
 All rights reserved

.....ผู้ประเมิน

บันทึกหลังการสอน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

.....ผู้สอน

Copyright© by Chiang Mai University

(นางศรัณญา กิจเจริญสิน)

ตำแหน่ง อาจารย์ 3 ระดับ 8

All rights reserved

กิจกรรมหน่วยที่ 3

หลักการเขียนคำและประโยค

กิจกรรมทบทวนความรู้

ให้นักศึกษาตอบคำถามต่อไปนี้

1. หลักการประวิสรรชนีย์มีอะไรบ้าง อธิบายและยกตัวอย่างมาพอเข้าใจ
2. หลักการใช้ ไอ ไอย อัย อี้ มีหลักอะไรบ้าง อธิบายและยกตัวอย่างมาพอเข้าใจ
3. ประโยคตามหลักภาษาไทยมีกี่ชนิด อะไร
4. จงอธิบายความหมายของ คำว่า ลักษณะของประโยคที่ดี และยกตัวอย่างประโยค

ที่ดีมา 5 ประโยค

5. จงแก้ไขคำที่เขียนผิด

- 1) กษชาติ.....
- 2) กะทันหัน.....
- 3) จะยักจะยอน.....
- 4) จำนง.....
- 5) เกษียณอายุ.....
- 6) ซ้อนส้อม.....
- 7) เซ็นชื่อ.....
- 8) ทขอย.....
- 9) บาดทะยัก.....
- 10) ป้ายนิเทศก์.....
- 11) พัสดุ.....
- 12) บาดรหลวง.....
- 13) รสชาติ.....
- 14) เมตดาปราณี.....
- 15) เวณถิ่น.....
- 16) ตั้งเกต.....
- 17) ลีสัน.....
- 18) อุปทาน.....
- 19) อนุญาติ.....
- 20) หมาใน.....

6. ให้นักศึกษาหาคำที่มีความหมายที่กำหนดให้ แล้วเติมลงใน ให้ครบถ้วน

1	2	3	4		5	6		8
9					10			
11			12	13		14		
		15			16			
	17						18	
19						20		
					21			22
23		24		25		26		
		27						

แนวนอน

1. เกเร
- 9 เมือง
10. เจ็ด, ขยาดกลัว
11. ที่เป็นไปในทางร้าย ทางไม่ดี
12. เอาเบ็ดเกี่ยวเหยื่อหย่อนลงไปให้ปลาหรือ กุ้งกินแล้ววัดหรือสาวขึ้นมา
14. นำออกให้ดูให้ชม

แนวตั้ง

1. สำเนียงขบร้อง, ทำนองดนตรี
2. เปลือกหุ้มชั้นนอกของผลหรือดอก และ ของต้นไม้อ่างชนิดลอกออกได้เป็นชั้น ๆ
3. มือ
4. สิ่งที่ถือเอาเป็นหลักสำหรับเทียบกำหนด
5. เบนไป, เหว, เฉ
6. หลอก, ทำให้เข้าใจผิด, สำคัญผิด

15. ไม่นั่นนอน, ไม่นั่นใจ	7. ไม้หรือโลหะเป็นต้น สำหรับพาดตากผ้า หรือสำหรับพาดปีกวางสิ่งต่าง ๆ
17. ทรวดทรง, ลักษณะ	20. ชาติที่ถูกลงจากแร่แล้ว เช่น เหล็ก, ทองแดง, ทองคำ
18. กันไว้ไม่ให้เข้ามา	22. แนว, แฉว, สายน้ำ
19. ล้วงล้าเข้าไปก้าวร้าว	8. นอนฟังพากับพื้นไต้ น้ำ กับอาการของ จระเข้
20. ยก (ใช้แก่หัว)	13. ทอดตัว หรือล้มตัวลงราบ
21. พลอยชนิดหนึ่ง มีสีดำ	15. ผู้ดำรงเพศอย่างภิกษุ แต่สมათานศีล 10
23. ความมัวหมอง, มลทิน	16. ไปโดยรอบเข้าหาศูนย์กลาง
26. เนินทรายหรือเนินกรวดที่ลาดไปในน้ำ	17. ชื่อลำนำเพลงอย่างหนึ่ง ร้องเป็นทำนอง ไต้ตอบ
27. มักกิน, กินไม่เลือก, เห็นแก่กิน	18. ชื่อสัตว์น้ำไม่มีกระดูกสันหลัง คล้ายกุ้ง
	23. ต่อสู้ในทางศึก
	24. เพลงขับ, การขับร้อง
	25. เอาค้าย ไหมหรือคั้น เป็นต้น สอดด้วย เข็มลงไปบนผืนผ้าให้เป็นลวดลายต่าง ๆ

7. ให้นักศึกษาพิจารณาประโยคต่อไปนี้ แล้วบอกข้อบกพร่อง และแก้ไขให้ถูกต้อง

- 1) ผู้อำนวยการวิทยาลัยของฉันทเกษียรอายุแล้ว
- 2) กุมภกรรมเป็นวาทที่มีอิทธิฤทธิ์
- 3) อาจารย์ทำการมอบหมายงานแก่นักศึกษา
- 4) พระภิกษุน่าเลื่อมใสมีปฏิปทา
- 5) ภาวะเงินเฟ้อ สินค้าทำให้มีราคาแพง

แบบทดสอบ หน่วยที่ 3
หลักการเขียนคำและประโยค

คำสั่ง จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องเพียงข้อเดียว

1. ข้อใดเป็นหลักการสะกดคำที่ถูกต้องและทันสมัยที่สุด
 - ก. หลักตามความนิยม
 - ข. หลักตามพจนานุกรม
 - ค. หลักตามรูปประโยคหรือบริบท
 - ง. หลักตามภาษาต่างประเทศที่นำมาใช้
2. ข้อใดเขียนผิดทั้งหมด
 - ก. ลำปางค์ จ้างค์
 - ข. อรหันต์ อรไท
 - ค. จตุศคมภ จัตุรงค์
 - ง. หมาไน เหล็กไน
3. ข้อใดเขียนถูกทุกคำ
 - ก. ตามขโมย กากะบาด
 - ข. ปราบฏ กฎหมาย
 - ค. พัสตุ พิศดาร
 - ง. สាប់แข่ง มั่นสำปะหลัง
4. ข้อใดเขียนผิดทุกคำ
 - ก. ขะมุกขะมอม ขะมักเขม้น
 - ข. ลออ ละอออง
 - ค. บาตรใหญ่ บาทหลวง
 - ง. ย่อมเยาว์ นงเอา
5. ข้อใดใช้คำฟุ่มเฟือย
 - ก. ข้าพเจ้าดีใจมากที่ได้найใจดี
 - ข. ความรักที่เที่ยงแท้แน่นอนคือ ความรักของแม่
 - ค. หัวหน้าเดินมาคนเดียวไม่มีใครตามมาเลย
 - ง. คนที่ไม่ขยันเรียน มักไม่ประสบความสำเร็จในการเรียน

6. ข้อใดใช้คำกำกวม
- เพื่อนข้าพเจ้าขับรถชนต้นไม้ตาย
 - พ่อแม่หวังดีต่อลูกทุกคน
 - ห้ามมิให้วางหาบเร่บริเวณนี้
 - คำว่าเกือบตกดีกว่าเกือบได้
7. ข้อใดเป็นอเนกบรรดประ โยค
- ครูควรอ่านหนังสือทุกประเภท
 - เกิดเป็นคนอย่างกลัวความจน
 - ชวนสวนมีสวนคนละหลายชนิด
 - สุขภาพเป็นคนรักความก้าวหน้าแต่ไม่ชอบทำงาน
8. ข้อใดเป็นลักษณะประ โยคเชิงบังคับ
- โปรดไปติดต่อด้วยตนเอง
 - กรุณาแจ้งให้ทราบด้วย
 - กรุณาแจ้งให้ทราบภายในสัปดาห์หน้าด้วย
 - โปรดพิจารณาและแจ้งผลให้ทราบด้วย
9. ประโยคใดใช้ภาษาถูกต้อง
- จิตรกรเป็นงานสร้างสรรค์
 - งานสร้างสรรค์ คือปฏิมากร
 - จิตรกรรมเป็นงานสร้างสรรค์
 - ผู้สร้างสรรค์คือจิตรกรรม
10. ประโยคที่ว่า **วิชาขอบดอกไม้สวยที่อยู่ในแจกันทอง** เป็นประโยคชนิดใด
- ประโยคความเดียว
 - ประโยคความซ้อน
 - ประโยคความรวม
 - ประโยคบอกเหตุผล

แบบทดสอบประจำภาคเรียน

หน่วยที่ 3

หลักการเขียนคำและประโยค

คำสั่ง ให้นักศึกษาเลือกคำตอบที่ถูกต้องเพียง 1 ข้อ

จุดประสงค์การเรียนรู้ข้อที่ 1 บอกลักษณะการเขียนคำได้

1. ข้อใดอ่านคำ ตามหลักอักษรนำ
 - ก. โฉลก ฉลาด
 - ข. อรรณพ อารุณี
 - ค. หมากพลู หรดี
 - ง. ระบบ ระเบียบ
2. สระ ใ - มีใช้ในภาษาอยู่ที่คำ
 - ก. 18 คำ
 - ข. 19 คำ
 - ค. 20 คำ
 - ง. 21 คำ
3. คำในข้อใดเป็นสมาสทั้งหมด
 - ก. ดุลยพินิจ ดุจดั่ง
 - ข. โมทนา เจริญพร
 - ค. มัชฌมกาล มิตรภาพ
 - ง. จันทรคราส สุริยุปราคา
4. คำในข้อใด มาจากภาษาบาลี สันสกฤต
 - ก. เจริญ มานะ
 - ข. นุหัตน์ มินตรา
 - ค. มาลาดี คารวะ
 - ง. ประภพ ประพาส
5. คำว่า “เกาเหလာ” มาจากภาษาใด

ก. จีน	ข. ชาว
ค. เกาหลี	ง. โปรตุเกส

จุดประสงค์การเรียนรู้ข้อที่ 2 เขียนสะกดคำได้ถูกต้อง

6. คำในข้อใดเขียนถูกอักขรวิธีทั้งหมด
 - ก. วิปลาส วโรภาส
 - ข. กะทันหัน กันแสง
 - ค. รสชาติ รัตประคต
 - ง. ลเอียดล่อ ละโมบ
7. คำในข้อใดเขียนผิดอักขรวิธีทั้งหมด
 - ก. กลาสี กัณฑ์เทศน์
 - ข. นานัปการ นียวอร์ค
 - ค. ทะแยงมุม หยักโคก
 - ง. ละเมียดละไม ละออต

จุดประสงค์การเรียนรู้ข้อที่ 3 เขียนประโยคให้ถูกต้องตามหลักภาษาไทย

8. ข้อใดเป็นสังกรประโยค
 - ก. ปองขยันแต่ปุ้จ้เก็ยจ
 - ข. เธอจะเล่นหรือจะเรียน
 - ค. พิชัยเล่นกีฬามากจึงเป็นลม
 - ง. สมพงษ์ยากจนเพราะเก็ยจคร้าน
9. “สายใจชอบนโยบายแก้ผ้าเอาหน้ารอด” ประโยคนี้บกพร่องอย่างไร
 - ก. ใช้คำกำกวม
 - ข. ใช้คำไม่ถูกต้อง
 - ค. ใช้คำฟังเพยผิด
 - ง. ใช้คำไม่เหมาะสม
10. ประโยคในข้อใดใช้ภาษาไม่เหมาะสม
 - ก. คนดีย่อมรู้คุณผู้มีพระคุณ
 - ข. ความรักทำให้โลกสว่างไสว
 - ค. หนังสือภาษาไทย เล่มนี้ดีจริง ๆ
 - ง. เช้า ๆ เย็น ๆ ถนนทุกเส้นเป็นอัมพาต

เฉลย
กิจกรรมหน่วยที่ 3
หลักการเขียนคำและประโยค

1. หลักการประวิสรรชนีย์มีอะไรบ้าง อธิบายและยกตัวอย่างมาพอเข้าใจ
 1. คำไทยแท้ที่ออกเสียง อะ ให้ประวิสรรชนีย์ทุกพยางค์ เช่น กะปิ กระบะ แต่มีข้อยกเว้นอยู่บางคำ ซึ่งไม่ได้เขียนประวิสรรชนีย์กันมาก่อน จนยอมรับว่าเป็นการถูกต้องแล้ว เช่น

ณ	เช่น	ณ	ที่นี่
พ	เช่น	พ	พนักงาน
 2. คำเดิมซึ่งเป็นคำประสมอยู่ก่อนแล้ว ต่อมาเสียงของคำหน้ากร่อนไป กลายเป็นเสียงอะ ต้องประวิสรรชนีย์ เช่น

หมากพร้าว	เป็น	มะพร้าว
หมากเขือ	เป็น	มะเขือ
สายคือ	เป็น	สะคือ
 3. คำซ้ำที่ซ้ำกันสองคำ ซึ่งภาษาบาลี เรียก คำอัพภาค ภาษาสันสกฤต เรียก คำอภัยาศ เมื่อคำหน้าเป็นเสียง อะ แล้วต้องประวิสรรชนีย์ เช่น

รินริน	เป็น	ระริน
ริกริก	เป็น	ระริก
 4. คำที่มาจากภาษาบาลี และสันสกฤตที่พยางค์ท้ายเสียง อะ ต้องประวิสรรชนีย์ เช่น อิสระ สมณะ ศิลปะ เป็นต้น
 สำหรับคำสมาสที่ออกเสียง อะ พยางค์ท้ายของคำหน้าไม่ต้องประวิสรรชนีย์ เช่น พลศึกษา ธุรกิจ สารคดี เป็นต้น
 5. คำที่มาจากประเทศทางตะวันออก นอกจากภาษาบาลี และสันสกฤต ถ้าคำของภาษาเหล่านี้ ออกเสียงสระอะ จะต้องประวิสรรชนีย์ เช่น
 ภาษาพม่า อังวะ มังระ สาละวิน
 ภาษาเขมร ระเบียบ ระงับ ระเบบ
 แต่คำที่มาจากภาษาประเทศตะวันตก ถ้าพยางค์หน้าออกเสียง อะ ไม่ต้องประวิสรรชนีย์ เช่น อเมริกา สวิตเซอร์แลนด์ ฝรั่งเศส สเปน เป็นต้น

6. คำแผลงที่แผลงไปเพื่อความไพเราะ สละสลวยของภาษา ถ้าคำเดิมประวิสรรชนีย์ เมื่อแผลงเป็นคำใหม่ก็ต้องประวิสรรชนีย์ไว้ดังเดิม เช่น

ตะโพก เป็น สะโพก

ตะพาน เป็น สะพาน

แต่ถ้าคำเดิมไม่ได้ประวิสรรชนีย์ เมื่อแผลงเป็นคำใหม่ก็ไม่ต้องประวิสรรชนีย์ เช่น

ตลบ เป็น ตรลบ

7. พยางค์ของคำใด ๆ ก็ตาม ถ้าออกเสียงอะ ไม่เต็มเสียง หรือคำที่เน้น เช่น ชวา สบาย สบู่ ขนมห ขโมย เป็นต้น อักษรนำก็ดี ในกรณีไม่ต้องประวิสรรชนีย์

8. คำที่มาจากภาษาบาลีและสันสกฤต ทุกพยางค์ที่ออกเสียง สระอะ ถ้าไม่ใช่พยางค์สุดท้ายของคำก็ดี หรือมิใช่พยางค์ที่ออกเสียง กระ ตรี พระ ประ ก็ดี ไม่ต้องประวิสรรชนีย์ เช่น อวตาร คณิตศาสตร์ เป็นต้น

2. หลักการใช้ ไอ ไอย อัย มีหลักอะไรบ้าง อธิบายและยกตัวอย่างมาพอเข้าใจ

1. การใช้สระไอไม่ม้วน (ไ) ใช้เขียนคำไทย 20 คำ

2. การใช้ไอย (ไ - ย) ใช้กับคำแผลงจาก เอย ในภาษาบาลี เช่น ไวยากรณ์ เป็น ไวยากรณ์ เทยทาน - ไทยทาน เป็นต้น

3. การใช้อัย (- ย) ใช้กับคำที่มาจากภาษาบาลี สันสกฤต ซึ่งมีเสียงสระอะ และ ย ตาม เช่น วย - ้วย ชย - ชัย พย - พัย

4. การใช้สระไอไม่มลาย (ไ -)

- การใช้เขียนคำไทยที่ออกเสียงสระไอเกือบทั้งหมด เช่น ไก่ ไม้ ไม่ ไอ โจน เป็นต้น

- ใช้เขียนคำมาจากภาษาอื่นออกเสียงสระไอ เช่น ไมตรี ใต้ฝุ่น ใต้หวัน เป็นต้น

3. ประโยคตามหลักภาษาไทยมีกี่ชนิด อะไรบ้าง

มี 3 ชนิด คือ

1. ประโยคบอกเล่า

2. ประโยคปฏิเสธ

3. ประโยคคำถาม

4. จงอธิบายความหมายของคำว่าลักษณะของประโยคที่ดี และยกตัวอย่างประโยคที่ดีมา 5 ประโยค

- ประโยคที่ดีต้อง

1. ถูกต้องตามหลักภาษาไทย
2. ประโยคกะทัดรัด
3. ประโยคชัดเจน

- ตัวอย่าง

1. มานิตจะสู้ขอมานิจากคุณพ่อของเธอด้วยตัวเอง
2. จงมาลงคะแนนเสียงกันเถิด
3. ผู้จัดการมอบหมายงานแก่พนักงาน
4. สมปองขายรถให้น้องของสมชาย
5. สมปองขายเรือให้แก่สุดา

5. จงแก้ไขคำที่เขียนผิด

(1) กษาคติ	เป็น	กษาค
(2) กะทันหัน	เป็น	กะทันหัน
(3) ขะยักขะย่อน	เป็น	ขยักขย่อน
(4) จ้านงค์	เป็น	จ้านง
(5) เกษียณอายุ	เป็น	เกษียณอายุ
(6) ซ้อนล้อม	เป็น	ซ้อนล้อม
(7) เซ็นชื่อ	เป็น	เซ็นชื่อ
(8) ทอยย	เป็น	ทอยย
(9) บาดทะยัก	เป็น	บาดทะยัก
(10) ป้ายนิเทศก์	เป็น	ป้ายนิเทศ
(11) พัสดุ	เป็น	พัสดุ
(12) บาทหลวง	เป็น	บาทหลวง
(13) รสชาติ	เป็น	รสชาติ
(14) เมตดาปราณี	เป็น	เมตตาปราณี
(15) เวณคิน	เป็น	เวนคิน
(16) สั้งเกต	เป็น	สังเกต

- (17) ลีสัน เป็น ลีสัน
 (18) อุปทาน เป็น อุปทาน
 (19) อนุญาต เป็น อนุญาต
 (20) หมาไน เป็น หมาไน

6. เติมคำลงในช่องว่าง

1	2	3	4		5	6	7	8
เ	ก	ก	ม	ะ	เ	ห	ร	ก
9					10			
ส	า	ร	า		ห	ล	า	บ
11			12	13		14		
ภ	บ		ต	ก		อ	ว	ด
		15			16			
า		เ	ร	ร	ว	น		า
	17						18	
	สี	ณ	ฐ	า	น		กั	น
19						20		
รุ	ก	ร	า	น		โ	ง	
					21			22
	ว		น		นิ	ล		โ
23		24		25		26		
ร	า	วี		ป้		ห	า	ด
		27						
บ		ต	ะ	ก	ล	ะ		ม

7. แก้ไขประโยค

- 1) บกพร่อง ใช้คำผิดความหมาย
ผู้อำนวยการวิทยาลัยของฉันเกษียณอายุแล้ว
- 2) บกพร่อง ใช้คำผิดความหมาย
กฎหมายเป็นยักยักที่มีอิทธิฤทธิ์
- 3) บกพร่อง ใช้คำไม่ชัดเจน ฟุ่มเฟือย
อาจารย์มอบหมายงานแก่นักศึกษา
- 4) บกพร่อง เรียงลำดับคำไม่ถูกต้อง
พระภิกษุมีปฏิปทาน่าเลื่อมใส
- 5) บกพร่อง เรียงลำดับคำไม่ถูกต้อง
ภาวะเงินเพื่อให้สินค้ามีราคาแพง

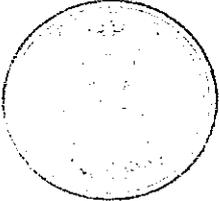
เฉลยแบบทดสอบประจำหน่วยที่ 3

1. ข 2. ก 3. ง 4. ง 5. ค 6. ค 7. ง 8. ค 9. ค 10. ข

เฉลยแบบทดสอบประจำภาคเรียน

หน่วยที่ 3

1. ก 2. ค 3. ค 4. ง 5. ก 6. ข 7. ค 8. ง 9. ค 10. ง

	แผนการสอนหน่วยที่ 4	แผนการสอนที่ 4
	ชื่อวิชา ภาษาไทยเพื่อการอาชีพ รหัส 3000-1101	
	ชื่อหน่วย ส่วนวนในภาษาไทย	
ชื่อเรื่อง ส่วนวนในภาษาไทย		จำนวน 3 คาบ
<p>หัวข้อเรื่อง</p> <ol style="list-style-type: none"> 4.1 ส่วนวนไทย 4.2 ส่วนวนภาษาต่างชนิด 4.3 ศัพท์และส่วนวนภาษาธุรกิจ 4.4 ราชาศัพท์ <p>แนวคิด</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ชาตินไทยเรามีภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ของชาติ คนไทยทุกคนภูมิใจในภาษาไทย ภาษาไทยมีถ้อยคำส่วนวนที่ใช้ในภาษาเป็นจำนวนมาก มีทั้งถ้อยคำส่วนวนภาษาที่ใช้มาตั้งแต่โบราณกาลและส่วนวนภาษาที่เกิดขึ้นใหม่ เพื่อให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมทางสังคมที่พัฒนาก้าวหน้า 2. ส่วนวนไทยเป็นถ้อยคำโวหารที่มีความหมายพิเศษเฉพาะ เป็นคำพูดสั้น ๆ แต่มีความหมายลึกซึ้ง 3. ในปัจจุบันนี้มีการใช้ส่วนวนในการพูดและการเขียนหลายชนิด เช่น ส่วนวนภาษาสามัญ ส่วนวนภาษาการประพันธ์ เป็นต้น ผู้ส่งสารควรเลือกใช้ส่วนวนให้เหมาะสม 4. ภาษาธุรกิจเป็นภาษาที่มีลักษณะพิเศษเฉพาะ คือ มีถ้อยคำที่บัญญัติขึ้นมาใช้ในวงการธุรกิจ และลักษณะของภาษาธุรกิจจะเลือกใช้คำง่าย ๆ ประโยคสั้น ๆ กะทัดรัด แต่ได้ใจความที่สมบูรณ์ 5. ราชาศัพท์ หมายถึง ศัพท์หรือถ้อยคำเฉพาะที่บุคคลทั่วไป ใช้สำหรับบุคคลที่ควรเคารพ อาทิ พระราชา พระบรมวงศานุวงศ์ พระภิกษุและรวมไปถึงคำสุภาพที่ใช้ในการสื่อสาร 		

จุดประสงค์การเรียนรู้

เมื่อศึกษาจบหน่วยนี้แล้ว นักศึกษาสามารถ

1. บอกความหมายของสำนวนไทยได้
2. บอกข้อแตกต่างของสุภาษิต คำพังเพยและคำอุปมาอุปไมยได้
3. ยกตัวอย่างสำนวนภาษาต่างชนิดที่ใช้ในปัจจุบันได้
4. ยกตัวอย่างสำนวนภาษาธุรกิจได้
5. บอกความหมายของคำราชาศัพท์ได้
6. มีพัฒนาการที่แสดงออกทางพฤติกรรมในด้านความกระตือรือร้น ความตั้งใจเรียน และมีความรับผิดชอบต่อการเรียน

เนื้อหาสาระ

สำนวนในภาษาไทย

4.1 สำนวนไทย

- 4.1.1 สำนวน
- 4.1.2 คำพังเพย
- 4.1.3 คำสุภาษิต
- 4.1.4 คำอุปมาอุปไมย

4.2 สำนวนภาษาต่างชนิด

- 4.2.1 สำนวนภาษาสามัญ
- 4.2.2 สำนวนภาษาการประพันธ์
- 4.2.3 สำนวนภาษาวิทยาศาสตร์
- 4.2.4 สำนวนภาษาสื่อมวลชน

4.3 ศัพท์และสำนวนภาษาธุรกิจ

- 4.3.1 คำศัพท์ที่ใช้ในทางธุรกิจ
- 4.3.2 สำนวนภาษาธุรกิจ

4.4 ราชาศัพท์

- 4.4.1 ราชาศัพท์
- 4.4.2 วิธีใช้ราชาศัพท์ที่ควรสังเกต

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

1. ผลการวัดความรู้ก่อนเรียน

ครูนำผลวัดความรู้ก่อนเรียนมาปรับแผนการเรียนรู้ และสนทนาซักถามความรู้เดิมของนักศึกษาในบทเรียนที่ผ่านมา เพื่อเชื่อมโยงกับความรู้ใหม่ เรื่องสำนวนในภาษาไทย

2. นำเข้าสู่บทเรียน (20 นาที)

2.1 ครูนำผลการวัดความรู้ก่อนเรียนมาจัดกลุ่มนักศึกษา โดยใช้วิธีการเพื่อนช่วยเพื่อนและให้นักศึกษาเก่งช่วยเหลือนักศึกษาอ่อน

2.2 ครูนำสมุดภาพสำนวนไทยให้นักศึกษาดู แล้วสนทนาซักถามความหมายของสำนวนไทยตามสมุดภาพที่ให้นักศึกษาดู และครูนำหนังสือพิมพ์รายวันให้นักศึกษาช่วยกันอภิปรายการใช้ภาษาของพาดหัวข่าว

3. ขั้นสอน

3.1 ครูให้นักศึกษาอ่านเอกสารประกอบการเรียนการสอนหน่วยที่ 4 เรื่องสำนวนในภาษาไทย

3.2 ครูให้นักศึกษาแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 7 คน จำนวน 4 กลุ่ม โดยให้แต่ละกลุ่มเลือกสมาชิกในกลุ่มเอง กำหนดให้มีนักศึกษาที่ได้คะแนนวัดผลก่อนเรียนมากและน้อยคละกัน พร้อมทั้งให้นักศึกษาในกลุ่มคัดเลือกประธานและเลขานุการในกลุ่ม

3.3 ครูมอบหมายงานให้นักศึกษา 4 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 สรุปสาระสำคัญ บอกความหมายของสำนวนไทยและยกตัวอย่างสำนวนคำพังเพย สุภาษิต คำอุปมาอุปไมย อย่างละ 10 สำนวน พร้อมทั้งความหมาย

กลุ่มที่ 2 สรุปสาระสำคัญ สำนวนภาษาต่างชนิด และช่วยกันหาตัวอย่างสำนวนภาษาต่างชนิด อาทิ สำนวนภาษาการประพันธ์ สำนวนภาษาสื่อมวลชน สำนวนภาษาวิทยาศาสตร์ สำนวนภาษาสามัญ อย่างละ 10 สำนวน ในหนังสือนิตยสาร วารสาร และหนังสือพิมพ์ที่ครูเตรียมให้

กลุ่มที่ 3 สรุปสาระสำคัญ สำนวนภาษาธุรกิจ และศัพท์ธุรกิจ แล้วให้หาตัวอย่างสำนวนภาษาธุรกิจ พร้อมอธิบายศัพท์ธุรกิจที่อยู่ในประโยคธุรกิจ จำนวน 15 ตัวอย่าง

กลุ่มที่ 4 สรุปสาระสำคัญ ความหมายของราชาศัพท์ ข้อควรสังเกตในการใช้ราชาศัพท์ และหาตัวอย่างคำราชาศัพท์ หมวดคำนาม และหมวดคำกริยา อย่างละ 30 คำ

3.4 ครูสังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกันของนักศึกษา ในด้านความกระตือรือร้น ความสามัคคี ความรับผิดชอบ บทบาทหน้าที่ของนักศึกษาแต่ละคน พร้อมทั้งให้ออกมาพูดหน้าชั้นเรียน โดยกำหนดเวลากลุ่มละ 15 นาที

3.5 ครูให้นักศึกษาทุกคนตั้งใจฟังตัวแทนกลุ่มพูดสรุปสาระสำคัญ และตัวอย่างหน้าชั้นเรียน และซักถามข้อสงสัย โดยครูช่วยตอบคำถาม

4. ขั้นสรุป (20 นาที)

4.1 ครูและนักศึกษาร่วมกันสรุปสาระสำคัญหน่วยที่ 4 จำนวนในภาษาไทย แล้วให้นักศึกษาเขียนสรุปสาระสำคัญลงในสมุดบันทึก

4.2 ครูมอบหมายให้นักศึกษาทำกิจกรรมหน่วยที่ 4 ข้อ 1-10 ลงในสมุดแบบฝึกหัดเป็นการบ้าน แล้วนำมาส่งครูในวันต่อไป

4.3 ครูให้นักศึกษาทำแบบทดสอบหน่วยที่ 4 จำนวน 10 ข้อ

4.4 ครูเฉลยแบบทดสอบ และให้นักศึกษาเปลี่ยนกันตรวจคำตอบ โดยที่ครูได้กำหนดเกณฑ์ผ่าน 7 คะแนน

4.5 ครูบันทึกคะแนนลงในแบบบันทึกความก้าวหน้า และนัดหมายให้นักศึกษาที่สอบไม่ผ่านเกณฑ์มาพบนอกเวลา เพื่อแนะนำและสอนซ่อมเสริมในสิ่งที่ไม่เข้าใจ แล้วให้ทำแบบทดสอบใหม่อีกครั้ง

4.6 ครูให้นักศึกษาเขียนแบบบันทึกด้านการเรียน และแบบสอบถามเมื่อจบหน่วยการเรียนรู้ โดยให้ทำเป็นการบ้าน แล้วนำมาส่งในวันต่อไป

งานที่มอบหมายหรือกิจกรรม

1. ครูให้นักศึกษา ศึกษาเอกสารประกอบการเรียนการสอนหน่วยที่ 4 แล้วแบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม ช่วยกันสรุปสาระสำคัญและหาตัวอย่างศัพท์และจำนวนตามกลุ่มที่ได้รับมอบหมาย
2. ครูให้นักศึกษาส่งตัวแทนกลุ่มออกไปพูดหน้าชั้นเรียน โดยใช้เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ
3. ครูให้นักศึกษาทำกิจกรรมหน่วยที่ 4 จำนวน 10 ข้อ ลงในสมุดแบบฝึกหัด

สื่อการเรียนการสอน**สื่อสิ่งพิมพ์**

1. ศรัญญา กิจเจริญสิน. เอกสารประกอบการเรียนการสอนภาษาไทยเพื่ออาชีพ.
เชียงใหม่ : วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงใหม่, 2545.
2. หนังสือพิมพ์ นิตยสาร วารสาร

สื่อโสตทัศน

1. แผ่นโปร่งใส
2. เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ
3. สมุดภาพล้านนาไทย

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

การประเมินผล

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจในการทำกิจกรรมกลุ่ม
2. การถาม-ตอบ
3. การทำกิจกรรมประจำหน่วย
4. การทำแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

เกณฑ์ในการประเมินผล

1. จากการสังเกต ความสนใจ ตั้งใจ ความรับผิดชอบ และความสามัคคีในการทำกิจกรรมการเรียนการสอน โดยให้คะแนนจิตพิสัย และสังเกตพฤติกรรม ดังนี้

ก. ความสนใจในระหว่างเรียน หมายถึง มีความสนใจกระตือรือร้นในการตอบคำถาม ทำงานตามที่ครูหรือกลุ่มมอบหมายด้วยความเต็มใจ

ข. ความรับผิดชอบ หมายถึง มีความตรงต่อเวลา ไม่ขาดเรียน และส่งงานตามกำหนดเวลา

ค. ความสามัคคี หมายถึง การให้ความร่วมมือในการทำงานกลุ่ม มีน้ำใจ มีความเสียสละ มีมนุษยสัมพันธ์ และมีความเป็นประชาธิปไตยในการทำงานกลุ่ม

เกณฑ์ให้คะแนนจิตพิสัย

1.1 นักศึกษามีความสนใจ กระตือรือร้น มีความรับผิดชอบดีมาก และมีความสามัคคีในหมู่คณะสูง ได้คะแนน 9-10 คะแนน

1.2 นักศึกษามีความสนใจ กระตือรือร้น มีความรับผิดชอบดี และมีความสามัคคีในหมู่คณะค่อนข้างสูง ได้คะแนน 7-8 คะแนน

1.3 นักศึกษาความสนใจ กระตือรือร้น มีความรับผิดชอบพอใช้ และมีความสามัคคีในหมู่คณะต่ำ ได้คะแนนต่ำกว่า 7 คะแนน

ผลการประเมิน นักศึกษาจะต้องผ่านเกณฑ์ จัดอันดับคุณภาพได้ 7 คะแนนขึ้นไป หากนักศึกษาทำคะแนนได้ต่ำกว่านี้ ครูผู้สอนจะอบรมสั่งสอนและให้คำแนะนำเป็นรายบุคคล

2. จากกิจกรรมทบทวนความรู้ 10 ข้อ

2.1 นักศึกษาทำได้ 9-10 ข้อ หมายความว่า ดีมาก ได้คะแนน 9-10 คะแนน

2.2 นักศึกษาทำได้ 7-8 ข้อ หมายความว่า ดี ได้คะแนน 7-8 คะแนน

2.3 นักศึกษาทำได้ 5-6 ข้อ หมายความว่า พอใช้ ได้คะแนน 5-6 คะแนน

2.4 นักศึกษาทำได้ต่ำกว่า 5 ข้อ หมายความว่า อ่อน ได้คะแนน 1-4 คะแนน

ผลการประเมินนักศึกษาจะต้องผ่านเกณฑ์ จัดอันดับคุณภาพได้ 7 คะแนนขึ้นไป

หากนักศึกษาทำได้คะแนนได้น้อยกว่านี้ ครูผู้สอนจะสอนซ่อมเสริมในเรื่องที่ไม่เข้าใจต่อไป

3. จากการทำแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน จำนวน 10 ข้อ เพื่อทดสอบ

หลังเรียนแล้ว

3.1 นักศึกษาทำได้ 9-10 ข้อ หมายความว่า ดีมาก ได้คะแนน 9-10 คะแนน

3.2 นักศึกษาทำได้ 7-8 ข้อ หมายความว่า ดี ได้คะแนน 7-8 คะแนน

3.3 นักศึกษาทำได้ 5-6 ข้อ หมายความว่า พอใช้ ได้คะแนน 5-6 คะแนน

3.4 นักศึกษาทำได้ต่ำกว่า 5 ข้อ หมายความว่า อ่อน ได้คะแนนต่ำกว่า 5 คะแนน

ผลการประเมิน นักศึกษาจะต้องผ่านเกณฑ์จัดอันดับคุณภาพ 7 คะแนนขึ้นไป

หากนักศึกษาทำคะแนนได้น้อยกว่านี้ ครูผู้สอนจะสอนซ่อมเสริมในเรื่องที่ไม่เข้าใจต่อไป

4. ครุภัณฑ์แสดงผลงานในแบบฟอร์มบันทึกความก้าวหน้าของนักศึกษา

หมายเหตุ ในระหว่างกิจกรรมการเรียนการสอน ครูใช้แบบบันทึกการสังเกต ใช้แบบบันทึกด้านการเรียน และแบบสอบถามเมื่อจบหน่วยการเรียนรู้ เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำผลไปใช้ในการปรับแผนการสอนครั้งต่อไป

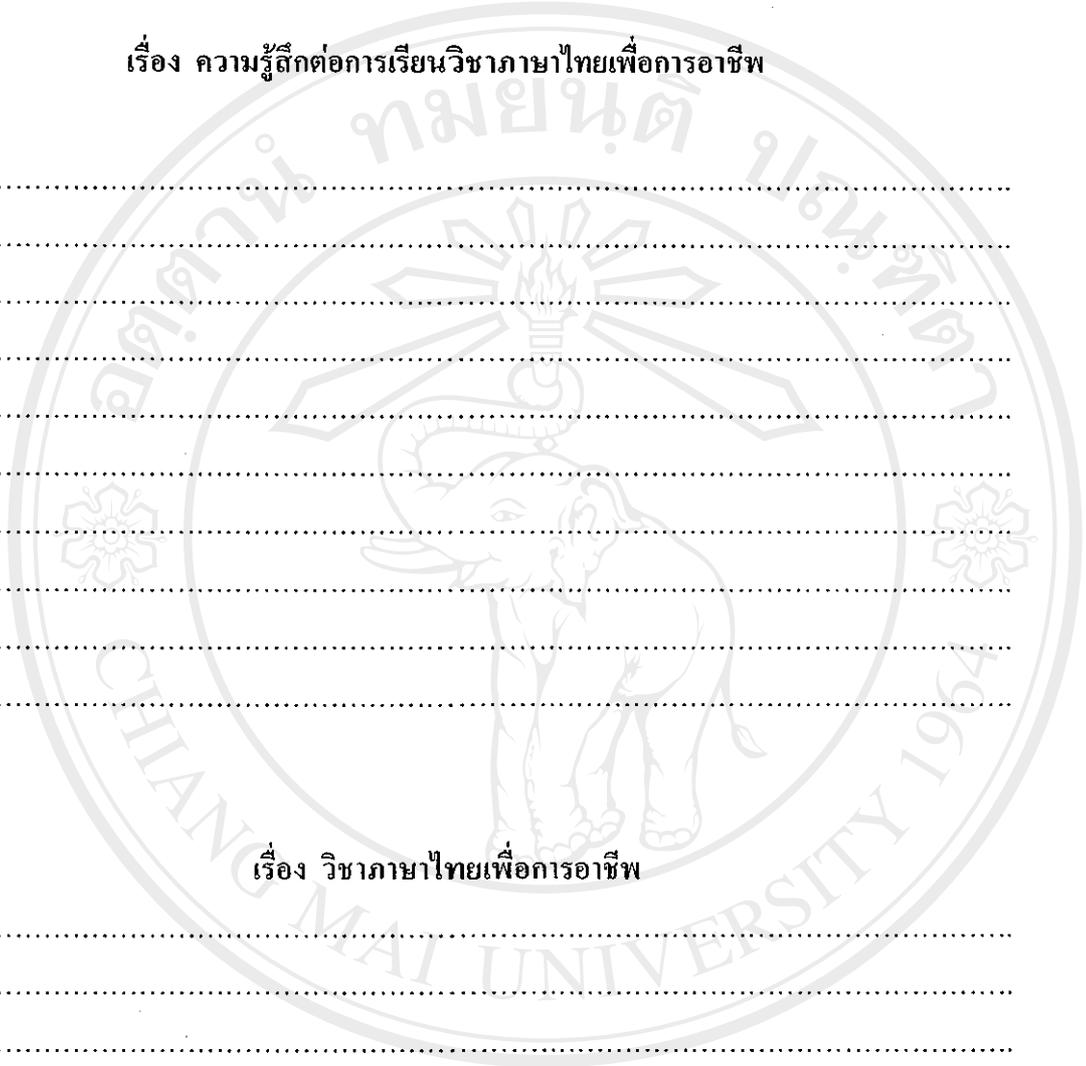
ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright © by Chiang Mai University

All rights reserved

เรียงความ
วิชาภาษาไทยเพื่อการอาชีพ

เรื่อง ความรู้สึกต่อการเรียนวิชาภาษาไทยเพื่อการอาชีพ

เรื่อง วิชาภาษาไทยเพื่อการอาชีพ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright © by Chiang Mai University

All rights reserved

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

แบบสังเกตพฤติกรรม

วิชา.....หน่วยที่.....เรื่อง.....

ครูผู้สอน นางศรีัญญา กิจเจริญรัตน์ ชั้น.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. เวลา น.

รายชื่อ	ด้านการเรียน			ความประพฤติ			ความสนใจ			ความเห็น ของผู้สังเกต
	การเรียน	ถาม	ตอบ	เรียบร้อย	มีวินัย	ตรงเวลา	ตั้งใจ	สามัคคี	ความพร้อม	

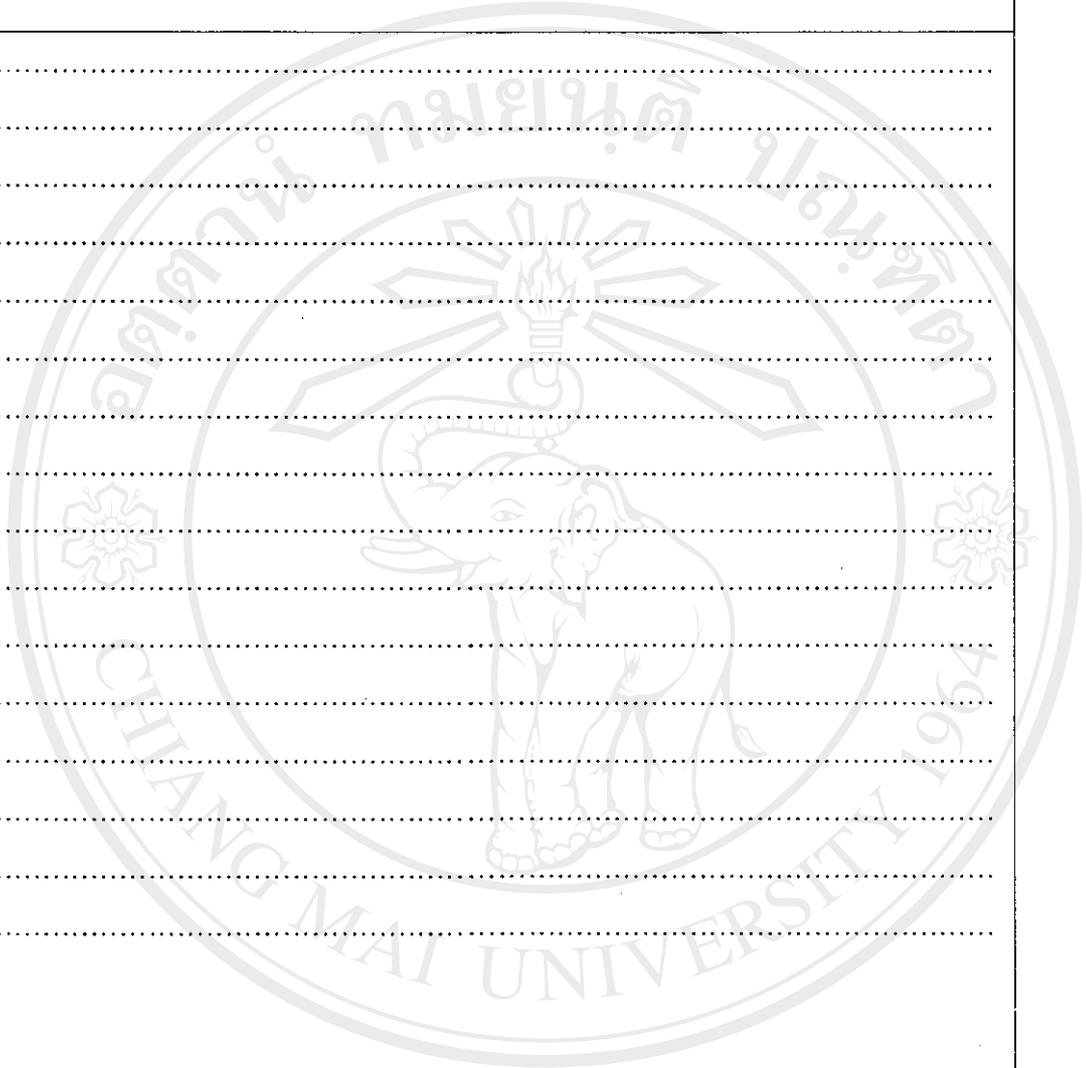
แบบบันทึกผลการประเมินวิชาภาษาไทยเพื่อการอาชีพ
คำชี้แจง ให้บันทึกคะแนนและจัดอันดับคุณภาพ หน้าที่.....

รายชื่อนักศึกษา	จิตพิสัย 10 คะแนน			กิจกรรม		แบบทดสอบ		สรุปผล การประเมิน
			รวม 10	ทบทวน 10	กลุ่ม 10	ก่อน 10	หลัง 10	

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 Copyright © by Chiang Mai University
 All rights reserved

.....ผู้ประเมิน

บันทึกหลังการสอน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

.....ผู้สอน

Copyright © by Chiang Mai University

(นางศรัญญา กิจเจริญสิน)

ตำแหน่ง อาจารย์ 3 ระดับ 8

All rights reserved

กิจกรรมหน่วยที่ 4

สำนวนในภาษาไทย

ทบทวนความรู้

ให้นักศึกษาตอบคำถามต่อไปนี้

1. จงอธิบายความหมายของ คำพังเพย, สุภาษิต, คำอุปมาอุปไมย พร้อมทั้งยกตัวอย่าง และบอกความหมาย อย่างละ 5 สำนวน
2. คำประพันธ์ประเภทร้อยแก้ว และร้อยกรองจัดอยู่ในสำนวนภาษาไทยใด ให้นักศึกษา หาตัวอย่างคำประพันธ์ประเภทร้อยแก้วและร้อยกรอง แล้วพิจารณาสำนวนการใช้ภาษาว่ามีความเหมาะสมหรือไม่ เพียงใด (อย่างละ 1 ตัวอย่าง)
3. หาตัวอย่างสำนวนภาษาธุรกิจและสำนวนภาษาสื่อมวลชน อย่างละ 5 สำนวน จากหนังสือพิมพ์รายวัน แล้วพิจารณาความถูกต้องหรือข้อบกพร่องในด้านการใช้ภาษาไทย
4. บอกลักษณะสำนวนภาษาธุรกิจและหาตัวอย่างบทความทางธุรกิจ ความยาว 1 หน้า จัดเส้นใต้ศัพท์ธุรกิจ จำนวน 10 คำ พร้อมทั้งอธิบายความหมาย มาพอเข้าใจ
5. จงแก้ไขประโยคและข้อความต่อไปนี้ให้เหมาะสมที่จะใช้ติดต่อทางจดหมาย
 - 1) จึงแจ้งมาเพื่อทราบและหากขัดข้องอะไร โปรดแจ้งให้ทราบด้วย
 - 2) บริษัท มีงบประมาณน้อย จึงช่วยเหลือท่าน ได้ไม่มาก
 - 3) บริษัทเสียใจที่ต้องปฏิเสธ และเรียนมาเพื่อทราบ
 - 4) ถ้าท่านสนใจในสินค้าของเรา จะติดต่อสอบถามได้ที่ โทรู่ม
 - 5) ตามที่ท่านได้เสนอให้พนักงานจำนวน 10 คน ของท่าน ได้มาดูงาน โรงงานที่บริษัทนั้น บริษัทยินดีให้ความร่วมมือต้อนรับ
6. ให้หาราชศัพท์ที่เป็นคำนาม คำกริยา พร้อมทั้งความหมายอย่างละ 10 คำ
7. ให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็นว่า เหตุใดคนไทยจึงต้องศึกษาเรื่องราชศัพท์

9. จงจับคู่ความหมายที่อยู่ด้านขวามือ ให้ตรงกับศัพท์ธุรกิจที่อยู่ทางด้านซ้ายมือ
ศัพท์ธุรกิจ

_____ 1. พันธกิจ	ก. ระบบต่าง ๆ ในการทำงาน
_____ 2. ยุทธปัจจัย	ข. ความสามารถในการทำงานของเครื่องมือหรือเครื่องจักร
_____ 3. โภคภัณฑ์	ค. หน้าที่
_____ 4. กลไก	ง. สินเชื่อ
_____ 5. สมรรถนะ	จ. เบี้ยประกัน
_____ 6. เครดิต	ฉ. รายละเอียดหรือข้อความที่เกี่ยวกับการค้า
_____ 7. ฟรีเมียวม	ช. ตลาดหลักทรัพย์หรือตลาดหุ้น
_____ 8. ตลาดทุน	ซ. สิ่งของหรือวัตถุต่าง ๆ
_____ 9. ข้อมูลข้อเสนอเทศ	ฌ. ครอบครอง
_____ 10. ถือครอง	ญ. เครื่องใช้ในการสงคราม

10. จงจัดลำดับตัวอักษรในตารางให้ถูกต้องตามความหมายที่กำหนด

พ	ท	ร	ะ
---	---	---	---

1.1. ที่นอน

ส	ร	า	ป	ท	า
---	---	---	---	---	---

2.2. เลื่อน (มียอด)

ห้	ง	อ	เ	ร้	ค	อ	ง
----	---	---	---	----	---	---	---

3.3. ห้องครัว

พ	ษ	า	ร	ฐ	ก	นิ	ะ
---	---	---	---	---	---	----	---

4.4. น่องหญิง

พ	ะ	ร	ม	า	ล	า	นึ	ตุ
---	---	---	---	---	---	---	----	----

5.5. ป่าสะไ้, น้ำสะไ้

พ	บุ	ร	ะ	พ	โ	พ
---	----	---	---	---	---	---

6.6. น้ำเหลือง

ร	ะ	พ	น	ย	เ	ข
---	---	---	---	---	---	---

7.7. หมอนอิง

ร	ท	ง	ย	ค	น
---	---	---	---	---	---

8.8. ยินดี, ดีใจ

พ	ก	ร	ะ	ล	ค
---	---	---	---	---	---

9.9. ร่ม

พ	โ	ร	อ	ะ	ส	ถ
---	---	---	---	---	---	---

10.10. ยารักษาโรค

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 Copyright© by Chiang Mai University
 All rights reserved

แบบทดสอบ หน่วยที่ 4

สำนวนในภาษาไทย

คำสั่ง ให้เลือกคำตอบที่ถูกต้องเพียงข้อเดียว

1. ข้อใด มิใช่ ความหมายของ "แกงจืดจึงรู้คุณเกลือ"
 - ก. จะรู้สิ่งใดมีค่าก็เมื่อขาดสิ่งนั้น
 - ข. ยามต้องการของธรรมดากลายเป็นของมีค่า
 - ค. แกงจืด ต้องใส่น้ำปลาจึงจะอร่อย
 - ง. ข้อ 1 และ ข้อ 2 ถูกต้อง
2. คนที่ออกมารับแทนผู้อื่นเสมอ เรียกว่า.....
 - ก. ปิดทองหลังพระ
 - ข. หนั่งหน้าไฟ
 - ค. แก้วงเท้าหาเสี้ยน
 - ง. จระเข้ขวางคลอง
3. ข้อใดหมายถึง "พูดมาก แต่ไม่มีเนื้อหาสาระ"
 - ก. พูดไปสองไพเบี้ย
 - ข. ปลาหมอตายเพราะปาก
 - ค. ปากเป็นเอก เลขเป็นโท
 - ง. น้ำท่วมทุ่ง ผักบุ้งโหรงเหรง
4. คนที่หวังในสิ่งที่ยังมาไม่ถึง ตรงกับสำนวนใด
 - ก. สิบเบี้ยใกล้มือ
 - ข. น้ำขึ้นให้รีบตัก
 - ค. น้ำลอคได้ทราย
 - ง. ไม่เห็นน้ำตักกระบอก
5. ข้อใดเป็นคำอุปมาอุปไมย
 - ก. สิบเบี้ยใกล้มือ
 - ข. น้ำหนึ่งใจเดียว
 - ค. เดินตามผู้ใหญ่หมาไม่กัด
 - ง. เอมเล็กเหมือนมดตะนอย

6. ข้อใดจัดว่าเป็นสำนวนภาษาโฆษณา
- รักสิบล้อ ต้องรอสิบลม
 - ซื้อบ้านให้น้องสักหลัง
 - ขับเก่งใหม่เสียต้นไม้จอด
 - ที่สหธนาคาร คุณคือคนสำคัญ
7. ข้อใดใช้ราชาศัพท์ *ไม่ถูกต้อง*
- ทรงจตุรปูเทียบบุชาพระรัตนตรัย
 - ทรงเสด็จพระราชดำเนินในขบวนเสด็จพยุหยาตรา
 - ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้คณะทูตเข้าเฝ้า
 - ทรงมีพระราชปฏิสันถารกับราษฎรที่รอรับเสด็จ
8. คำว่า *ตัดผม* ราชาศัพท์ สำหรับพระเจ้าแผ่นดิน ว่าอย่างไร
- ทรงเครื่องใหญ่
 - ปลงพระเกศา
 - เจริญพระเกศา
 - ทรงใช้พระสาง
9. ศัพท์ที่นำมาใช้ในภาษาธุรกิจ ส่วนใหญ่ใช้ในรูปใด
- แปลคำต่อคำจากภาษาต่างประเทศ
 - ทับศัพท์ถ้าคำแปลไม่เหมาะสม
 - บางคำก็ใช้ทับศัพท์ บางคำก็แปลเป็นไทยในรูปภาษาไพเราะ
 - คำย่อที่รู้จักและเข้าใจกันในวงการธุรกิจ
10. การเขียนจดหมายธุรกิจ ควรใช้ภาษาประเภทใด
- ภาษาพูด
 - ภาษาทั่วไป
 - ภาษาแบบแผน
 - ภาษาถึงแบบแผน

แบบทดสอบประจำภาคเรียน

หน่วยที่ 4

สำนวนในภาษาไทย

คำสั่ง ให้นักศึกษาเลือกคำตอบที่ถูกต้องเพียง 1 ข้อ

1. ข้อใดคือความหมายของสำนวนไทย ที่ถูกต้องที่สุด
 - ก. กลุ่มคำที่มีความหมายพิเศษเฉพาะ
 - ข. กลุ่มคำที่มีความหมายใช้เฉพาะกรณี
 - ค. ถ้อยคำสำนวนที่เรียบเรียงขึ้นมาใหม่ใช้ให้เหมาะสมกับเหตุการณ์ปัจจุบัน
 - ง. กลุ่มคำที่เรียบเรียงขึ้นมาใหม่ใช้ให้เหมาะสมกับเหตุการณ์ปัจจุบัน
2. ข้อใดจัดว่าเป็นคำอุปมาอุปไมย
 - ก. หน้าบานเท่ากระดิ่ง
 - ข. น้ำพึ่งเรือ เสือพึ่งป่า
 - ค. สิบปากว่าไม่เท่าตาเห็น
 - ง. คนรักเท่าผืนหนัง คนชังเท่าผืนเสื่อ
3. คำพังเพยในข้อใดมีความหมายว่า "พูดดีแต่เป็นโทษ พูดร้ายกลับเป็นดี"
 - ก. หวานเป็นลม ขมเป็นยา
 - ข. ละเลงขนมเบื้องด้วยปาก
 - ค. ปากปราศย์ น้ำใจเชือดคอ
 - ง. ต่อหน้ามะพลับ ถับหลังตะโก
4. คนที่ทำสิ่งใด โดยวิธีรุนแรงกล่าวเป็นสำนวนอย่างไร
 - ก. ฆ่าข้างตัวเอง
 - ข. เชือดไก่ให้ลิงดู
 - ค. หักด้ามพร้าด้วยเข่า
 - ง. น้ำเชี่ยวอย่าขวางเรือ

5. "ช่วยกันพัฒนาท้องถิ่นให้เขียวภายในปี 2545" ข้อความนี้บกพร่องในด้านใด
- ใช้คำฟุ่มเฟือย
 - ใช้คำไม่สละสลวย
 - ใช้ถ้อยคำไม่ชัดเจน
 - ขาดประธานและกรรม
6. "คนร้ายรวักกระสุนใส่ตำรวจก่อนหนึ่งนัด" ข้อความนี้บกพร่องในด้านใด
- ใช้คำผิด
 - ใช้คำฟุ่มเฟือย
 - ใช้คำบุพบทผิด
 - ใช้คำขยายผิดที่
7. ประโยคในข้อใดใช้คำไม่ถูกต้อง
- อนุญาตให้ลาบวชได้ 3 เดือน
 - ลูกน้องที่ดีควรเป็นข้าราชการใช้ที่ดี
 - สุพรได้รับเชิญไปในงานสังสรรค์ปีใหม่
 - กรรมการอ่านแล้วไม่สิ้นสะกดกับคำบางคำ
8. ประโยคในข้อใดใช้คำถูกต้อง
- ต่อข้อความของผู้สื่อข่าว
 - ลูกหนี้ของพ่อณผันการชำระหนี้ต่อไปอีก
 - ขอหมายกำหนดการของการประชุม ADB ที่เชียงใหม่
 - รัฐบาลไม่ได้เห็นออกเห็นโจรราษฎรผู้ยากไร้ไม่ตอก
9. ข้อใด *ไม่ใช่* ความหมายของ ราชศัพท์
- ถ้อยคำสุภาพที่ใช้สื่อสารทั่วไป
 - ศัพท์สำหรับสมเด็จพระสังฆราช
 - ถ้อยคำที่ใช้สำหรับพระภิกษุสามเณร
 - ถ้อยคำที่บัญญัติขึ้นมาใหม่สำหรับพระบรมวงศานุวงศ์
10. คำว่า "ชาถ่าย" ใช้คำราชาศัพท์อย่างไร
ก. พระโอสถย่อย	ค. พระโอสถรักษา
ข. พระโอสถมวน	ง. พระโอสถประจุ

เฉลย

กิจกรรมหน่วยที่ 4

สำนวนในภาษาไทย

1. จงอธิบายความหมายของคำพังเพย, สุภาษิต, คำอุปมาอุปไมย พร้อมทั้งยกตัวอย่างและบอกความหมาย อย่างละ 5 สำนวน

คำอุปมาอุปไมย

1. ขาวเหมือนไข่ปอก	หมายถึง	ผิวขาวเหมือนไข่ปอกเปลือกแล้ว
2. เขียวเหมือนพระอินทร์	หมายถึง	มีสีเขียวเหมือนพระอินทร์ เพราะเชื่อว่าพระอินทร์มีสีเขียว
3. แข็งเหมือนหิน	หมายถึง	แข็งมาก
4. คับเหมือนด้าแยะ	หมายถึง	คับมาก คับหมดทั้งตัว
5. ช้ำเหมือนเต่าคลาน	หมายถึง	เซื่องช้า อืดอาดมาก
6. แห้งเหมือนทะเลทราย	หมายถึง	แห้งจริงๆ ไม่มีน้ำหรือต้นไม้
7. อากัปกเหมือนปูน	หมายถึง	อากัปกมาก
8. พุดเป็นไฟ	หมายถึง	พุดคด่อง
9. ตัวเป็นเกลียว	หมายถึง	ขยันทำงานอยู่ตลอด
10. กินเหมือนหมูอยู่เหมือนหมา	หมายถึง	ไม่มีระเบียบ เลอะเทอะ

สำนวนไทย

1. ปากเสีย	หมายถึง	พุดไม่ดีชอบว่าผู้อื่น
2. ใจจืด	หมายถึง	ไม่เอื้อเพื่อแก่ใคร
3. ถือหาง	หมายถึง	สนับสนุน, เข้าข้าง
4. กงเวียนกำเกวียน	หมายถึง	หมุนเวียนไปตามสภาพ
5. ไมใช่ซี่ไก่อ	หมายถึง	ไม่เลวมีอะไรดีเหมือนกัน
6. ไม้ไก่อลัดฟ้ง	หมายถึง	แก่ใกล้จะตาย
7. กรวดคนน้ำคว่ำขัน	หมายถึง	เลิกคบหากับคนคนนั้น
8. กินเกลือ	หมายถึง	ยากจน
9. ถึงบางอ้อ	หมายถึง	เข้าใจแล้ว
10. กินขันหมาก	หมายถึง	ได้แต่งงานตามประเพณี

คำพังเพย

คือ คำกล่าวขี้นลอย ๆ เป็นคำกลาง ๆ เมื่อตีความเข้ากัน

1. ไก่แก่แม่ปลาช่อน คือ มากไปด้วยเล่ห์กล
2. กระต่ายหมายจันทร์ คือ คนต่ำชอบผู้ที่สูงศักดิ์กว่า
3. หมาเห่าเครื่องบิน คือ หวังในสิ่งที่ไกลเกินตัว
4. กิ้งก่าได้ทอง คือ คนลืมหินเมื่อได้ดี
5. คางคกขี้หนาว คือ คนชั้นชาวบ้านที่ไม่มียศศักดิ์ เมื่อมีโอกาสแล้ว ลืมตัว
6. เจ้าชู้ยั๊กษ์ คือ คนเจ้าชู้ปากว่ามีมือถึง
7. ปากร้ายใจดี คือ คนที่ปากร้ายแต่จิตใจดี
8. เล่นกับหมาหมาเลียปาก คือ ให้ความสนิทสนมจนเกินเลย
9. ลิ่นไร้ไม้ดอก คือ ยากจนเข็ญใจที่สุด
10. หยิบขี้นปลามัน คือ เลือกแต่ของดี ๆ

สุภาษิต

หมายถึง คำพูดที่ถือเป็นคติ เป็นคำกล่าวที่มีหลักฐานหรือมีคติ

1. น้ำพึ่งเรือ เสือพึ่งป่า คือ พึ่งพากันและกัน
2. ปลาหมอตายเพราะปาก คือ คนที่พูดอะไรพล่อย ๆ มักได้รับอันตราย
3. ขาดเสือต้องไว้ลาย คือ ลูกผู้ชายต้องแสดงความสามารถให้ปรากฏ
4. ซ้ำเป็นการนานเป็นคุณ คือ มีความพิถีพิถันในการทำงานซ้ำแต่ได้ผลดี
5. ดูวัวให้ดูหางดูนางให้ดูแม่ คือ เวลาดูหญิงที่จะมาเป็นคู่ต้องดูแม่ของหญิง
6. ตบมือข้างเดียวไม่ดัง คือ ทำอะไรฝ่ายเดียวไม่ได้ ต้องร่วมมือกันไม่อย่างนั้น ก็ไม่สำเร็จ
7. น้ำลดตอผุด คือ ความชั่วที่ทำได้เมื่อหมดอำนาจ ความชั่วก็ปรากฏ
8. น้ำเชี่ยวอย่าขวางเรือ คือ เมื่อมีเหตุการณ์รุนแรงเกิดขึ้น ไม่เข้าไปขัดขวาง เพราะไม่มีประโยชน์
9. ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว คือ ทำความดีย่อมได้รับผลดีตอบแทน
10. รักวัวให้ผูก รักลูกให้ตี คือ ดูแลเอาใจใส่บุตร และบริวารอย่างใกล้ชิด

2. คำประพันธ์ประเภทร้อยแก้ว และร้อยกรองจัดอยู่ในสำนวนภาษาใด ให้นักศึกษาหาตัวอย่างคำประพันธ์ประเภทร้อยแก้วและร้อยกรอง แล้วพิจารณาสำนวนการใช้ภาษาว่ามีความเหมาะสมหรือไม่ เพียงใด (อย่างละ 1 ตัวอย่าง)

ประเภทร้อยกรอง

การพนันเป็นปีศาจที่อาจหาญ

มันล้างผลาญทรัพย์สิ้นสิ้นทั้งผอง

ซ้ายังสิงจิตใจให้ลำพอง

ใครหวังปองอยากไ้รวยชวยทุกที

ถึงกระนั้นมันก็ยังยึดอยู่ได้

เพราะคนไม่แลเห็นว่าเป็นผี

เกียรติยศหมดสิ้นยังยินดี

เพื่อนอภัยริษฏุกระชากลากกันไป

- บทประพันธ์นี้มีการใช้สำนวนภาษาที่เหมาะสม เสนอสารที่ให้ความคิดอันลึก

ซึ้ง เลือกใช้ถ้อยคำภาษาให้เกิดความตื้นที่ น่าสนใจ

- เนื้อหาเกี่ยวกับโทษของการพนัน

ประเภทร้อยแก้ว

เมื่อครั้งยังเด็ก..เพื่อน..อาจเป็นเสมือนคนแปลกหน้าที่ยื่นมือมาบ่บ่ เพื่อขอแบ่งปันขนม จากแรกเริ่มมิตรภาพนั้น.....เพื่อนจึงเป็นความผูกพัน ผู้นำมาทั้งรอยยิ้มและเสียงหัวเราะที่สดใสตั้งก้องวันวานอยู่ในหัวใจ

- ใช้สำนวนภาษาเหมาะสม ให้ความรู้สึกว่ามีเพื่อน ทำให้ชีวิตเป็นสุข

Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

3. หาตัวอย่างสำนวนภาษาธุรกิจและสำนวนภาษาสื่อมวลชน อย่างละ 5 ตัวอย่าง จากหนังสือพิมพ์รายวัน แล้วพิจารณาความถูกต้องหรือข้อบกพร่องในด้านการใช้ภาษาไทย

ภาษาธุรกิจ

1. คุณภาพ คุณธรรมนำการเมือง = ภาษาที่ใช้มีความเหมาะสม
2. มุ่งพัฒนา จับไวใจกล้า = มีความเหมาะสมในเนื้อหาที่จะโฆษณา
3. ถี่พยายาม ถี่ความหมาย = เป็นสำนวนกำกวม ไม่ชัดเจน
4. ไทยรักไทย คิดใหม่ ทำใหม่ = ภาษาอ่านสั้น กระชับ แต่ได้ใจความ
5. เป้าชีรชาติของคนรุ่นใหม่ = ภาษาที่ใช้ให้ความรู้สึกทันสมัยเหมาะสม

สำนวนภาษาสื่อมวลชน

1. ระเบิดถล่ม อภิปรายผู้สมัครผู้ว่า กทม.
2. แฉของโจร 3 ล้าน ชนวนฆ่าเสียยาบ้า
3. พอก่อเหตุสลดนอนทับลูกตาย
4. ผ่าตัด พรบ. แรงงาน ผลประโยชน์คือใคร
5. เลือกลง สว. ครั้งที่ 3 อับอายทั้งพารา

สรุป เป็นการใช้ภาษาพูดห้วนๆ ที่เร้าความสนใจ โดยไม่คำนึงถึงความถูกต้องในด้านการใช้ภาษา

4. บอกลักษณะสำนวนภาษาธุรกิจและหาตัวอย่างบทความทางธุรกิจ ความยาว 1 หน้า ชัดเจนได้ศัพท์ธุรกิจ จำนวน 10 คำ พร้อมทั้งอธิบายความหมายมาพอเข้าใจ

- ลักษณะสำนวนภาษาธุรกิจ คือ มีการใช้ถ้อยคำพิเศษ ในการพูด การเขียน ใ้รูปแบบต่างๆ ๑ ประโยคสั้น แต่กระชับ ชัดเจนได้ใจความที่สมบูรณ์และสุภาพ

บทความทางธุรกิจ

"อศค." ปวดขยับนมนจากเต้าหู้

ผู้สื่อข่าวรายงานจากการส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย (อ.ส.ค.) ว่า ตามที่ อศค. ได้ประกาศวันซื้อโคนมในประเทศไทย เพื่อขายให้แก่เกษตรกร ผู้ร่วมโครงการการส่งเสริมการเลี้ยงโคนมมาขายให้ อศค. เพียง 200 ตัวเท่านั้น ในขณะที่ อศค. ต้องการถึง 3,567 ตัว เพื่อให้ครบ 18,284 ตัว ตามเป้าหมายที่วางไว้ในปีที่ผ่านมา

ทั้งนี้ จากภาวะน้ำท่วมที่ผ่านมา เกษตรกรเลี้ยงโคนม ได้รับความเดือดร้อน ไม่สามารถหาอาหารมาจุนโคนมได้อย่างต่อเนื่อง จึงทำให้โคนมที่เลี้ยงไว้ไม่เติบโตอย่างเต็มที่ และไม่เป็นไปตามสเปกที่ อศค. กำหนดไว้ คือต้องเป็นโคนมสาว น้ำหนักไม่น้อยกว่า 300 กิโลกรัม อายุไม่เกิน 30 เดือน ตั้งท้องไม่น้อยกว่า 3 เดือน และต้องเป็นโคนมพันธุ์ผสมสายเลือดยุโรป อศค. จึงไม่สามารถรับซื้อโคนมได้โดยการประชุมบอร์ด อศค. วันที่ 3 ธันวาคม นี้ จะนำปัญหาดังกล่าวเข้าสู่การพิจารณาหาแนวทางช่วยเหลือเกษตรกร

สำหรับแนวทางดังกล่าวที่จะมีการเสนอเข้าที่ประชุม อศค. ให้มีการปรับสเปกเงื่อนไขการรับซื้อโคนมในประเทศจากเกษตรกรใหม่ เช่น กำหนดอายุโคนมอาจจะให้มีการยืดออกไปเป็น 35 เดือน เป็นต้น และอาจจะให้มีการนำเข้าจากต่างประเทศบางส่วน เพื่อให้ครบเป้าหมายที่วางไว้ก่อนสิ้นปี ซึ่งขณะนี้ก็มีเอกชนหลายราย ที่พร้อมจะขายโคนมในส่วนที่ขาดให้ อศค. ส่วนการรับซื้อตามสัญญาการส่งมอบมีกำหนดระยะเวลาไว้แน่นอน ในที่สุดสุดท้ายได้ประมาณเดือน ม.ค.-ก.ย. จำนวน 1,200 ตัว

ศัพท์

1. เป้าหมาย	หมายถึง	แนวทางที่วางไว้
2. ขุน	หมายถึง	เลี้ยง
3. สเปก	หมายถึง	รูปแบบ ขนาดที่กำหนด
4. บอร์ด	หมายถึง	แนวทางที่วางไว้
5. แนวทาง	หมายถึง	เลี้ยง
6. ลอด	หมายถึง	งวด

5. จงแก้ประโยคข้อความต่อไปนี้ให้เหมาะสมที่จะใช้ติดต่อทางจดหมาย
1. จึงเรียนมาเพื่อทราบและหากขัดข้องอะไร โปรดแจ้งให้ทราบด้วย
 - จึงเรียนมาเพื่อทราบหากขัดข้องประการใด โปรดแจ้งให้ทราบล่วงหน้า
 - จักขอบพระคุณยิ่ง
 2. บริษัทมีงบประมาณน้อย จึงช่วยท่านได้ไม่มาก
 - ทางบริษัท มีงบประมาณจำกัด จึงช่วยเหลือท่านไม่ได้เท่าที่ควร
 3. บริษัทเสียใจที่ต้องปฏิเสธและเรียนมาเพื่อทราบ
 - บริษัท ขอแสดงความเสียใจที่ต้องปฏิเสธและเรียนมาเพื่อทราบ
 4. ถ้าท่านสนใจในสินค้าของเรา จะติดต่อสอบถามได้ที่โชว์รูม
 - หากท่านสนใจสินค้าของเรา โปรดติดต่อสอบถามได้ที่ห้องแสดงสินค้า
 5. ตามที่ท่านได้เสนอให้พนักงานจำนวน 10 คน ของท่านได้มาดูงาน โรงงานที่บริษัทนั้น บริษัทยินดีให้ความร่วมมือต้อนรับ
 - ตามที่ท่านได้เสนอพนักงานจำนวน 10 คน มาดูงาน โรงงานที่บริษัทนั้น บริษัทยินดีให้ความร่วมมือเป็นอย่างยิ่ง

6. ให้หาราชศัพท์ที่เป็นคำนาม คำกริยา พร้อมทั้งความหมายอย่างละ 10 คำ

คำนาม

พระนาสิก	=	จมูก
พระฉวี	=	ผิวหนัง
พระเพลา	=	ขา, ตัก
พระเชษฐา	=	พี่ชาย
พระอนุชา	=	น้องชาย
พระแท่น	=	เตียง
พระมาลา	=	หมวก
พระกมล	=	ร่ม
พระขำรงค์	=	แหวน
เครื่องว่าง	=	ของว่าง

คำกริยา

ประจวบประจวบ	=	เป็นลม
มีพระราชปฏิสันถาร	=	ทักทาย
มีพระราชหฤทัยระลึกถึง	=	คิดถึง
ทรงพระบังคนเบา	=	ปัสสาวะ
ทรงมีพระโสมนสน	=	สูบนุหรี
ทรงพระราชดำริ	=	คิด
เสด็จประพาส	=	ไปเที่ยว
มีพระบรมราชโองการ	=	ออกคำสั่ง
ทรงพระสรวล	=	หัวเราะ
เสวย	=	กิน

7. ให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็นว่า เหตุใดคนไทยจึงต้องศึกษาเรื่องราวราชศัพท์
- เพราะคนเราในสังคมมีฐานะต่างกัน เพราะฉะนั้นในการติดต่อสื่อสารของบุคคลในระดับที่ต่างกัน จึงจำเป็นต้องใช้ภาษาต่างกัน และในประเทศไทยนั้นมีการปกครองแบบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการศึกษาราชศัพท์

8. ให้เติมสำนวน คำพังเพย หรือสุภาษิตลงในตาราง โดยให้มีความหมายเหมือนกันกับที่กำหนดให้

ก	ร	ะ	เ	ช	อ	กั	น	ร้	ว
---	---	---	---	---	---	----	---	----	---

1. สُرุ่มสุร่าย ไม่รู้จักเก็บหอมรอมริบ
ขาดการประหยัด

ก	ร	ะ	ด	ไ	คั	นั	้	า
---	---	---	---	---	----	----	---	---

2. อาการแสดงความดีอกดีใจ ตื่นเต้น
จนตัวสั่น

ก	ร	ะ	ด	ู	ก	แ	ชั	้ง
---	---	---	---	---	---	---	----	----

3. ไม่ตายง่าย

ข	น	ม	พ	อ	ส	ม	กั	บ	นั	้	า	ย	า
---	---	---	---	---	---	---	----	---	----	---	---	---	---

4. เสมอกัน, เท่ากัน
(มักใช้กับความประพาดติคล้ายกัน)

ข	มี	น	กั	บ	ป	ู	น
---	----	---	----	---	---	---	---

5. ชอบวิวาทกันอยู่เสมอเมื่ออยู่ใกล้กัน,
ไม่ถูกกัน

ชั	้	า	ว	แ	ด	ง	แ	ก	ง	ร้	อ	น
----	---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	---	---

6. บุญคุณของผู้มีคุณ

โ	อ	ด	ก	า	เห	ว	่า
---	---	---	---	---	----	---	----

7. ร้องให้คร่ำครวญ

ห้	ว	ลั	า	น	ไ	ด้	ห	วี
----	---	----	---	---	---	----	---	----

8. เห็นสิ่งที่มีค่าเป็นสิ่งไม่มีค่า

ไ	่	กั	อ	อ	น
---	---	----	---	---	---

9. อ่อนหัด ยังไม่ชำนาญ

ชี	้	โ	พ	ร	ง	ไ	ห้	ก	ร	ะ	ร	อ	ก
----	---	---	---	---	---	---	----	---	---	---	---	---	---

10. แนะนำทางให้, บอกไปให้มองเห็น

9. จงจับคู่ความหมายที่อยู่ด้านขวามือ ให้ตรงกับศัพท์ธุรกิจที่อยู่ทางด้านซ้ายมือ
ศัพท์ธุรกิจ

ค. 1. พันธกิจ	ก. ระบบต่าง ๆ ในการทำงาน
ญ. 2. ยุทธปัจจัย	ข. ความสามารถในการทำงานของเครื่องมือหรือเครื่องจักร
ช. 3. โภคภัณฑ์	ค. หน้าที
ก. 4. กลไก	ง. สินเชื่อ
ข. 5. สมรรถนะ	จ. เบี้ยประกัน
ง. 6. เกรดดี	ฉ. รายละเอียดหรือข้อความที่เกี่ยวกับการค้า
จ. 7. พรีเมียม	ช. ตลาดหลักทรัพย์หรือตลาดหุ้น
ช. 8. ตลาดทุน	ซ. สิ่งของหรือวัตถุต่าง ๆ
ฉ. 9. ข้อมูลข้อสนเทศ	ฅ. ครอบครอง
ฅ. 10. ถือครอง	ญ. เครื่องใช้ในการสงคราม

10. จงจัดลำดับตัวอักษรในตารางให้ถูกต้องตามความหมายที่กำหนด

พ	ที	ร	ะ
---	----	---	---

1. ...พระที่.....1. ที่นอน

ส	ร	า	ป	ท	า
---	---	---	---	---	---

2. ...ปราสาท.....2. เลื่อน (มียอด)

ห้	ง	อ	เ	รี	ค	อ	ง
----	---	---	---	----	---	---	---

3. ...ห้องเครื่อง.....3. ห้องครัว

พ	ษ	า	ร	ฐ	ก	นิ	ะ
---	---	---	---	---	---	----	---

4. ...พระกนิษฐา...4. นื่องหญิง

พ	ะ	ร	ม	า	ล	า	นี	ตุ
---	---	---	---	---	---	---	----	----

5. ...พระมาตุลานี...5. ป่าสะไ้, น้ำสะไ้

พ	บุ	ร	ะ	พ	โ	พ
---	----	---	---	---	---	---

6. ...พระบุพโพ.....6. น้ำเหลือง

ร	ะ	พ	น	ย	เ	ข
---	---	---	---	---	---	---

7.พระเขนย.....7. หมอนอิง

ร	ท	ง	ย	ี	ค	ี	น
---	---	---	---	---	---	---	---

8.ทรงยินดี.....8. ยินดี, ดีใจ

พ	ก	ร	ะ	ถ	ด
---	---	---	---	---	---

9.พระกถด.....9. ร่ม

พ	โ	ร	อ	ะ	ส	ถ
---	---	---	---	---	---	---

10.พระโอสถ.....10. ยารักษาโรค

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 Copyright© by Chiang Mai University
 All rights reserved

เฉลยแบบทดสอบประจำหน่วยที่ 4

1. ง	6. ง
2. ข	7. ข
3. ง	8. ก
4. ง	9. ค
5. ง	10. ง

เฉลยแบบทดสอบประจำภาคเรียน

1. ก	6. ก
2. ก	7. ข
3. ค	8. ข
4. ค	9. ง
5. ค	10. ง

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 Copyright© by Chiang Mai University
 All rights reserved

ภาคผนวก ก

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

แบบสอบถาม

เรื่อง ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยเพื่อการอาชีพ

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อรวบรวมความคิดเห็นของนักศึกษาที่เรียนวิชาภาษาไทยเพื่อการอาชีพ ในด้านจุดประสงค์การเรียนรู้เนื้อหาวิชา กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน ตลอดจนการวัดผลและประเมินผล

2. ความคิดเห็นของท่านจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการนำมาประมวลหาแนวทางการปรับปรุงแก้ไขการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิผลในการใช้ยิ่งขึ้น

แบบสอบถามฉบับนี้มี 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบประเมินความคิดเห็นของนักเรียน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ขอให้ท่านทำเครื่องหมาย ในช่อง ที่ท่านต้องการ

1. เพศ

หญิง

ชาย

2. สาขาวิชาที่กำลังศึกษา.....

ตอนที่ 2 โปรดพิจารณารายการแต่ละข้อในแบบสอบถามว่าท่านมีความคิดเห็นมากน้อยเพียงใด แล้วใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ท่านต้องการมากที่สุด ดังนี้

- 5 หมายถึง เห็นด้วย/สอดคล้อง/เหมาะสม/ชัดเจนมากที่สุด
 4 หมายถึง เห็นด้วย/สอดคล้อง/เหมาะสม/ชัดเจนมาก
 3 หมายถึง เห็นด้วย/สอดคล้อง/เหมาะสม/ชัดเจนปานกลาง
 2 หมายถึง เห็นด้วย/สอดคล้อง/เหมาะสม/ชัดเจนปานน้อย
 1 หมายถึง เห็นด้วย/สอดคล้อง/เหมาะสม/ชัดเจนปานน้อยที่สุด

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน วิชาภาษาไทยเพื่อการอาชีพ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
ด้านจุดประสงค์การเรียนรู้					
1. มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์ในหลักสูตร					
2. มีความสอดคล้องกับวิชาเนื้อหา					
3. ได้ระบบพฤติกรรมหรือคุณสมบัติที่ต้องการให้เกิดแก่ผู้เรียน ได้อย่างชัดเจน					
4. ครอบคลุมถึงพฤติกรรมด้านความคิด ความรู้สึก และ ความสามารถในการปฏิบัติ					
ด้านวิชาเนื้อหา					
5. สอดคล้องกับคำอธิบายรายวิชาในหลักสูตร					
6. มีการจัดลำดับความยากง่ายของเนื้อหาวิชาภาษาไทย เพื่อการอาชีพ					
7. เนื้อหาแต่ละครั้งเหมาะสมกับจำนวนคาบที่ใช้					
8. เนื้อหาสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันและงานอาชีพได้					
ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน					
9. สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้					
10. เหมาะสมกับลักษณะเนื้อหาวิชา					
11. ลำดับขั้นการจัดกิจกรรมมีความเหมาะสมต่อการเรียนรู้					

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน วิชาภาษาไทยเพื่อการอาชีพ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
12. สอดคล้องกับหลักการสอนตลอดจนแนวคิด ต่าง ๆ ของ กระบวนการเรียนรู้					
13. มีการเน้นทักษะกระบวนการเพื่อพัฒนาผู้เรียนด้านการคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น					
14. นักศึกษาสามารถฝึกปฏิบัติได้ด้วยตนเอง					
15. กิจกรรมทั้งด้านทบทวนความรู้และกิจกรรมปฏิบัติ มีความสัมพันธ์สอดคล้องกัน					
ด้านสื่อการเรียนการสอน					
16. เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนการสอน					
17. ช่วยเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดีขึ้น					
18. มีจำนวนเพียงพอต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน					
19. ปริมาณของอุปกรณ์มีความเหมาะสมกับผู้เรียน					
ด้านการวัดผลและประเมินผล					
20. วิธีการวัดผลเหมาะสมกับพฤติกรรมที่ต้องการวัด					
21. เครื่องมือวัดสอดคล้องกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม					
22. มีการประเมินผลผู้เรียนทั้งก่อนและหลังเรียน					
23. มีการซักถามผู้เรียนเกี่ยวกับความเข้าใจในสิ่งที่กำลังเรียน					
24. มีการปรับปรุงวิธีการวัดผลให้เหมาะสมและทันสมัยอยู่เสมอ					
25. มีการพิจารณาช่วยเหลือผู้บกพร่องทางการเรียน					

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

แบบบันทึกประจำวันของครู

หน่วยที่.....แผนการสอนที่.....เรื่อง.....
วันที่.....เดือน.....พ.ศ..... ใช้เวลา.....คาบ

ข.1 แบบทดสอบความรู้ก่อนเรียน.....ข้อ เวลาที่กำหนด.....นาที
จำนวนนักศึกษาเข้าสอบ.....คน นักศึกษาที่ขาดสอบ ได้แก่.....

ข.2 ข้อมูลจากการสังเกต การดำเนินตามแผน (การดำเนินการสอบ, แบบทดสอบ, วิธีการตอบ,
เวลา)

2.1

2.2

ข.3 ผู้ตรวจข้อสอบ () ครูผู้สอน () นักศึกษา
ช่วงเวลาที่ใช้ตรวจ () นอกเวลาเรียน () ในเวลาเรียน
จำนวนนักศึกษาที่ผ่านเกณฑ์.....คน ไม่ผ่านเกณฑ์.....คน

แบบการทำผิด 1.จำนวน.....คน

2.จำนวน.....คน

3.จำนวน.....คน

4.จำนวน.....คน

วิธีแก้ไข 1.

2.

3.

4.

ข.4 วางแผนสอนเนื้อหาใหม่
เนื้อหา.....

กิจกรรม.....

.....

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright © by Chiang Mai University

All rights reserved

สื่อการสอน.....

.....

การวัดผล.....

.....

การเสริมแรง.....

.....

ข.5 สอนเนื้อหาใหม่ (บันทึกเกี่ยวกับเวลา กิจกรรม พฤติกรรมของนักศึกษา)

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน.....

.....

ขั้นสอน.....

.....

ขั้นสรุป.....

.....

ข.6 วัดผลความรู้เมื่อจบเนื้อหา

วิธีการ 1.

2.

3.

อุปสรรค/ปัญหา.....

.....

ความคิดเห็น/ความรู้สึกร () การสนทนา () การสัมภาษณ์

.....

.....

.....

.....

.....

.....

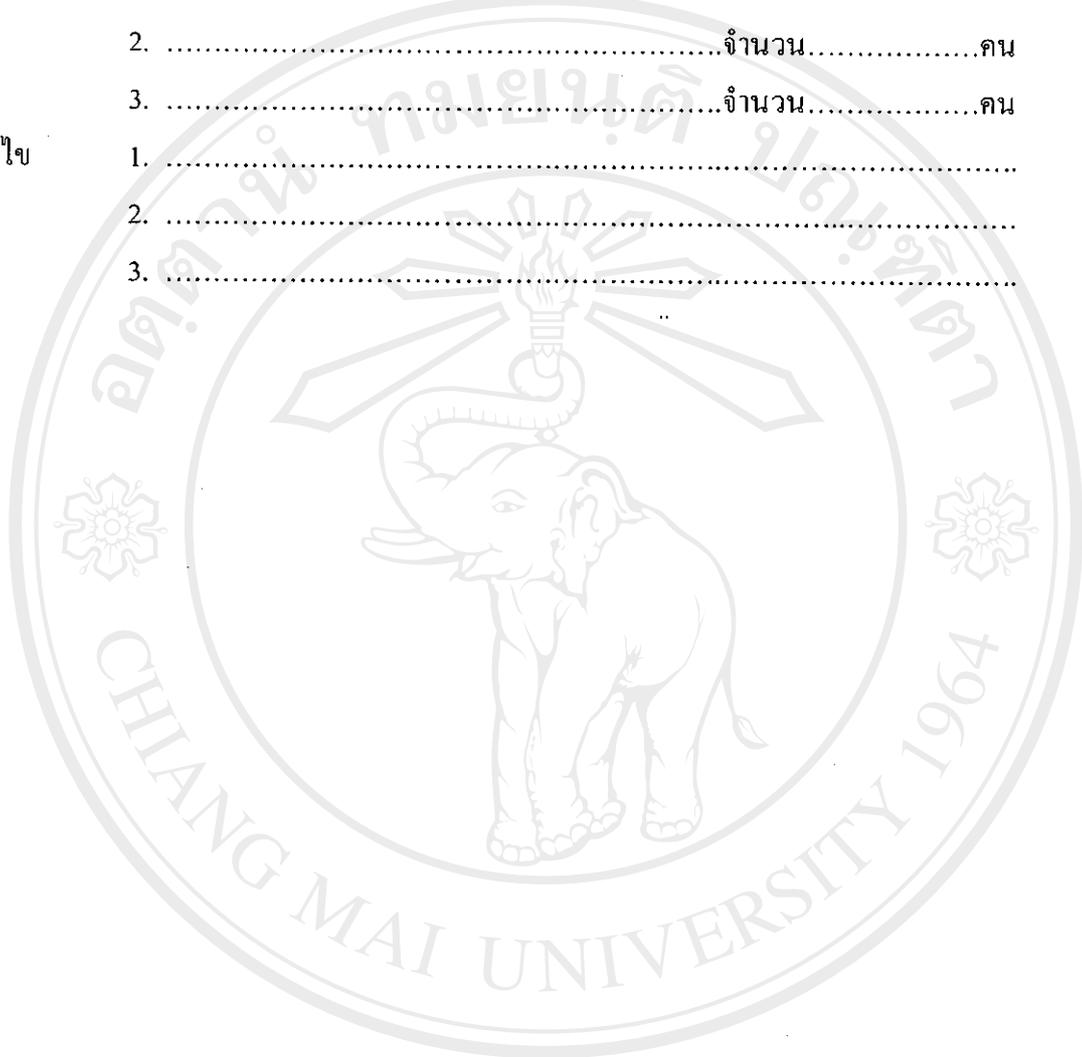
.....

.....

.....

ข.7 ผลการวัดความรู้เมื่อจบเนื้อหา

ผลการตรวจ	ผ่านเกณฑ์.....คน	ไม่ผ่านเกณฑ์.....คน
เรื่องที่ทำผิด	1.จำนวน.....คน	
	2.จำนวน.....คน	
	3.จำนวน.....คน	
วิธีแก้ไข	1.	
	2.	
	3.	

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 Copyright© by Chiang Mai University
 All rights reserved

แบบบันทึกด้านการเรียนของนักศึกษา

วิชา.....หน่วยที่.....เรื่อง.....
 ชื่อ-สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....สาขาวิชา.....
 วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

1. เรื่องที่นักศึกษาศึกษาเคยเรียนมาก่อนเรื่องนี้เป็นคือ

.....

2. จากการเรียนเรื่องนี้ นักศึกษาเรียนรู้อะไรเพิ่มขึ้นบ้าง

.....

3. ในการเรียนนี้ มีอะไรที่ยังสงสัยและไม่เข้าใจ

.....

4. ความรู้สึกต่อการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพของนักศึกษา

.....

5. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะด้านอื่น ๆ

.....

แบบสอบถามเมื่อจบหน่วยการเรียนรู้

วิชา.....หน่วยที่.....เรื่อง.....
 ชื่อ-สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....สาขาวิชา.....
 วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้ใช้สำหรับติดตามผลการเรียนการสอนเมื่อจบบทเรียนแล้ว ให้นักศึกษากาเครื่องหมาย ลงในช่อง ข้างหน้าข้อความที่นักศึกษาเลือกตรงกับความคิดเห็นหรือความรู้สึกของนักศึกษา ถ้าไม่มีตัวเลือกที่ตรงกับความคิดของนักศึกษาให้เลือกข้อที่ใกล้เคียงกับความคิดของนักศึกษามากที่สุด

1. นักศึกษาได้ความรู้จากบทเรียนนี้มากขึ้น ใช่หรือไม่
 ใช่ ไม่ใช่
2. ในบทเรียนนี้มีเรื่องที่เรียนแล้วยังไม่ค่อยเข้าใจ ใช่หรือไม่
 ใช่ ไม่ใช่
 ถ้าตอบว่าใช่ เรื่องอะไร.....
3. นักศึกษามีความสุข สนุกสนาน ในการเรียนหรือไม่
 ทุกครั้ง บางครั้ง ไม่มีเลย
4. นักศึกษาชอบหน่วยการเรียนรู้หรือไม่
 ชอบ เพราะ.....
 ไม่ชอบ เพราะ.....
5. นักศึกษาชอบการสอนของครูหรือไม่
 ชอบ เพราะ.....
 ไม่ชอบ เพราะ.....

6. นักศึกษามีอุปสรรคในระหว่างการทำแบบฝึกปฏิบัติบ่อยครั้งเพียงใด
- บ่อยครั้ง บางครั้ง ไม่เคย
7. ครูและเพื่อนช่วยแนะนำ แก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในระหว่างการปฏิบัติงานเพียงพอหรือไม่
- เพียงพอ ไม่เพียงพอ
8. เวลาที่ใช้ในการเรียนและการทำแบบฝึกหัดในบทเรียนนี้เป็นอย่างไร
- น้อยมาก พอดี มากเกินไป
9. นักศึกษารู้สึกว่าเนื้อหาของหน่วยการเรียนนี้เป็นอย่างไรบ้าง
- มีประโยชน์มาก มีประโยชน์บ้าง ไม่มีประโยชน์
10. นักศึกษารู้สึกว่าวิธีการสอนของครูในบทเรียนนี้เป็นอย่างไรบ้าง
- น่าสนใจ เพราะ.....
- เฉย ๆ เพราะ.....
- น่าเบื่อ เพราะ.....
11. นักศึกษารู้สึกว่าจำนวนแบบฝึกหัดเป็นอย่างไรบ้าง
- มาก พอดี น้อย
12. นักศึกษารู้สึกว่าแบบฝึกหัดที่ทำอยู่ในระดับใด
- ยากมาก ปานกลาง ง่าย
13. เรื่องใดหรือกิจกรรมในข้อใดที่นักศึกษารู้สึกว่ายาก เรียนแล้วไม่เข้าใจหรือไม่สามารถปฏิบัติได้
-
-
14. นักศึกษามีข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างไรบ้าง
-
-

แบบสัมภาษณ์ผู้ปกครอง/เพื่อน

1. ข้อมูลทั่วไป (ชื่อผู้ปกครอง ที่อยู่ อาชีพ รายได้ วุฒิการศึกษา จำนวนผู้อยู่ในอุปการะ)

.....

.....

.....

2. ความประพฤติของนักศึกษาเมื่ออยู่ที่บ้านหรือหอพัก

.....

.....

.....

3. หน้าที่ของนักศึกษาเมื่ออยู่บ้านหรือหอพัก

.....

.....

.....

4. การทำการบ้านของนักศึกษา ช่วงเวลาที่ทำกรบ้าน ผู้ช่วยสอนทำการบ้าน

.....

.....

.....

5. สภาพปัญหาของเด็กหรือของเพื่อน วิธีแก้ปัญหา ผู้ช่วยแก้ปัญหา

.....

.....

.....

6. สภาพทั่วไปของบ้าน หมู่บ้าน และชุมชน

.....

.....

.....

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright © by Chiang Mai University

All rights reserved

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	นางศรีัญญา กิจเจริญสิน
วัน เดือน ปี เกิด	20 มีนาคม 2499
ที่อยู่ปัจจุบัน	119/55 หมู่บ้านไฮแลนด์วิวเพลส หมู่ 5 ตำบลสุเทพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ 50200
ประวัติการศึกษา	
2517	มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนดาราวิทยาลัย จังหวัดเชียงใหม่
2521	ปริญญาตรี การศึกษาระดับบัณฑิต (ภาษาไทย) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (บางแสน)
ประวัติการทำงาน	
2521-2522	อาจารย์ 1 ระดับ 3 โรงเรียนฝางชนูปถัมภ์ อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่
2522-2539	อาจารย์ 2 ระดับ 6 วิทยาลัยอาชีวศึกษาอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี
2540-ปัจจุบัน	อาจารย์ 3 ระดับ 8 วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่